

DEŽELA - Na 4. strani

»Za teran potrebno soglasje članic EU«

Naš pogovor z ministrom Židanom

OPČINE - Na 5. strani

Kotalkališče bo leta 2016 nared

Ogled župana Roberta Cosolinija

GORIŠKA - Na 16. strani

Vse več mladih se odloča za kmetijstvo

Pogovor s tremi mladimi kmeti

DOLINA

Pred obletnico tudi obisk nadvojvode

V Dolini se bodo prihodnji mesec spomnili na 400-letnico habsburško-beneške vojne na njihovih tleh. Posledica krvavega obračuna je bil tudi požig vasi. Včeraj pa se je na našem koncu - med drugim tudi v Ricmanjih in v Dolini - mudil avstrijski nadvojvoda Georg Habsburški, sin pokojnega avstro-ogrškega prestolonaslednika Otona Franca Jožefa Habsburškega ter vnuk avstro-ogrškega cesarja in kralja Karla I. in cesarice Zite. Georgov oče Otto je bil tudi med ustanovitelji Evropske unije.

Na 8. strani

PARIZ - V krvavem napadu islamskih skrajnežev je umrlo 129 oseb, 352 je bilo ranjenih

Evropski 11. september

ANSA

PARIZ - Petkovi teroristični napadi v Parizu so po najnovejših uradnih podatkih terjali 129 smrtnih žrtev, a jih bo verjetno še več. V napadih je bilo namreč ranjenih 352 ljudi, med njimi pa jih je 99 v kritičnem stanju. Od sedmih napadalcev, ki so umrli v napadih, se jih je šest razstrelilo. To je obračun krvavega napada islamskih skrajnežev na Pariz, ki predstavlja dejansko vojni napad na Evropo. Francoski predsednik Hollande je poudaril, da je to dejansko vojno dejanje, sinoči pa je francoski premier Manuel Valls dodal, da Francija je v vojni in bodo »udarili po sovražniku«, skrajni skupini Islamska država in jo uničili v Franciji, v Evropi, v Siriji in Iraku. Napad v Parizu so odločno obsodile številne države, od evropskih do ZDA, Rusije in vlade v arabskem svetu. V javnost so medtem prišla srhljiva pričevanja o pravem pokolu v lokalu Bataclan.

Na 2. in 3. strani

DIMITRI VOLCIC

»Nič ne bo več tako, kot je bilo«

Igor Devetak

VODJA TRŽAŠKE MUSLIMANSKE SKUPNOSTI

»Kako se sploh lahko imajo za muslimane?«

Marjan Kemperle

»NAŠA« PRIČEVANJA

Miran Devetak, Sara Carciotti in Marko Petelin:
o tem, kaj se dogaja, so jih obveščali drugi

Sara Sternad

KO JE SMS DRAGOCEN

Všečki za preživetje na predvečer
prijateljičinega rojstnega dne

Samo Miot

2-3

Lidia Ravera o
aktivnem staranju

Na 6. strani

Naši v drugih okoljih:
Ivan Zupan (Dunaj)

Na 7. strani

Stoječe ovacije v
koprskem gledališču

Na 14. strani

Sanacija jezua
pri soškem parku

Na 17. strani

Nogometaši Slovenije
so se iz Ukrajine
vrnili poklapani

Na 22. strani

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje
nudimo pogrebne
storitve in prevoze
na tržaškem območju,
v Italiji kot tudi v
inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
skorajšnje odprtje nasproti
pokopališču v Nabrežini
Ul. Torbianca 34
Ul. dell'Istria 129
Ul. degli Alpini 2 - Opčine
tel. 040 213356

Usluge na domu

... poročni prstani
Laurenti Stigliani
od leta 1919

BIBIGI
CLEMENTE
Salvini
Donato Oro
UNOARRE
COMETE
Roccarlo
CARLO PIGNATELLI

Pridi v
naše prodajalne
in najdi svoj
poročni prstan

Dvigujemo in izmenjujemo zlato
Ocenjujemo dedščine
Zajamčimo diskretnost

Trst - Ul. Ginnastica 7 - Tel. 040/774242
L. Santorio 4 - Tel. 040/772770

VULKANIZERSTVO
TAVCAR A&B

Zelo ugodno! Preizkusite nas!

Zapeljite v zimo z novimi
pnevmatikami preizkušenih
blagovnih znamk.
Mi priporočamo, vi izberete!

V Sožani, cesta na Lenivec 51.
Informacije in naročila:
00386 (0) 51 340 697
ali
00386 (0) 5 7070 286
vulkanizerstvo@tavcar-ab.si
www.novaguma.si
www.tavcar-ab.si

Zelo ugodno! Preizkusite nas!

VULKANIZERSTVO
TAVCAR A&B

OB NAPADIH

Aleksander Koren

aleksander.koren@primorski.eu

Ne smemo biti nemočni

Zdaj prevladujejo ogorčenje, strah in jeza. A je po hladnokrvnih in krvoločnih morilskih napadih potrebno v resnici obdržati mirno kri, čeprav vem, da ni lahko. Cilj fanatičnih skrajnežev je namreč jasen: s krvaviimi akcijami redkih povzročiti reakcijo mnogih. Še bolj sejati v nas etnično in versko mržnjo. V nas vzbuditi prepričanje, da je terorist vsakdo, ki ima drugačen somatski profil in izpoveduje drugačno vero. Da k nam prihaja, da bi s svojo nadomestil našo civilizacijo, nas zaslužnj ali celo fizično iztrebil. Načrtovalci destabilizacije imajo glede tega med Evropejci veliko (ne)zavednih pomagačev, ki so posebno ob letošnjem begunskem valu tako rekoč pripravljali teren za sejanje takšnih in podobnih strahov. Resnica je seveda povsem drugačna: ti ljudje bežijo pred istimi, ki nas zdaj napadajo. In ko jih beži na milijone, je pač neizbežno, da so med njimi tudi barabe in vrinjenci, najbrž res tudi kak fanatik.

Zato je potrebno najprej pomesti pred domačim pragom. Po eni strani razumeti, da vsak varnostni ukrep, ki ga bo treba sprejeti (ker ga bo pač treba sprejeti), še ne pomeni ožjenja svoboščin in državljanjskih pravic, tako kot morebitna prisotnost vojakov ob policistih še ne pomeni, da se pripravlja desničarski puč. Po drugi strani je treba nedvoumno obsoditi del politike, ki zaradi volilne računice podpihuje ksenofobijo, seje dvom, se spreneveda pred sovražnim govorom, ne loči zrna od plevla.

A je to le del problema, kajti na potezi so predvsem tisti, ki na različnih ravneh krojijo državni in svetovni (ne)red. Ni mogoče, da Američani, Rusi, Turki in še kdo dan za dnevno obsipavajo Sirijo z bombami vsak s svojimi nepreglednimi nameni; da se v reševanju begunske krize mora vsaka država znajti kot ve in zna, čeprav vsi prisegamo na skupne vrednote in solidarnost Evropske unije; da so domačini in migranti, tudi pri nas doma, prevečkrat prepuščeni samim sebi.

Ni se mogoče sprijazniti z mislimi, da ničesar ni mogoče narediti, da je zapiranje boljše od odpiranja, egoizem boljši od solidarnosti, sosed vedno s figo v žepu. Kam to vodi, je zgodovina pokazala že nešteto krat.

PARIZ - Petkovi teroristični atentati sredi francoske prestolnice zahtevali vsaj 129 smrtnih žrtev, ranje

Vojna napoved

Najmanj osem teroristov - Srhljivo klanje v koncertni dvorani Bataclan - Štiri aretacije - Gl

PARIZ - Pariz se je včeraj zbudil v šoku. Petkovi teroristični napadi v Parizu so po najnovejših uradnih podatkih terjali 129 smrtnih žrtev, a jih bo verjetno še več. V napadih je bilo namreč ranjenih 352 ljudi, med njimi pa jih je 99 v kritičnem stanju. Od sedmih napadalcev, ki so umrli v napadih, se jih je šest razstrelilo. To je obračun krvavega napada islamskih skrajnežev na Pariz, ki predstavlja dejansko vojno napad na Evropo. To je vojno dejanje, je namreč po pokolu izjavil francoski predsednik Francois Hollande. Poudaril je, da je to bilo ogabno dejanje in bodo storilce dobili in kaznova-li. Sinoči je francoski premier Manuel Valls dodal, da Francija je v vojni in bodo »udarili po sovražniku«, skrajni skupini Islamska država in jo uničili v Franciji, v Evropi, v Siriji in Iraku.

V Franciji so že v petek pozno zvečer razglasili izredno stanje in uvedli poostreni nadzor na mejah z drugimi državami, včeraj pa so že zasledovali nekatere storilce. Poleg tega so preiskovalci istovetili vsaj tri od osmih domnevnih napadalcev: eden je bil francoski, druga dva pa sirski oz. egiptovski državljani. Vsi trije so imeli pri sebi bombe, ki so eksplodirale, so povedali francoski preiskovalci. Sirski potni list napadalca v Parizu naj bi pripadal migrantu, registriranem v Grčiji, je sporočilo grško ministrstvo za zaščito državljanov. Pojasnili so, da so lastnika potnega lista, ki so ga našli poleg trupla samomoriškega napadalca v Parizu, registrirali na otoku Leros 3. oktobra. Po zadnjih vesteh so včeraj v bruseljski četrti Molenbeek aretirali več oseb. V Parizu je več prič po napadu povedalo, da so napadalci prišli v vozilu z belgijskimi registracijami.

V bolnišnicah so včeraj zdravili 352 ljudi (med njimi sta bila tudi italijanska državljana Massimiliano Natalucci in Laura Apolloni iz Senigallie, ki nista v nevarnosti). Med osebami, ki jih še iščejo, je tudi 28-letna Valeria Solesin iz Benetk.

Ves dan je bil po poročanju francoskih medijev na begu črn avto znamke Citroen, v katerem je bilo najbrž nekaj oboroženih ljudi. Francoski policisti so medtem s pomočjo prstnih odtisov že identificirali enega od napadalcev. Njegove točne identite še niso dali v javnost, a gre za 29-letnega francoskega državljana z imenom Ismael, ki je bil varnostnim organom že znan. Vedeli so, da je blizu islamskim skrajnežem. Med teroristi, ki so napadli koncertno dvorano Bataclan, kjer je bilo največ mrtvih, pa naj bi bila tudi ženska.

Da je bil petkov doslej najhujši atentat v Franciji dejansko vojno dejanje, so poudarili domači vsi državniki, začeni s predsednikom ZDA Barackom Obamo, ki je v petek pred polnočjo govoril v živo še pred Hollandom. Obami so se v naslednjih urah in včeraj pridružili še mnogi drugi državni predstavniki oziroma predsedniki vlad, od britanskega Davida Camerona do španskega Mariana Rajoya, italijanskega premierja Mattea Renzijskega, ki je pozval italijanske stranke k enotnosti, in ruskega predsednika Vladimirja Putina. Papež Frančišek je ocenil, da je bil atentat »nečloveški«. Olje na ogenj je včeraj dolila Islamska država, ki je poudarila, da je to bila le kaplja, saj se mora vihar šele začeti.

Odgovornost za napade v Parizu je namreč prevzela skrajna sunitka skupina Islamska država (IS). V sporočilu, ki so ga objavili na spletu, je IS zapisal, da je »osem bratov, ki so nosili pasove z eksplozivom in avtomatske puške« izvedlo »blažen napad na križarsko Francijo«, Franciji pa zagrozila z novimi napadi. Sicer so prek tviterja in drugih spletnih kanalov že v noči na petek samozvani člani IS izjavljali, da bodo zdaj na

vrsti še Rim, London in druge pomembne prestolnice. Virov ni bilo vsekakor mogoče preverjati.

Po terorističnih napadih v Parizu se je vsekakor več držav odločilo zaostri varnostne ukrepe. Tako posebej strogi ukrepi veljajo v Rimu, nadzor na mejah pa so poostrele tudi belgijske oblasti. Napade so obsodile tudi vlade v arabskem svetu. Na Filipinih so še okrepili varnost pred vrhom Apeca. »Naše protiteroristične oblasti so v stalnem stiku s francoskimi kolegi. Cilj je izogniti se napadom v Italiji,« je povedal med drugim italijanski notranji minister Angelino Alfano. »Za zdaj ni razloga, da bi v Sloveniji ustvarjali paniko ali občutek izrednih razmer,« je ocenil slovenski zunanji minister Karl Erjavec, ki pa je v isti sapi dejal, da Evropa po terorističnih napadih v Parizu ne bo več takšna, kot je bila. Kot je poudaril, gre za najbolj črn scenarij, da so očitno teroristi napovedali vojno celi Evropi, ki pa se mora zdaj zaščititi.

Petkov napad je bil po oceni mnogih opazovalcev in atentatorjev dokaz izrazite vojaške moči in organizacijske sposobnosti. V napadih so sodelovale tri usklajene skupine teroristov, ki so izvedle sedem napadov, režija pa je bila v tujini. Da je to vojno dejanje, dokazujejo tudi prvi spletni odzivi IS, ki je poudarjal, da »so francoska letala bombardirala Sirijo in ubijala nedolžne otroke, zdaj pa Francozi pijejo iz istega keliha«. Teroristi so, kot znano, napadli v več krajih, eksplozije in streljanje so se zgodili med dru-

gim v restavracijah Le Petit Cambodge (20 rue Alibert), Le Carillon (18 rue Alibert) in La Belle Equipe (92 rue de Charonne), koncertni dvorani Bataclan (50 boulevard Voltaire), piceriji La cosa nostra (11 Rue de la Fontaine), blizu lokala McDonald's (Plaine Saint-Denis) in pri nogometnem stadionu Stade de France (Avenue Jules Rimet). Pri nogometnem stadionu so bile tri eksplozije in so bile po nepotrjenih vesteh tri žrtve. Teroristom k sreči ni uspelo v notranjost stadiona, ker bi bil obračun mnogo hujši. Atentati so se nato vrstili po 10. in 11. okrožju in se postopno »približali« do koncertne hale Bataclan, kjer je bil pravi pokol, kot so to takoj potrdili nekateri preživeli.

Bataclan se nahaja le 200 metrov stran od uredništva satiričnega lista Charlie Hebdo, ki je bil 7. januarja tarča krvavega terorističnega atentata, ki je zdesetkal uredništvo. Petkov napad je bil poleg tega v neposredni bližini točke, s katere je po napadu na Charlie Hebdo januarja krenil »sprevod predsednikov« na čelu s Hollandom. Napadalci so vdrli v dvorano in začeli na slepo streljati na publiko, so povedali očividci. Eden izmed preživelih je razložil, da so bili teroristi »mladi, približno 25 let stari in zelo umirjeni«. Udeleženci koncerta so skoraj vsi legli na tla in si prikrili glave, teroristi pa so kar naenkrat začeli streljati nanje. Streljanje je trajalo več minut, teroristi pa so 3-4 krat izpraznili nabojnike orožja (oboroženi so bili s kalašnikovkami in eksplozivom). Očivdec je bil k sreči blizu

PRIČEVANJE IZ FRANCIJE

Všečki za preživetje

13. novembra v Granville, obmorskem mestu v Normandiji. Ura je 22:52.

Novice iz Pariza presekajo sproščen večer v družbi prijateljev iz Normandije, iz Pariza, iz Rusije in s Tržaškega. Na predvečer praznovanja prijateljičinega rojstnega dne se razposajeni pogovori prekinejo, vrstijo se zaskrbljene in zmedene izjave: »Prišlo je do streljanja med Gare du Nord in Gare de l'Est«, »Na Stade de France je bil atentat«, »V Bataclanu so teroristi in imajo talce.«

Parizani začnejo pošiljati in prejemati sporočila. Brez prestopa. Zaskrbljenosti, ko se kdo ne odzove, sledi olajšanje, ko sestra ali brat, prijatelj in prijateljica, s katerimi hodijo na koncerte, javijo, da je vse v redu. Poročajo o odgovorih na SMS-e. Tako Roselyne, ob 23:35: »Šla sem s prijateljico v gledališče, a sem sedaj doma. Grozno je.«

Maud, ob 23:38: »Ostala bom pri mami s Fredom in Alloxom. Ne vrnem se domov, bojim se. Jutri najbrž ne pridemo na slavlje, saj razumeš.«

Guillaume, ob 23:42: »Ob 21.00 sem še bil v Pied de Biche (knjigarna/kavarna 200 metrov stran od Bataclana op.ur.).

Bil sem utrujen in šel domov. Na srečo...«

Massimiliano, ob 23:58 sprašuje: »Tutto bene?« (Vse v redu?)

David, ob 00:11 sporoči: »Zatekel sem se v bar blizu trga République. Čakam in pijem pivo. Kaj mi preostane drugega?«

David, uro kasneje: »Točaj je moral domov k družini in je zaprl bar. Zatekli smo se do Pied de Biche. Kar veliko nas je.«

Ob tem so novice s krvavih prizorov vedno bolj grozljive. Podzemno železnico so zaprli in veliko ljudi ne more domov. Pozivi policije, naj se ljudje uležejo na tla, če pridrvi mimo motor, niso niti najmanj spodbudna.

Pričakanje odgovorov na sporočila se nadaljuje dolgo v noč. Tudi pisanje SMS-ov, da je s tabo vse v redu. Nekateri znanice obvestijo kar na najbolj razširjenem socialnem omrežju: »Sem bil tam blizu, a sem doma, živ in zdrav«, opozori Guillaume. Ta izjava prejme preko dvesto všečkov, čeprav ni nič kaj domiselna ali duhovita. Guillaumovim prijateljem je kajpak všeč, da je on preživel. Prešine te nov občutek groze: nepojmljivo je, da bi pisanje in prejemanje takih sporočil postala stalnica.

Samo Miot

nih je 352, skoraj sto se jih bori za življenje

IS Evropi

obalne obsodbe in poziv k enotnemu nastopanju proti skrajnežem

odra, nad njim so ležala nekatera trupla in ga torej niso zadeli, je dejal. Presunljiva so bila tudi pričevanja mnogih drugih, ki so prek socialnih omrežij v bistvu v živo opozarjali na dogajanje. Tako so tudi televizijske oddaje v živo posredovale tvit mladeniča, ki je bil v Bataclanu. Zapisal je, da »povsod so trupla in je v teku mesarsko klanje ... so v prvem nadstropju, ubijajo jih enega za drugim« ter pozval specialce, naj ne zamujajo. Tako se je v resnici tudi zgodilo. Časa in razlogov za pogajanja očitno ni bilo in so specialci kmalu vdrli v Bataclan. Akcija je trajala nekaj minut, nazadnje pa so bili - po včerajšnjih uradnih vesteh - v njej ubiti vsi štirje teroristi. Sredstva javnega obveščanja pa so v noči na soboto poročala o treh mrtvih teroristih, enega naj bi aretirali. Temu so mediji celo dodali, da naj bi izjavil, da je pripadnik vojske IS in politični ujetnik. Po akciji posebnih enot se je začelo reševanje preživelih in ranjencev ter šteje in indentificiranje mrtvih. Po uradnih vesteh so umrli vsi štirje napadalci.

Preiskovalci so ves dan iskali druge teroriste, ki so pomagali pri pripravi atentatov. Nekatere so baje našli v Belgiji, od koder so prihajali tudi napadalci na uredništvo časopisa Charlie Hebdo. Preiskave se bodo seveda nadaljevale in nadaljevalo se bo tudi mednarodno politično dogovarjanje. Med vprašanji, ki so že včeraj odmevala, je namreč še nerešeno upravljanje z begunci, ki se bo še zaostri.

STA/A.G.

PRIČEVANJE - Marko Petelin

Pod obleganjem ...

Presenečenje in strah hkrati - O dogajanju so jih opozorili prijatelji iz Italije

V Parizu se je v petek mudil tudi 39-letni Marko Petelin. S prijateljskima Rodneyem in Maksom so bili zvečer na pijači, ko so prejeli prva sms sporočila iz Italije. »Padli smo dejansko z oblakov, saj nismo vedeli, kaj se dogaja.« Naenkrat so bili vsi na telefonih, da bi poiskali kako informacijo več. »Ne vem, kako bi to opisal. Obdal nas je občutek presenečenja in strahu, saj se še ni vedelo točno, za kaj gre.« Sam pravi, da so bili v dokaj mirni četrti, vseeno pa so lokale začeli zapirati okrog 23. ure. Sprehodili so se do nekega bistroja, kjer so naenkrat po naročilu pariškega prefekta spustili železno roletno.

»Počutili smo se kot pod obleganjem, vse je bilo nadrealistično, saj sploh ni bilo jasno, kaj se dogaja. Danes (včeraj, op.nov.) zjutraj je bilo podobno, saj ni bilo na cesti žive duše. Sila neprijeten občutek, da se je nekaj groznega pripetilo, ampak se tega še ni

PRIČEVANJE - Miran Devetak

»Šokirani, v duši ranjeni, pesimisti«

»Neprestano imamo vtis, da nam ne povedo vsega. Po januarskem napadu na uredništvo satiričnega lista Charlie Hebdo smo neštokrat slišali, da se nekaj pripravlja. Nekaj hujšega, nepredvidljivega. In da oblasti to vedo. Zgodilo se je in je bilo hujše od tega, kar smo si pri sebi mislili,« pravi Miran Devetak. Pred enaindvajsetimi leti je zaradi študija klavirja rodno Gorico zamenjal za Pariz. Danes ima dom v desetem mestnem okrožju, ki je bil skupaj z enajstim prizorišče večine petkovih terorističnih napadov.

Miran se je zaprl v stanovanje, znižal rolete, a je zvok siren - preveč jih je bilo in preblizu - še vedno vdiral v stanovanje. »Tedaj sem prejel klic portugalskega prijatelja. Bila sva na telefonu in oba istočasno spremljala televizijsko poročanje o atentatih. Portugalska poročila so bila izčrpnjša od naših. Od sogovornika sem izvedel, da poteka streljanje pri Les Halles, ko pri nas tega nihče še ni omenil.« Prvi predsednikov televizijski nastop je vznemirjenost le še povečal: »Hollande je v govoru priznal, da se boji ... Kako si lahko pred-

sednik to privošči? Ko je drugi stopil pred kamero, je bil odločnejši.«

»Po januarskem napadu na Charlie Hebdo se večina Parižanov ni čutila zares ogrožene. Tarča je bil časopis, ki je izzival islam in je že prejel grožnje. Tudi napad na judovski market pri Porte de Vincennes je bil v neki barbarski logiki maščevanja radikalnih muslimanov. V petek pa so na ljudi streljali na ulici, v restavraciji, pri mizicah kavarne, v koncertni dvorani ... Vsi smo postali tarče,« zna povedati o čutenju Parižanov. »Morda je samo slučaj, da je nekdanje uredništvo Charlie Hebdoja v bližini krajev petkovih strelskih napadov. Deseti in enajsti "arrondissement" sta zelo pariška, modna. Okolica Place de la République je posejana z lokali, tam se mladi na družijo, tam praznuje. Tudi Bataclan je popularen med mladimi. Napad je torej bil na tisti del mesta, ki izkazuje največjo življenjsko silo. Smo šokirani. V duši ranjeni. Pesimisti. Življenje mora iti naprej, toda kako, če se bo spet izkazalo, da so se napadalci rodili v Franciji, da so vsak dan med nami?«

PRIČEVANJE - Sara Carciotti

»Vse je neverjetno, noro, nadrealistično«

»Včeraj (v petek, op. nov.) zvečer sem se kot običajno z metrojem pripeljala domov po delu, povečerjala in šla spat.« 28-letna Tržačanka Sara Carciotti dela od septembra kot arhitektka v nekem biroju v Parizu. V petek se je vrnila v stanovanje, dejansko 500 metrov od Place de la République, se pravi 10 minut peš od koncertne hale Bataclan. Pozno zvečer so jo prebudila sms sporočila prijateljev in sorodnikov iz Italije, ki jih je skrbelo, kaj se v Parizu dogaja in če je z njo vse v redu. Sara seveda ni več zatisnila oči in še sama začela poizvedovati, kaj se dogaja. »Na cesti je bilo in še vedno je vse tiho in mirno. Vse je zaprto. Po radiu so povedali, da so iz varnostnih razlogov oblasti takoj ukinitile vožnje metroja, taksijev in avtobusov. Francoski kolegi pa so mi zjutraj sporočili, naj ostanem v stanovanju - tako naj bi oblasti svetovale ljudem, zlasti tistim, ki živimo v coni, ki je bila tarča atentata.«

Sara pravi, da je na cestah vse polno

policistov. »Sicer pa smo jih na tem koncu videvali že vsaj mesec dni, pa si nismo razlagali zakaj. Zdaj razmišljam, da je bilo morda povezano s tem. No, ne vem. Čudno se mi tudi zdi, da je do atentatov prišlo v tej coni. Že res, da je precej centralna, pa vendar gre za večinoma ljudsko četrt, kjer živi precej priseljencev. Tam pa je res veliko lokalov, v katerih se zlasti ob vikendih zbira ogromno ljudi.«

Vse je neverjetno, noro, skorajda nadrealistično, pravi Sara, medtem ko gleda skozi okno. »Strah me ni. Po naravi sem malo fatalist, tako da mislim, da kar se je zgodilo, se je zgodilo. Ne moremo živeti s strahom, saj ta ne privede nikamor.« Radio ravnokar poroča, da še vedno iščejo enega izmed teroristov in da v četrti Boulogne je varneje ostati v hiši, nam še pove. »Baje se spet nekaj dogaja na severo-vzhodu mesta, v Bagnolet ...«

Sara Sternad

ANALIZA - Dimitri Volcic

»Nič ne bo več tako, kot je bilo«

»V Parizu ljudje nasilno umirajo kakor v Bagdadu, Bejrutu, Tripoliju ali Bombaju. Se bomo morali s tem sprijazniti?« smo včeraj vprašali Dimitrija Volcica, dolgoletnega poročevalca RAI z evropskega Vzhoda, ki je razpet med Gorico in Parizom, kjer ima svoj dom.

»Sprijazniti se moramo najprej z dejstvom - odgovarja naš sogovornik -, da se bo nezadržno nadaljeval naval drugačne kulture in drugačnega pojmovanja sveta, ki ga med nami uveljavlja islam. Tako je trdil že Helmut Schmidt. Temu navalu se lahko zoperstavimo, a ga s svojimi racionalnimi in logičnimi instrumenti ne moremo zavirati ali obvladovati. Proti temu nič ne more zlasti vsa retorika, s katero je na primer bila nabita parada predsednikov držav in vlad po napadu na Charlie Hebdo. Dejstvo je, da smo se naenkrat znašli v asimetrični vojni, v kateri lahko sedem napadalcev prizadene srce zahodnega sveta do takšne mere, da nič ne bo več tako, kot je bilo.«

Zakaj ravno Francija?

Razlogov je več. Prvi je socialnega značaja. Francija je že pred nekaj desetletji doživela množičen begunski val iz Afrike. Prišleki so postali »sijajni« Francozi. Dogajalo pa se je, da so njihovi sinovi obiskovali francosko šolo, ki ne omenja in ne priznava manjšin, in trdi, da nima smisla francoski narod ločevati na nacionalnosti. Vse to so v šoli naučili alžirskega fanta. Ko pa se je šola končala in je bil alžirski fant prepričan, da je popolnoma enak svojemu »belemu« sošolcu, je kmalu odkril, da je »beli« sošolec lažje prišel do službe. Ko so pariške periferije gorele, so to zato bili bolj socialni neredi kot nacionalni. Teroriste pa je seveda oborožila tudi verska motivacija tistih skupin, ki zastopajo najbolj radikalni islam.

Je v petkovih napadih simbolika?

Za muslimane je Francija središče Evrope. Za tiste med njimi, ki iz maščevanja hočejo prizadeti Evropo in zahodni način življenja, je zato prvi sovražnik.

Katere bodo posledice?

Države bodo še več proračunskega denarja preusmerile v tajne službe in vedno manj bo tistih, ki se bodo zoperstavljali nakupu brezpilotnih letal, zato da bi z njimi na primer bombardirali Sinaj ... Dokler bo stopnja emotivnosti visoka, pa bo zmagovala le tista politika, ki zagovarja čim bolj ostro reakcijo.

Kaj pa svetovna ravnovesja?

Rusija in Združene države Amerike bodo morale poiskati pot do sporazuma. Tako tudi evropske države. Brez širokega zavezništva bo vsak boj proti dhihadistom brez rezultata. Putin je tudi pokazal, da je sirski predsednik Bašar al Asad nenadomestljiv zaveznik, ki pa ga Zahod še ni prebavil

Igor Devetak

TRST - Vodja islamske skupnosti Igbaria

»Kako se lahko sploh imajo za muslimane?«

»Med današnjo molitvijo smo molili tudi za žrtve atentatov v Parizu in za njihove sorodnike.« Tako je včeraj popoldne povedal Saleh Igbaria (na sliki Fotodamj@n), predsednik tržaškega muslimanskega središča.

Tržaški muslimanski verniki se ob sobotah srečujejo v središču v Ul. Pascoli. Včerajšnje srečanje je potekalo pod vtisom pariških dogodkov.

»Vzdušje je našem verskem središču je bilo žalostno. Obsojamo to, kar se je zgodilo. Po naši veri so ljubezen, spoštovanje in pravica do življenja stebri življenja. Življenje je sveto. Prav tako spoštovanje drugega. Drugega ne smemo po naši veri niti z besedami žaliti. Zato je to, kar se je zgodilo v Parizu barbarsko, teroristično dejanje.«

Bili so muslimani, se je glasil oči tek, kateremu pa je Igbaria z vprašanjem takoj postavil mejo ločnico: »Kako se lahko sploh imajo za muslimane?« Sam je odgovoril: »Umor je najhujši greh. Koran v 9. stihu 5. poglavja pravi: "Kdor ubije enega človeka, ubije celo človeštvo, in kdor reši človeka, reši celo človeštvo." Za nas muslimane je reševanje življenj absolutna prioriteta, saj je bog ustvaril človeka zato, da bi živel.«

Saleh Igbaria je izrazil sožalje mrtvi in njihovim sorodnikom ter se ob tem spet zatekel v muslimansko sveto knjigo. »V 13. stihu 40. poglavja je bog takole ogovoril človeštvo: "Oh, ljudje, ustvarili smo vas, različna ljudstva in plemena, z namenom, da bi se obojestransko spoznali." In to gotovo na mi-

roljuben način,« je božji zapovedi dodal svojo misel. »Mir bodi z vami, se mi pozdravljamo, kar ni naključje, saj mir je bog.«

Kako je sploh mogoče, da se atentatorji, ki se imajo za vnete božje privržence, niso držali tega svetega načela? »To se tudi mi sprašujemo. Kako je sploh mogoče ubijati v božjem imenu? Ti, ki so to storili nimajo matere, nimajo očeta, nimajo staršev, so žalostni, ne mislijo nanje, živijo brez ljubezni do drugega in brez ljubezni do boga. Ti niso brali korana. Koran spodbuja kulturo milosti, oni poznajo le kulturo smrti. Koran ne spodbuja nasilja. Tudi vojne ne spodbuja. Govor je sicer tudi o vojni, a z velikimi omejitvami, saj sveta knjiga pravi, da se je treba vojni izogniti na vsak način.«

Marjan Kemperle

LJUBLJANA - Naš intervju s slovenskim kmetijskim ministrom Dejanom Židanom

Za »čezmejni teran« potrebno soglasje vseh držav, tudi Hrvaške

Slovenija sicer podpira sodelovanje kraških vinarjev z obeh strani meje

LJUBLJANA - Slovenija podpira čezmejno zaščito terana z ustreznim zaščitnim imenom, ki pa mora uživati podporo vseh držav Evropske unije, torej tudi Hrvaške. Ni dovolj torej že napovedani pristanek Italije, potrebno je evropsko soglasje. Problem nista torej Velika Britanija ali Poljska, temveč Zagreb, ki - kot vemo - zahteva zaščito svojega istrskega terana in zaradi tega močno pritiska na Bruselj. Tega se v Ljubljani dobro zavedajo. Kmetijski minister Dejan Židan bo na jutrišnjem kmetijskem vrhu EU o tem govoril z italijanskim kolegom Maurizioom Martino, ki je že podprl skupno čezmejno zaščito terana, kar velja tudi za Furlanijo-Julijsko krajino. Obeta se zaveznitvo med Italijo in Slovenijo, ki mora sicer paziti, da zaradi Hrvaške ne izgubi svojega evropskega terana. Pred jutrišnjim pomembnim srečanjem smo se o tem zapletenem vprašanju pogovarjali z ministrom Židanom.

Gospod minister, prosim, da nam pojasnite trenutno stanje glede evropske zaščite terana v luči zahtev Hrvaške, da bi pridobila evropsko zaščito tudi za svoj istrski teran?

Teran je zaščiten označba porekla za vino, ki se tradicionalno prideluje iz grozdja sorte refošk na območju vinorodnega okoliša Kras. V skladu z veljavnimi evropskimi predpisi se uradni naziv Teran od vstopa Slovenije v EU leta 2004 ne sme uporabljati na nobenem drugem vinu. Niti v Sloveniji, niti v drugih državah članicah EU.

Kaj pa zadnje zahteve Hrvaške?
V postopku pridružitve Slovenije k EU in postopku zaščite Terana nobena država ni nasprotovala zaščiti, niti ni zahtevala morebitne izjeme za uporabo tega imena. Zato je obstoječa zaščita terana veljavna in ekskluzivna za vino iz Slovenije, ki izpolnjuje predpisane pogoje.

Italijansko kmetijsko ministrstvo je javilo vinarjem na italijanskem delu Krasu, da spričo zaščite v Sloveniji ne morejo več uporabljati naziva teran. Kako ocenjujete to zadevo?

Obvestilo italijanskega ministrstva je popolnoma v skladu z veljavno evropsko zakonodajo. Navedena prepoved ne predstavlja nove ovire za pridelovalce, saj velja že od leta 2004, ko je Slovenija postala članica EU.

Kako ocenjujete predlog o čezmejni (slovensko-italijanski) zaščiti terana. Se vam zdi ta predlog sploh uresničljiv?

Evropska zakonodaja za področje vina od leta 2009 omogoča tudi čezmejno zaščito geografskih označb za vina. Za tako ureditev je treba izpeljati ustrezen predpisan postopek (pogoj za začetek je skupna pobuda pridelovalcev), v katerem bi se s čezmejno zaščito morali strinjati obe državi, na kateri se zaščita nanaša, Evropska komisija in vse države članice EU in pa tudi kakšna druga država, ki bi želela temu ugovarjati.

In kakšni so osnovni pogoji za dosego čezmejne zaščite?

Osnovni pogoj za upoštevanje pobude po čezmejni zaščiti pa so enotni pridelovalni pogoji in pogoji tehnologije pridelave vina ter notne karakteristike vina, ki je predmet zaščite.

Vi osebno in tudi vaše ministrstvo sodelujete z našo Krmečko zvezo. Kako gledate na te odnose tudi v luči zadnjih zapletov s teranom?

Sodelovanje med našim ministrom in Krmečko zvezo ocenjujemo za zelo dobro in se zaradi zadevne problematike terana ni spremenilo.

Sandor Tence

Slovenski minister
za kmetijstvo
Dejan Židan

FOTODAMJ@N

TERAN - SSK Vinarji so se srečali z Dorfmannom

Evropski poslanec SVP Herbert Dorfmann, ki je bil v petek zvečer gost SSK na slavnostni akademiji ob strankini 40-letnici delovanja na deželni ravni, je prisotnost v Gorici izkoristil tudi za srečanje s predsednikom Društva kraških vinogradnikov Matejem Škerljem v zvezi z znano afero o vinu Teranu. Pogovora, ki se je odvijal v prostorih centra Bratuž, so se udeležili tudi deželni odbornik FJK za kmetijstvo Cristiano Shaurli in deželni svetnik SSK Igor Gabrovec skupaj članom vodstva SSK, sicer prizanim goriškim vinarjem Silvanom Primožičem. Dorfmann, ki je ob politični funkciji tudi izvedenec s področja kmetijske zakonodaje in v Bruslju predseduje parlamentarni intergrupi za vino, je že dalj časa

v stiku z vinarji s tržaškega Krasa, ki so upravičeno zaskrbljeni zaradi možnosti omejitve uporabe imena Teran izključno na kraško območje v Sloveniji. Na petkovem sestanku je poslanec SVP Dorfmann orisal pravne okvire celotne zadeve in vsebine pogovorov, ki jih je v teh tednih imel z najvišjimi funkcionarji Evropske komisije. Deželni

A v Bruslju še čakajo

LJUBLJANA - Epiloga zgodbe o zaščiti terana, ki je v minulih mesecih dodatno razvnela odnose med Slovenijo in Hrvaško, še ni na vidiku. Ministrstvo za kmetijstvo, gospodarstvo in prehrano še pripravlja odgovor na prošnjo Evropske komisije po dodatnih pojasnilih glede zaščite, tudi sami pa so Bruselj prosili za razjasnitev njihovih vprašanj, so povedali za STA. Evropski komisar za kmetijstvo Phil Hogan je kmetijskemu ministru Dejanu Židanu septembra poslal pismo s pozivom k dodatnim pojasnilom o nekaterih podrobnostih glede vprašanja terana. Katere podrobnosti mora Slovenija razčistiti v dodatnih pojasnilih, ni bilo mogoče izvedeti.

odbornik Shaurli je spregovoril o stikih, ki jih je imel pred kratkim na ministrstvu za kmetijstvo v Rimu in v Ljubljani. Udeleženci srečanja so soglašali, da je rešitev vsekakor možna na relaciji bilateralnega dogovora med Slovenijo in Italijo, ki lahko zajamči in hkrati omeji trženje Terana na območju celotnega in torej čezmejnega Krasa.

AVTOCESTE Od danes zimske gume in verige

Od danes je tudi na deželnem avtocestnem omrežju obvezna uporaba zimske opreme. Tovornjaki, avtomobili in večji motorji morajo biti opremljeni z zimskimi gumami ali pa je treba v prtljžniku imeti verige za snežne razmere. Motorna kolesa smejo voziti le, če ceste niso zasnežene oziroma poledenele. Družba Autovie Venete opozarja, da je to preventivni ukrep, njegov cilj pa je, da ne bi neopremljeni avtomobilisti in vozniki tovornjakov obtičali na cesti, s tem pa ovirali službena vozila pri odstranjevanju posledic neugodnih razmer. To bi namreč povzročilo zastoje, ki jih je v snegu in ledu težko obvladati. Ukrep velja do 15. aprila 2016.

Kardinal Rode v bolnišnici

Kardinal Rode v bolnišnici LJUBLJANA - Kardinal Franc Rode je bil v petek zaradi bolečin v prsih sprejet v eno od rimskih bolnišnic. Po prvih zdravniških ukrepih se je njegovo stanje normaliziralo in je pod nadzorom, so včeraj sporočili iz Slovenske škofovske konference. Kot so še dodali, bo kardinal Rode zaradi nadaljnjih preiskav in določitve poteka zdravljenja hospitaliziran predvidoma od pet do sedem dni. (STA)

Fitch ne mara odcepitve

BARCELONA - Bonitetna hiša Fitch je za dve točki in na ravni »smeti« znižala bonitetno oceno Katalonije. Odločitev prihaja po odločitvi regijskega parlamenta, da sproži postopke za odcepitev od matične države.

Za sanacijo Torviscose

TORVISCOSA - Minister za okolje Gian Luca Galletti se je na srečanju na Videmskem zavzel za popolno ekološko sanacijo Torviscose. Gre za dva milijona kvadratnih metrov obsežnega onesnaženega območja, za sanacijo katerega je predvidenih 40 milijonov evrov, a jih je doslej na voljo le osem milijonov. Galletti je izjavil, da povsod zamenujemo ekonomijo iz prejšnjega stoletja z ekološko vzdržno, kar je po njegovem prepričanju možno tudi v kemijski industriji.

SLOVENIJA - Generalni sekretar Karitasa Michel Roy obiskal center v Dobovi

»Val beguncev ne bo pojenjal«

V Siriji razseljena z domov polovica prebivalstva - Pri nas jih je le za kapljo v morju - Ko bo Nemčija zasičena, bi lahko želeli ostati v Sloveniji

LJUBLJANA/DOBOVA - Slovenija se mora pripraviti na možnost, da bo del prebežnikov ostal v državi, pravi generalni sekretar mednarodne organizacije Karitas, Caritas Internationalis, Michel Roy. Ob tem poziva, naj premislimo, kako jih bomo integrirali v družbo, pomembno pa lahko pri tem pomagajo tisti, ki se kot prostovoljci že zdaj vključujejo v njihovo oskrbo.

Roy je v izjavi za STA ob obisku sprejemnega centra Livarna v Dobovi opozoril, da je Nemčija blizu svojega maksimuma glede števila beguncev, ki jih lahko sprejme. Zato obstaja možnost, da se bodo Nemčija, posledično pa Avstrija, Slovenija, Hrvaška ... odločile, da mejo za begunce zaprejo. »To pa pomeni, da se bo Grčija znašla sama z velikim bremenom,« je izpostavil. Ob prihajajoči zimi, ki bo razmere še poslabšala, pa se nam obeta velika humanitarna kriza, meni.

Položaj že sedaj namreč ni rožnat. »V Siriji je razseljena s svojih domov pol populacije. Si lahko predstavljate? To je okoli osem do devet milijonov ljudi in štiri do pet milijonov jih je beguncev v sosednjih državah. Tisoči, ki jih vidimo tu, so torej le kaplja v morje,« je spomnil.

Ljudje v begunskih taborih v Libanonu, Jordaniji in

Turčiji po njegovih besedah že danes ne dobijo dovolj hrane, ampak le en obrok na dan.

Po štirih letih in pol vojne, ljudje, ki so razseljeni znotraj Sirije, ne vidijo prihodnosti zase. Tisti, ki so odšli, pa težko sploh pomislijo na to, da bi se vrnil, saj je vse uničeno, vojna pa še vedno traja. Za svoje otroke si želijo boljše prihodnosti, kot je življenje v begunskih centrih, zato se odseljujejo. »Zato menim, da val beguncev ne bo pojenjal. Ni nobenega razloga za to,« je prepričan generalni sekretar mednarodne zveze organizacij Karitas.

čje, se bodo morda nekateri želeli ustaliti tu, saj bodo videli, da gre za razvito državo, da imajo morda tudi tu možnost dobiti delo. Zato bo morala Slovenija razmisлити o tem, kako te ljudi sprejeti in integrirati v družbo,« je dejal.

Roy Sloveniji torej sporoča, da mora biti pripravljena. »In prepričan sem, da to zmorete. Že sedaj vidimo, kako hitro ste se sposobni organizirati ob mejah. Vse poteka kot mora, za ljudi je poskrbljeno,« je ocenil in ob tem pohvalil delo vseh, od civilne zaščite do humanitarnih organizacij in ostalih.

Vojno je treba končati

Zato nedvoumno pove: »Moramo si prizadevati, da končamo to vojno. Vse vlade na svetu, tudi slovenska, si morajo prizadevati, da se vzpostavijo sodelovanja z vsemi vpletenimi, da lahko pride do premirja in da lahko tamkajšnji prebivalci po štirih letih in pol vojne spet zadihajo.«

Ob tem je izpostavil, da ima pomembno vlogo pri reševanju begunskega vprašanja Turčija, a tudi ta sama ne more rešiti problema. Mednarodna skupnost pa ne naredi dovolj. Potrebujemo torej več mednarodne solidarnosti, meni. In tudi Slovenija bi po njegovih besedah morala razmisliti o tem, da bi sprejela del beguncev za dalj časa. Kot je dejal, tu srečujejo prebežnike, ki si želijo v Nemčijo. »A ko bodo videli, da to ni mogoče, se bodo morda nekateri želeli ustaliti tu, saj bodo videli, da gre za razvito državo, da imajo morda tudi tu možnost dobiti delo. Zato bo morala Slovenija razmisлити o tem, kako te ljudi sprejeti in integrirati v družbo,« je dejal.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Nedelja, 15. novembra 2015

5

Primorski
dnevnik

OPČINE - Predstavniki Občine Trst obiskali Poletov center na Pikelcu

Kotalkališče: leta 2016 preureditev in razširitev

Občina pred kratkim odobrila dokončni načrt - Ureditev hale, slačilnic in sanitarij v vrednosti 878.960 evrov

Če bo šlo vse po načrtih, bo Športno društvo Polet na Opčinah v teku prihodnjega leta dobilo prenovljen in razširjen center za kotalkanje in hokej. To izhaja iz včerajšnjega dopoldanskega obiska tržaškega župana Roberta Cosolinija ter odbornikov za javna dela in gospodarski razvoj Andrea Dapretta in Edija Krausa v Poletovem centru na Pikelcu, kjer so jih pričakali člani vodstva društva na čelu s predsednikom Samom Kokorovcem in predsednikom Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Ivanom Peterlinom.

Kot je prisotnim povedal odbornik Dapretto, je občinska uprava prav pred kratkim (sklep občinskega odbora nosi datum 19. oktobra) odobrila dokončni načrt za prenovo Poletovega objekta, v prihodnjih dneh naj bi odobrili tudi izvršilni načrt, v teku enega leta bi moral steči razpis za dodelitev del, ki naj bi se začela že marca prihodnje leto, zaključila pa v teku leta 2016 oz. najpozneje v prvih mesecih leta 2017, medtem pa bo treba seveda uskladiti preureditev objekta z dejavnostjo, ki tam poteka.

Načrt prenove predvideva preureditev objekta, katerega začetki segajo v leto 1977, ko so tam uredili betonsko kotalkališče, zdaj pa bi moral dobiti dokončno strukturo. Kotalkališče samo, ki je zlasti na južni in zahodni strani obdano le s panoji iz furnirja, bi morali obdati z jeklenim ogradjem ter zidovi iz železobetona (ti že obstajajo na severni in delno tudi na vzhodni strani). Dalje nameravajo urediti slačilnice za 60 oseb (gre za štiri slačilnice za športnike za 15 oseb vsako, opremljene s prhami, sanitariji in lijak), pa tudi dve slačilnici za sodnike oz. inštruktorje, dalje prostore za nujenje prve pomoči in opravljanje protidopinjskih testov ter skladišče, prav tako je v načrtu tudi gradnja poslopja za ogrevanje atletov ter poslopja, v katerem bi bile sanitarije za občinstvo. Omeniti velja, da bo v slačilnicah ogrevanje zagotovljeno s toplotnimi črpalkami na električni pogon, toplo vodo pa bodo pridobivali s pomočjo sončnih panelov. Skupna vrednost del, ki bi jih izvedli v dveh tranšah, znaša 878.960 evrov.

Tako odbornik Dapretto kot predsednik ŠD Polet Kokorovec sta prisotnim izrazila svoje zadovoljstvo, saj je bil dosežen cilj, da bo postopek preureditve objekta, katere zamisel sega še v čas županovanja Riccarda Illyja, stekel še v okviru mandata Cosolinijeve uprave. Poleg tega gre za primer sodelovanja med občinsko upravo in društvom v vseh fazah načrtovanja, tako da je bil dosežen zgodovinski rezultat, so bili prepričani navzoči.

Ivan Žerjal

Tržaški občinski upravitelji in predstavniki ŠD Polet so se ob včerajšnjem obisku centra na Pikelcu slikali tudi z mladimi kotalkarji

FOTODAMJ@N

Cosolini in Kokorovec: Gre za lepo zadoščenje in enkratni uspeh

»Ta objekt je zelo pomemben tudi zato, ker v njem poteka intenzivna dejavnost, ki žanje tudi odlične rezultate ob zelo močni soudeležbi mladih in najmlajših.« Tako je novinarjem dejal tržaški župan **Roberto Cosolini**, ki je, tako kot ostali, izrazil zadovoljstvo, da je končno stekel postopek za preureditev Poletovega centra na Pikelcu. »Smo pri dokončnem načrtu, zato bo razpis za dodelitev del stekel med decembrom in januarjem, nato bomo dela takoj dodelili. Začela se bodo spomladi, točno obdobje bomo določili skupaj z društvom, tudi zato, da bi to čim manj vplivalo na dejavnost, saj vemo, da če se čim prej začne, se čim prej tudi konča. Glede na izbire, ki nam jih bo posredovalo društvo, bomo lahko začeli med marcem

ROBERTO COSOLINI

FOTODAMJ@N

in majem, ob koncu del, ki bodo trajala nekaj mesecev, pa bomo imeli popolnoma nov objekt glede na stene, kritje in slačilnice. Zato gre za pričakovano delo, katerega dokončanje prinaša lepo zadoščenje,« je dejal Cosolini, ki je obenem poudaril, da je občinski upravi uspelo najti potrebna

sredstva za to in druga dela kljub omejitvam, ki jih določa t.i. pakt stabilnosti.

Zadovoljen je seveda tudi predsednik ŠD Polet **Samo Kokorovec**, ki sklepe občinske uprave ocenjuje zelo pozitivno: »Končno smo po 48 letih, odkar obstaja Polet, dospeli do rezultata, da bomo lahko tekom 50-letnice videli dokončan objekt, ki predstavlja nekako osrednji sedež našega društva,« je povedal Kokorovec. »Postopek se je sicer začel že v prvem mandatu župana Riccarda Illyja, potem se je vse skupaj zavleklo. Z županom Robertom Dipiazzo smo potem prišli sploh do začetka del za pokritje velike ploščadi, ko je nastopil župan Roberto Cosolini oz. novi svetniki, pa se je začelo delo intenzivneje razvijati.

SAMO KOKOROVEC

FOTODAMJ@N

ti. Mislim, da se je pred enim tednom sprejel dokončni načrt in se bodo tekom začetka leta 2016, se pravi po štirih letih, odkar se realno pogovarjamo z županom in njegovimi svetniki, stekla dela. To je bil glavni cilj in dejstvo, da smo ga dosegli, je enkratni uspeh,« je prepričan Kokorovec. (iž)

VELIKI TRG - V spomin na žrtve terorističnega napada v Parizu

Zastave na pol droga

Na pročelju palače deželne vlade na Velikem trgu (na sliki) pa tudi na pročeljih tržaške prefekture in tržaške občine so včeraj v znak žalovanja za žrtvami terorističnega napada v Parizu spustili zastave na pol droga

POKOL V PARIZU Rovis: Na pročelje županstva izobesiti francosko zastavo

Tržaški župan Roberto Cosolini naj da v tridnevju žalovanja, ki ga je francoski predsednik Francois Hollande razglasil zaradi petkovih krvavih atentatov v Parizu, na pročelje županstva razobesiti transparent s francosko zastavo. To predlaga Paolo Rovis, načelnik skupine Ljudski Trst v tržaškem občinskem svetu, kot znak solidarnosti s francoskim ljudstvom. Rovis, ki je tržaški francoski skupnosti in francoskemu konzulu izrazil sožalje Ljudskega Trsta, je mnenja, da je treba sporočilom miru in strpnosti dodati tudi jasno opozorilo, da se bosta svoboda in civilizacijska raven, ki ju je Evropa dosegla za ceno velikih žrtv, branili odločno in brez strahu. »Zločinski fanatizem ne bo uspešen pri svojem namenu sprožiti versko vojno in Evropo peljati nazaj v srednji vek, če bodo ljudje dobre volje vseh narodnosti in veroizpovedi znali skupaj nastopiti proti nasilju in ekstremizmu,« je v sporočilu napisal Rovis, za katerega je prav, da pride to sporočilo iz Trsta, »ikone barbarskih pokolov 20. stoletja«, ki pa je tudi »model civiliziranega in dejavnega sožitja med različnimi narodi.«

Pokol v Parizu: danes manifestacija

Tržaški župan Roberto Cosolini je v sporočilu petkov atentat v Parizu označil za »napad na celotno človeštvo in na univerzalne vrednote, ki so temelj našega civiliziranega sožitja.« Pri tem Občina Trst vabi na manifestacijo, ki bo danes ob 17.30 na Velikem trgu. Od jutri pa bo od 10. ure dalje v veži županstva mogoče pisno izraziti solidarnost francoskemu ljudstvu.

SREČANJE - Italijanska pisateljica Lidia Ravera o kulturi aktivnega staranja

Prava oblika umetnosti je živeti življenje do konca

V mestnem muzeju Sartorio je v četrtek zvečer potekalo srečanje z italijansko pisateljico in novinarko Lidio Ravero, z naslovom *La vecchiaia come forma d'arte*. Gostilo ga je združenje Leggere per vivere, ki spodbuja delovanje bralnih skupin, v katerih lahko skupaj z ostalimi bralnimi navdušenci delite svoje vtise in mnenja o prebranih knjigah. Tudi srečanje je bilo organizirano v tej obliki. Knjiga, ki so jo tokrat predlagali, pa je bil Raverin roman *Piangi pure*, iz katerega izhaja tudi tema srečanja.

Lidia Ravera je zaslovela s svojim romanom »Porci con le ali iz leta 1976, ki je postal pravi manifest generacije sedemdesetih let. V teku svoje pisateljske kariere je izdala 27 literarnih del. Od leta 2013 pa je tudi odbornica za kulturo in mlade v Laciju.

Roman *Piangi pure*, ki je bil leta 2013 nagrajen s prestižno nagrado Premio Nazionale Letterario Pisa, je zgodba o 79-letni Iris, ki živi sama in je kljub svoji ne več rosnosti mladosti še čvrsta in zdrava. Ko pa mora zaradi pomanjkanja denarja prodati posestvo, na katerem živi, začneja razmišljati o smrti. V veliko pomoč ji je prijatelj Carlo, s katerim se redno dobiva na kavi. Carlo, ki je psihoanalitik, ji svetuje naj svoje tesnobe premaga s pisanjem dnevnika. Iris sledi njegovemu nasvetu in sprva piše samo zato, da bi obvladovala svoje strahove, s časom pa spozna, da lahko preko pisanja odkrije in doseže še mnogo več. Tako se iznenada zave, da je zaljubljena v Carla. Kljub svoji starosti se Iris ne boji lastnih želja in ponovno doživi občutke iz mladosti, kar jo navda z upanjem in življenjsko energijo. Njen lik postane tako simbol kulture aktivnega staranja.

Lidia Ravera je prepričana, da bi bilo po svetu več zaljubljenih in srečnih Iris, če se ne bi omejevali s stereotipi, ki nas prepričujejo, da so določena čustva v starosti neprimerna ali skoraj nemogoča. Ti stereotipi, pravi, so nam pokvarili življenje. Predvsem mi ženske smo s tega vidika prikrajšane, saj nam družba vsiljuje mišljenje, da smo privlačne in zanimive le v času mladosti, oziroma dokler smo plodne. Povsem zgrešeno pa je zatreti svoje želje in strasti, saj nam ravno to daje vitalnost. Morale bi se naprej počutiti lepe in ljubljene. To mišljenje bo potrebno spremeniti predvsem v bodoče, ko se bo obdobje starosti še podaljšalo. Prava oblika umetnosti, meni pisateljica, je ta, da svoje življenje živimo do konca, ne da bi zatrli svoje čustveno doživljanje. Prav to nam vliva življenjsko moč in voljo.

Predsednica združenja Rita Benediti je v uvodnem govoru povedala, da se jim je izbira te knjige zdela zanimiva predvsem zato, ker je Trst eno od mest z najvišjim deležem starejših ljudi v Italiji. Kultura aktivnega staranja je tu še kako pomembna in aktualna – kar je tudi potrdilo veliko število ljudi na dogodku. V zvezi s staranjem sta spregovorili tudi odbornica za socialne zadeve Laura Famulari in psihologinja Luisa Besanzini.

Srečanje je izzvalo velik uspeh med starejšo populacijo. Organizatorji so prisotne spodbujali, naj aktivno sodelujejo pri pogovoru. Vsakdo je lahko izrazil svoje mnenje, postavljaj vprašanja avtorici ali z ostalimi delil kak odloemek iz knjige, ki se ga je posebej dotaknil. Razvila se je prav živahna izmenjava misli, iz katere se je dalo razbrati predvsem veliko zanimanje in vitalnost navdušenih bralcev.

Martina Jazbec

Lidia Ravera (desno) in Laura Famulari

FOTODAMJ@N

PREDSTAVITEV - Knjiga dolgoletnega policista in tajnika Siulp

Policija in demokracija

Luigi Notari o obdobju, ko se je policija osvobodila militarističnega statusa - »Moramo biti blizu državljanom«

V osemdesetih letih prejšnjega stoletja se je odnos med civilno družbo in policijo radikalno spremenil. Z zakonom 212 iz 1981 je prišlo do reforme policije in upravnega sistema javne varnosti. Reforma morda ni privedla do pričakovanega rezultata, kljub temu pa je v zgodovini italijanske države pomenila velik korak naprej v odnosu policije do civilne družbe, med katerima je bila nekoč železna zavesa. Ta štiridesetleten odnos v dialogu opisujeta avtorja knjige Al di sotto della legge - Conversazioni su polizia e democrazia (Pod zakonom – Pogovori o policiji in demokraciji), to sta Luigi Notari, dolgoleten policist in državni tajnik policijskega sindikata Siulp ter novinar Mauro Ravarino. Publikacijo so predstavili v četrtek v knjigarni Minerva. V pogovoru, ki ga je vodil deželni tajnik Siulp Roberto Declich, so poleg avtorja Luigija Notarija sodelovali tudi predstavniki državnega policijskega sindikata Siulp Primo Sardi, profesor Tristano Matta iz inštituta Livio Saranz in predstavnik združenja Associazione RIME Matteo Roiz.

Luigi Notari je spregovoril o svoji več kot štiridesetletni izkušnji v policiji, v katero se je vključil v težkem obdobju sedemdesetih let. »To je bilo obdobje terorizma v Italiji, zelo grdo obdobje za državo; hkrati pa smo čutili, da moramo biti blizu državljanom.« Od tega obdobja do danes se je veliko spremenilo. Policija se je osvobodila militarističnega statusa in si nadela civilno preobleko, dobila sindikalno organizacijo ter se približala civilni družbi. V dialogu med dvema avtorjema je povzet doberšen del italijanske zgodovine, v katero je bila vpeta tudi policija; od umora Alda Mora, mrčnega obdobja osemdesetih let, do dogodkov v Genovi leta 2001, do ukinitve obvezne vojaščine.

Tristano Matta je orisal policijsko reformo in podal svoj pogled na odnos policije do družbe, od sedemdesetih let do danes. »Policija je že iz definicije mediator v družbi, ne moremo gledati na policijo kot na prijatelja ali neprijatelja, kot je tipično za militaristične organizacije.« Matteo Roiz je v svojem posegu opozo-

Udeleženci srečanja v knjigarni Minerva

FOTODAMJ@N

ril na oddaljenost, ki je še vedno prisotna v odnosu med policijo in civilno družbo in se po njegovem mnenju odraža v nezaupanju ljudi, zlasti mladih, v policijski red. Primo Sardi je bil mnenja, da je težko najti ravnovesje med demokracijo,

svobodo in policijo, javna uprava pa ima pomembno vlogo. »Še bolj moramo izboljšati kakovost in učinkovitost storitev za državljane. Ko bodo vse javne uprave delovale hitro, učinkovito in transparentno, bo to največji boj proti korupciji.« (bf)

SV. JAKOB - Včeraj ob zori poseg karabinjerjev

Peterica vso noč popivala, zjutraj pa je prišlo do pretepa

Karabinjerji so včeraj ob petih zjutraj na Trgu sv. Jakoba posegli zaradi pretepa, v katerega je bila vpletena peterica oseb, starih med 35 in 49 let: gre za štiri Tržačane, med katerimi je tudi ženska, in enega kosovskega državljanca, ki so v teku noči zaužili precejšnjo količino alkohola, nekaj pred zoro pa so se še nahajali znotraj nekega lokala, ko se je kot kaže za prazen nič razvnel prepir. Peterica je od besed kmalu prešla k dejanjem, tako da je prišlo do pravcatega pretepa, ki se je nadaljeval tudi zunaj lokala, najhuje pa jo je skupil Kosovec, ki je obležal na tleh. Na prizorišče so z dvema izvidnicama kmalu prišli karabinjerji, ki so sprčo zdravstvenega stanja Kosovca takoj poklicali reševalce službe 118, ki so moškega prepeljali v katinarsko bolnišnico. Karabinjerjem je tudi uspelo ustaviti četverico Tržačanov, ki je skušala zbežati. Vročekrvne domačine so naposled aretirali zaradi pretepa in povzročitve telesnih poškodb, Kosovca pa so ovadili na prostosti.

Štirim osebam so nataknil lišice

ARHIV

Nova parkirna mesta za mope in motorje

V Ul. Felice Venezian so v petek zarisali 25 novih parkirnih mest za mope oz. motorje, v prihodnje pa namerava tržaška občinska uprava urediti v raznih mestnih ulicah dodatnih 70 parkirnih mest. Samo v mestnem središču so po besedah občinske odbornice za mobilnost Elene Marchigiani do danes uredili 380 novih parkirnih mest, katerim je treba dodati še druge, ki se nahajajo v predmestjih.

Razstava o Rdečem križu na ogled samo še danes

V šempolajski Štalci je samo še danes na ogled zanimiva zgodovinska razstava posvečena delovanju Rdečega križa med prvo svetovno vojno. Na ogled so številne fotografije, dokumenti in predmeti, ki predstavljajo, kako je delovala organizacija v obdobju 1914-1918. Zanimudniki si jo lahko ogledajo med 15.30 in 19. uro.

Tržaški PEN center tokrat o Alamutu

Tržaški PEN Center, oddelek za bralce, sporoča, da se bodo udeleženci niza branja A est di Trieste - Na vzhodu Trsta srečali v kavarni Stella Polare **v torek, 17. novembra, ob 18. uri**; tokrat bodo razpravili o romanu Vladimira Bartola Alamut. Srečanje bo vodila Patrizia Vascotto.

Po potovanju

V okviru srečanj z umetnostjo in poezijo, ki jih prireja knjigarna Ubik, bo **ju tri ob 18. uri** gostja Gabriella Valera Gruber, ki bo predstavila zbirko *Dopo il viaggio* (Po potovanju), ki združuje poezije nagrade Castello di Duino.

Železarna: danes javna skupščina v krožku Miani

Krožek Miani prireja **danes ob 11. uri** na svojem sedežu v Ul. Valmaura 77 javno skupščino o železarni. Predsednik Maurizio Fogar opozarja, da je skrajni čas, da se izrečemo o škodljivosti obrata za zdravje delavcev in občanov pa tudi za okolje.

Na trgu za Maxa

Max Fanelli iz Senigallie bo leha za amiotrofično lateralno sklerozo, nevrološko boleznijo, pri kateri mišice slabijo in usihajo. 10. oktobra je prekinil z jemanjem zdravil, da bi javnost opozoril, da se parlament ne zmeni za predlog na ljudsko pobudo za zakonsko priznane evtanazije. Na Borznem trgu bodo **danes od 10. do 19. ure** zbirali podpise, da bi načelnikom skupin v Senatu in poslanski zbornici spet ponudili ljudski predlog.

NAŠI V DRUGIH OKOLJIH

Pri mednarodni akademiji skrbi za boj proti korupciji

IVAN ZUPAN, DUNAJ (AVSTRIJA)

«Ko Avstrijcem rečem, da prihajam iz Trsta, takoj spremenijo izraz. Dunajčani so zaljubljeni v naše kraje in zelo radi zahajajo k nam na Kras, kjer si radi privoščijo kozarec odlične vitkovske.» Tako pravi Ivan Zupan, tridesetletni Openc, ki že dve leti živi na Dunaju. V avstrijsko prestolnico se je Ivan preselil zaradi ljubezni, a o tem kasneje. Višjo šolo je obiskoval v Trstu, »že v najstniških letih so me zanimali tuji jeziki in ravno zaradi tega sem se vpisal na jezikovni oddetek znanstvenega liceja France Prešeren.« Študij jezikov je nato nadaljeval na tržaški univerzi. Poleg jezikov je Ivan kmalu vzljubil tudi potovanja, prepričal pa ga je obisk prijatelje, ki je v Baskiji opravljal univerzitetni program Erasmus. »Zamisel, da bi se udeležil programa Erasmus sem uresničil, ko sem obiskal prijatelico, ki je opravljala svojo erasmus izkušnjo v Bilbao. Komaj sem se vrnil domov sem to možnost izkoristil še sam. Želel sem izboljšati znanje angleščine, Aberdeen na Škotski pa se mi je zdel cenejši od znane univerze v Londonu. Na Škotsko sem torej odpotoval skorajda po naključju in se takoj zaljubil v prekrasne škotske kraje.«

Škotska je mladega Ivana očitno res očarala, saj se je po diplomu v Trstu spet odločil za severno deželo. Odpravil se je v Edinburg, kjer je vpisal na podiplomski študij prevajalstva. Po uspešno dokončanem študiju ga je pot spet privedla v Trstu, saj se je ukvarjal z vodenjem evropskih projektov in tu tudi našel ljubezen. »Življenje nam stalno postavlja ovire«, moja punca Chiara je namreč dobila službo na Dunaju, zato sem tudi jaz počasi začel z iskanjem zaposlitve v avstrijski prestolnici.« Po dveh letih iskanja pa je Ivan končno našel službo in tako dohitel Chiaro na Dunaj. Najprej se je tu

di tu ukvarjal z evropskimi projekti in sicer na področju znanosti in tehnologije, letos pa je dobil nov izziv. »Poleti sem začel sodelovati z Mednarodno akademijo za boj proti korupciji. Skrbim za zasnovo in organizacijo "trainin-gov" in drugih programov za krepitev tistih "profesionalcev", ki bi si želeli preprečiti korupcijo. Organizacija je res mednarodna, tu mislim tako na narodnost sodelavcev kot tudi naših strank. Med drugim veliko potujem, naslednji teden bom na primer odpotoval v Buenos Aires, kjer bomo priredili neko zborovanje za delavce Južne Amerike, naslednje leto pa bomo isto zadevo organizirali v Ugandi za države vzhodne Afrike.«

Ivan je nad Dunajem zelo navdušen in to ne le zaradi dobre službe, ampak tudi zaradi kulturnega življenja, ki ga velenje nudi. »Življenje na Dunaju je neprimerljivo s tistim v Trstu. Vsak teden ti mesto nudi veliko kulturnih dogodkov in že večkrat se mi je zgodilo, da sem moral izbirati med različnimi sovpadajočimi zanimivimi dogodki. Mesto nudi veliko tako družinam kot mladim in tudi starejšim. Poleg glavnih svetovno znanih muzejev je "underground" scena na Dunaju še kako razvita. Za ljubitelje glasbe je mesto pravi raj. V zadnjih dveh letih sem prisluhnil marsikateremu izmed mojih najljubših glasbenikov, v Trstu je to seveda težje. Poleg tega pa ne pogrešam nočnih voženj na koncerte v Ljubljano ali še bolj daleč po Italiji.« Na Dunaju

Ivan Zupan (z ribo, ki je na Dunaju le še spomin ...)

ju je torej kulture na pretek, obenem pa je tudi standard, oziroma kvaliteta življenja nedvomno višja, kot pri nas. »Na Dunaju se nasplošno zelo dobro živi. Standard življenja je izredno visok, država nudi mnogo storitev in čeprav so davki višji, jih vsi plačujejo. Ljudje se mi zdijo zelo spoštljivi do skupne lastnine in celotna administracija je enostavnejša od italijanske. Podnebje je celinsko, torej topla poletja in mrzle zime, gotovo bolj prijetno kot na Škotski. Avstrijci so podobni Tržačanom tako iz kulturnega vidika kot tudi v pristopu do življenja; pravi hedonisti, ljubitelji dobre hrane, pa še zraven nekaj korzarcev spijsajo in v glavnem se jim nikamor ne mudi. Javni prevoz je imeniten, zaradi tega večina družin z manjšimi otroci nima sploh avtomobila, kar je za naše pojme nepojmljivo.«

Ivan se na delu pogovarja v angleščini, vsekakor pa se trudi, da bi se navadil nemški jezik, oziroma avstrijsko različico, ki je seveda prej sploh ni poznal. »Nemščina je bila takoj pravi šok, saj sem se na začetku znašel v avstrijsko govorečem delovnem okolju. Nemščino sem se učil na višji šoli, a si vendar nisem mislil, da bi bila avstrijska varianta tako različna. Bese-dišče in izgovarjava sta precej drugačni in po pravici povedano mi avstrijski jezik sploh ne teče. Recimo, da sem se po dveh letih malo vdal.« Slabo znanje nemškega jezika Ivana pogojuje pri spoznavanju domačinov, ki vsekakor kaže, da s tujci niso zelo zgovorni. »Socializiranje z Avstrijci ni tako enostavno. Eden izmed glavnih razlogov je gotovo moje slabo znanje nemškega jezika, a nedvomno tudi podpovprečno znanje angleškega jezika Avstrijcev. V glavnem se mi zdi, da Avstrijce ne zanima spoznavanje tujcev. Še dobro, da je Dunaj veliko središče mednarodnih organizacij, tako da ni težko spoznati ljudi, ki tako kot ti živijo in delajo na Dunaju.« Znanje nemškega, oziroma avstrijskega jezika je torej na Dunaju precej važno, predvsem pri iskanju zaposlitve. »Na Dunaju si danes še lahko izberemo nam primerno službo, delovne pogodbe za omejen čas ne obstajajo in ravno zaradi tega je delavec mnogo več zaščiten. Prijateljem bi takoj svetoval, naj se preselijo na Dunaj.«

Kaj pa Ivan? »Zelo pogrešam morje (Ivan rad lovi ribe op.ur.), mediteransko kulturo in seveda družbo starih prijateljev, tržaški delovni pogoji pa so v mojem primeru neizmerno slabši. Poleg tega sem se ravno v teh mesecih preselil v novo stanovanje, tako da vrnitev v domače kraje ni zaenkrat prioriteta.«

Rajko Dolhar

SOLIDARNOST V torek odprtje sedeža Skupnosti sv. Egidija

Skupnost sv. Egidija bo v torek, 17. novembra, ob 18. uri uradno odprla svoje središče solidarnosti, ki je že pred leti začelo postajati pribežališče tolikih revežev v Trstu.

Slovesnosti na sedežu v Ul. Romagna 22 se bosta udeležila tudi nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi in tržaški župan Roberto Cosolini.

Središče je v stavbi, ki jo je Skupnost dobila v uživanje na podlagi oporoke kom. Claudia Cramerja, po katerem je tudi poimenovana. Dobrotnik je želel, da bi se uporabljala v dobrodelne namene. Trenutno so v njej središče, ki deli hrano več kot sto potrebnim, skladišče oblik in odev, zdravstvena posvetovalnica za brezdomce, dva razreda šole italijanskega jezika in kulture za tujce in manjša kapela v pritličju za skupno večerno molitev, ki je vsem odprta ob torkih, četrtnih in sobotah ob 19.15.

»Uradno odprje bo za nas priložnost, da se zahvalimo prof. Mariji Kaučič vd. Cramer, ki je v Skupnosti sv. Egidija prepoznala organizacijo, ki lahko s svojo zavzetostjo za najrevnejše vdahne hiši novo življenje,« je poudaril predsednik Skupnosti Paolo Parisini.

Martinovanje na Proseku: rajonski predsednik Cattaruzza o domačih vinih

Predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Roberto Cattaruzza se je ob letošnjem zelo uspešnem martinovanju na Proseku zahvalil vsem domačim pridelovalcem, ki so dali na pokušino svoja vina. S tem so dokazali, da so pripravljeni nadaljevati na poti izboljšanja svojih pridelkov, je poudaril v svojem tiskovnem sporočilu. Ob tem se je opravičil za neprijeten nesporazum o objavi informacij o vinskih pridelkih, katere namen pa je bil usmerjen izključno v izboljšanje že itak bogatih izkušenj sodelujočih vinogradnikov, in v spodbudo k vztrajanju po tej poti.

SREČANJE - V Prečniku se je zbralo več kot osemdeset »letnikov '65«

Jubilej od Milj do Štivana

Sproščeno kramljanje, obujanje spominov in ples z Zvito fletno - Prispevek za boj proti raku

Jubilanti v svojih jubilejnih majicah

Kateri dogodek je lepši od tega, da se ljudje prijateljsko srečajo po mnogih letih ob pomembnem mejniku v svojem življenju? Za ta prijetni domislek se lahko zahvalimo Davidu, Claudiu, Katji in Tatiani, ki so priredili srečanje vseh slovenskih tržaških petdesetletnikov od Milj do Štivana v restavraciji Sardoč v Prečniku v soboto 7. novembra.

Zbrati več kot osemdeset oseb ni tako lahka zadeva in priprave so tekale že nekaj mesecev pred snidenjem preko oglasov na Primorskem dnevniku in na straneh Facebooka, ki danes združuje in povezuje prijatelje od vsega. Ob sproščnem kramljanju, dobri kraški kapljici in okusni domači hrani so jubilarji pokazali vso svojo življenjskost in živahnost, ki se je še bolj razvnela ob zabavni glasbi ansam-

bla Zvita feltna. Ob plesu, obujanju spominov in snovanju novih načrtov so obnovili stare prijateljske vezi in sklenili tudi nova poznavanja ter se prijetno zadržali pozno v noč. Ob veliki torti so se tudi nastavili fotografu za večer nalašč pripravljenimi majicami z napisom Made in 1965 – All original part po navdihu logotipa znanega piva, ki si jo je zamislila grafična oblikovalka Tamara Cetković iz Ljubljane.

Ob zaključku večera so organizatorji sešteli vse stroške in ugotovili, da je v blagajni ostalo še 330 evrov, ki so jih namenili onkološkemu oddelku centra CRO iz Aviana. Pomoc sočloveku in pristranski medčloveški odnosi so tisti, ki nas najbolj bogatijo, zato so taka srečanja vedno dobrodošla in jih je treba čim pogosteje ponavljati, so si rekli.

ŠOLSTVO - Preteklo nedeljo izlet na Nanos

V vrtcu Antona Fakina na Colu družijo se radi

Udeleženci izleta na Nanos

Današnji čas nas vedno bolj priklepa na računalnike in druge tehnološke aparate, posledica tega pa so vedno bolj redki in skromni medčloveški odnosi. Vrednotam kot so prijateljstvo, medsebojno druženje in delitev skupnih doživetij in občutkov polagajo veliko pozornost v vrtcu Antona Fakina na Colu. Poleg vsakodnevnih pogovorov, iger, pravljic pri katerih so aktivni predvsem otroci, že nekaj let skrbijo za stike med starši z organizacijo različnih pobud. Tako na primer potekajo v vrtcu delavnice, ki se jih udeležijo starši ob božičnem in pustnem času. Druženje se je izkazalo prijetno, tako se je zvrstilo že nekaj pobud, kot so pikniki in skupni celodnevni izleti. Ti so navadno potekali ob koncu šolskega leta. Na junijskem izletu, ko so otroci, starši in vzgojiteljice preživeli cel dan na ladji, ki jih je popeljala do Pirana, se nadalje kopali na odprtem morju v Izoli ter zaključili dan s skupno večerjo, je bilo vzdušje enkratno.

Prav zaradi tega so bili vsi mnenja, da ne bi čakali do junija za naslednje srečanje. Prejšnjo nedeljo so se namreč skupaj popeljali na Nanos in preživeli lepo sončno popoldne na turistični kmetiji Abram. Poleg dobre hrane, ni manjkalo prijetne igre ter sproščene in prijetne vzdušja med otroki, starši in vzgojiteljicami. Pravo vzdušje je nakazalo nove ideje. Poleg že načrtovanega dvodnevnega junijskega izleta v Šoštanj, Celje in Laško, se bodo vsi skupaj odpeljali na eno izmed zasneženih planot in se tam naužili svežega zraku in se zabavali ob sanjanju, kepanju in kdo ve... tam pustili vrtec snežakov.

OBLETNICA - 400-letnica habsburško-beneške vojne na tržaških tleh

Ko je nad tisoč oboroženih vojakov beneške vojske skoraj neopazno prijezdilo na Socerb ...

Avstrijsko-beneški vojni sta bili edini vojni v Novem veku na slovenskem etničnem ozemlju, ob predpostavki, da so bili turški vpadi pravzaprav roparski pohodi. Zanimivo je, da so Habsburžani in Benečani po vojni bili praktično izenačeni, tako da sta spopada povzročila le veliko izgub in malo dejanskih ozemeljskih sprememb, vendar pa sta toliko pomembnejši za utrjevanje državne meje na Zahodu.

Prva vojna se je bila med leti 1508 in 1516 in je izbruhnila v času, ko se je v Nemškem cesarstvu napovedoval usodni verski razkol med protestanti in katoliki. Druga vojna je sledila med leti 1615 in 1617/18 ter je izbruhnila v času, ko se je v Nemškem cesarstvu bližal obračun s protestanti in njihovim izgonom. Obe vojni sta bili gospodarskega značaja, vendar je med njima vplival versko-ideološki boj. Razlogov za začetek avstrijsko-beneških vojn je več.

V Kvarnerskem zalivu so beneško republiko ogrožali Uskoki, ki so bili formalno pod deželnim knezom Ferdinandom II., vendar pa ta kljub beneškim pritožbam ni reagiral, kajti vztrajal je pri tem, da bi Jadransko morje naredil za morje proste plovbe, medtem ko so Benečani trdili, da je to morje njihova last. Habsburžani pa so želeli zavzeti tudi Furlanijo, saj bi z njo lahko preko dajatev prišli do visokih dohodkov.

Zaradi teh ohlajenih odnosov med Habsburžani in Benečani ter zaradi notranjih habsburških težav, h katerim lahko prištejemo zadolženost in problem protestanstva, je bilo že jasno, da bo kmalu prišlo do spopada. Povod za drugo vojno, ki je izbruhnila leta 1615, so bili veliki uskoški oz. vlaški vpadi na beneško ozemlje, čemur so sledili veliki beneški povračilni ukrepi, ki so na tak način razburili Vlahe, da jih niti Ferdinand II. ni uspel več zaustaviti. Težave med Benečani in Habsburžani so bile tudi na področju Marana in Goriške. Podobno je bilo tudi v Istrski grofiji, kjer je državna meja potekala od Trsta, preko Lasandra, Lanišča, Pazinske grofije do Maščenic. V Istri so se napetosti militantne energije odražale s krajo živine, posamičnimi uboji, požigi polj in seveda na trgovskem področju.

Še en vzrok za vojno so bili Uskoki, ki so vzdolž istrske obale ogrožali Kvarnerski zaliv. Prihajalo je do piratskih napadov z majhnimi ladjami, s katerimi so napadali notranjost kopnega, obalo in ladje. Omenjeni napadi so se v glavnem odvijali v južni Istri, na koperskem in piranskem območju. Nadvojvoda Ferdinand II. pa ni uspel umiriti Uskokov, tako, da so Benečani leta 1615 prišli z mornarico v Istro in začeli vojno.

Z izbruhom vojne je na avstrijski vojvoda Ferdinand II. zaradi notranjih nemirov, turškega problema in Benetk ostal popolnoma osamljen, brez pomoči bratranca cesarja Mihaela, kajti ta je imel sam precej težav z Ogrsko.

Trst v času vojne ni bil poškodovan, vendar pa je bil deležen blokade; medtem ko so nekatere okoliške vasi bile skoraj uničene. Največjo škodo je zagotovo doživela Dolina, ki je bila takrat pomemben fevd in sedež pristave tržaškega škofa - grofa, ki je bil med drugim vse do leta 1783 prvi dolinski župnik. Zanimiv je tudi podatek, da so prvo župnijsko cerkev na tržaškem škofijskem ozemlju zunaj mestnega obzidja, kot kaže, zgradili prav v Dolini, to je današnja

cerkev sv. Urha, ki je bila zgrajena v prvih desetletjih leta 1000.

20. november 1615 bo za vedno ostal zapisan v zgodovini Doline. V noči med 20. in 21. novembrom je potihlo, skoraj neopazno prijezdilo na Socerb nad tisoč oboroženih vojakov beneške vojske. Najprej so obkrožili vas, nato so začeli z obleganjem socerbskega gradu. Tam so naleteli na odpor habsburške vojske v gradu. Bojevali so se do zgodnjih jutranjih ur. Ko je bilo Benečanom jasno, da je bil njihov napad neuspešen, so se umaknili in razdelili v dve skupini. Ena skupina se je podala proti Dolini. Ko so prišli na mesto, so najprej sežgali antično naselje nad Dolino imenovano Berce, nato pa vas Dolino, kjer je stala župnijska cerkev. Benečani so med spopadom naleteli na močan odpor domačinov in habsburške vojske, ki jih je prisilila k umiku, vseeno pa jim je uspelo zažgati vas. Takrat sta zagorela bogata župnijska cerkev in župnijski dvorec, v katerem sta bila bogat arhiv in knjižnica.

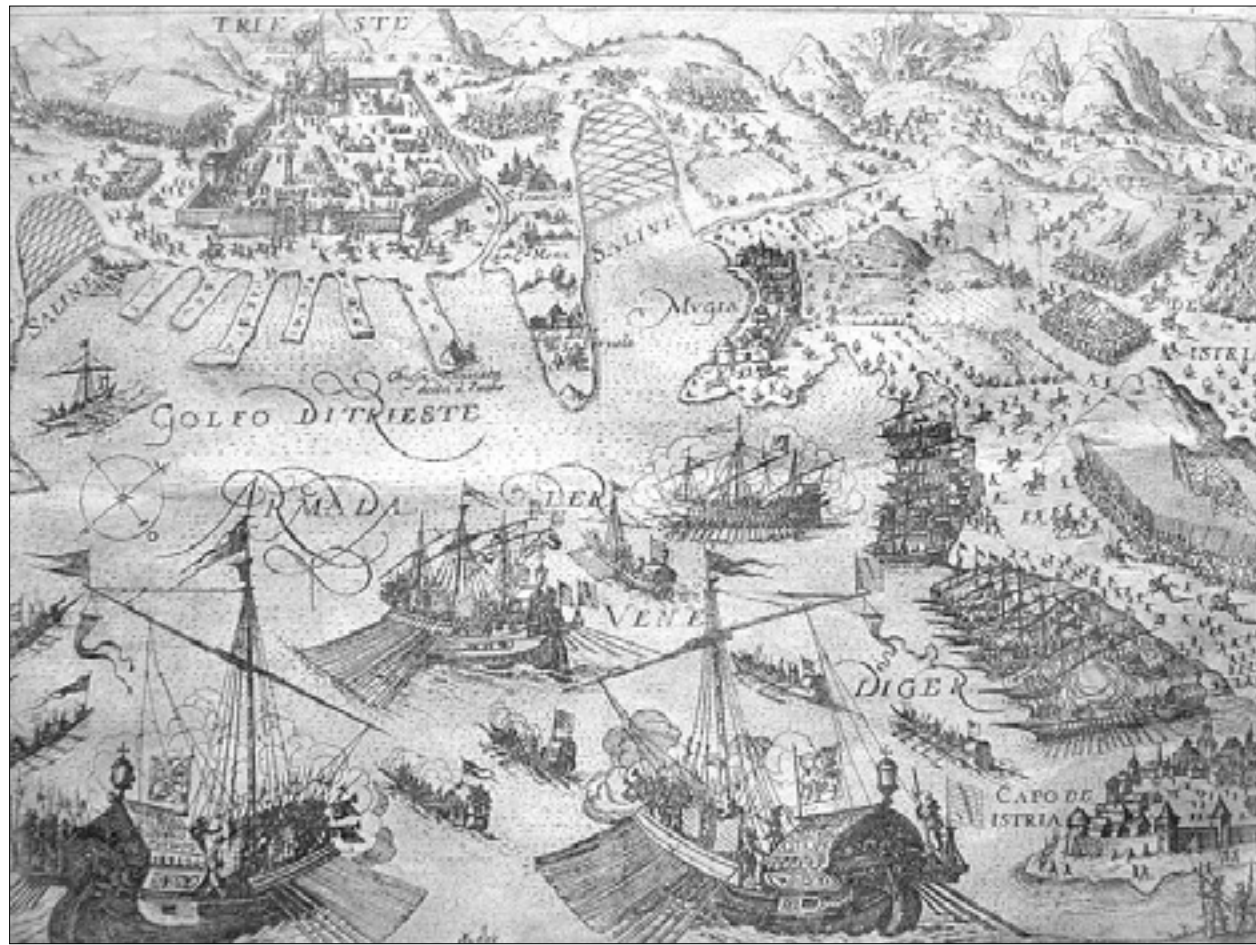
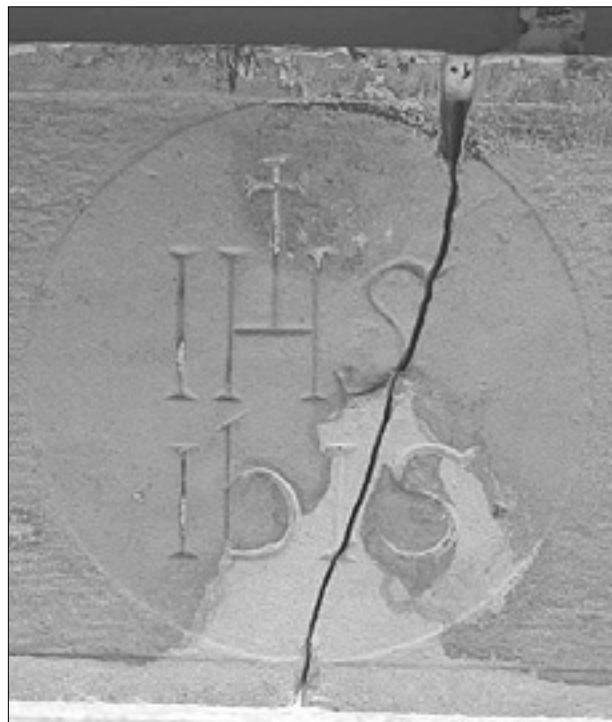
Zelo dragocen vir o dogajanjih je pismo tržaškega škofa, naslovljeno papeškemu nunciju v Benetkah mons. Gessiju, napisano 24. novembra 1615, v katerem škof poroča o tragičnih dogajanjih v okolici Trsta. Omenjeni zgodovinski dogodek je za Dolino pomemben, saj predstavlja datum preloma oziroma novega začetka. Cerkev so ponovno sezidali leta 1633.

V spomin na ta zgodovinski dogodek bo potekalo v mesecu decembru in januarju kar nekaj dogodkov. Srednjeevropski inštitut za zgodovino in kulturo J. Pangerc bo v sodelovanju s tržaško pokrajino, tržaško škofijo in dolinsko župnijo organiziral razstavo "Dolina 1615", na kateri bodo poleg okoliščine habsburško-

beneške vojne prvič predstavili in razstavili starodavne predmete dolinske župnijske - dekanjske cerkve, ki segajo v obdobje od 14. stoletja dalje. Razstava bo v Pangerčevi hiši. Vzporedno pa bodo potekale v Trstu tri konference, med katerimi ena v Dolini v sodelovanju z SKD Valentin Vodnik. Podrobne informacije o dogodkih bodo objavljene na www.mit-teleuropa-institute.org

M.Manin

Kamniti vhodni portal dolinske cerkve sv. Urha iz leta 1633, nosi v notranjosti napis IHS in napis IBIS, ki pa ni beseda temveč letnica 1615, ki spominja na vojno

Mapa prikazuje habsburško-beneško vojno novembra 1615. Med Trstom in Miljami, sta vidna Socerb in Dolina

VISOKI GOST - Včeraj je obiskal tudi Ricmanje in Dolino

Dan Georga Habsburškega

Udeležil se je tudi slovesne maše v stolnici Sv. Justa ob dostavitvi relikvije zadnjega avstrijskega cesarja Karla I.

Včeraj se je na našem koncu - med drugim tudi v Ricmanjih (na posnetku FotoDamj@n) in v Dolini - mudil visoki gost, avstrijski nadvojvoda Georg Habsburški (spremljali sta ga hčerki), sin pokojnega avstro-ogrškega prestolonaslednika Otona Franca Jožefa Habsburškega ter vnuk avstro-ogrškega cesarja in kralja Karla I. in cesarice Zite. Georgov oče Otto je bil tudi med ustanovitelji Evropske unije in preko dvajset let član Evropskega parlamenta, kateremu je za krajše obdobje tudi predsedoval. Nadvojvoda Georg pa je tudi izredni ogr-

ski veleposlanik za Evropsko unijo.

Popoldne se je udeležil slovesne svete maše v stolnici sv. Justa, ki jo je daroval tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi ob dostavitvi relikvije zadnjega avstrijskega cesarja Karla I. Habsburškega (Cerkev ga je leta 2004 proglasila za blaženega). Karl I. je tesno povezan s Trstom, saj je bil cesar tudi Gospod Trsta; habsburška rodbina je Trstu namreč vladala od leta 1382.

Danes bo ob 11. uri na avstro-ogrskem pokopališču pri Proseku komemoracija v spomin na padle avstro-ogrške vojaške.

prej do novice

www.primorski.eu

Loterija 14. novembra 2015

Bari	89	29	73	65	13
Cagliari	77	12	81	40	52
Firenze	11	12	73	13	43
Genova	6	13	1	18	44
Milan	67	55	18	89	86
Neapelj	5	58	30	85	46
Palermo	86	10	78	6	90
Rim	50	81	77	27	75
Turin	27	53	34	37	66
Benetke	86	4	9	29	44
Nazionale	23	73	36	27	59

Super Enalotto št. 137

19	56	73	84	85	86	jolly 2
Nagradni sklad						27.641.528,49 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-- €
6 dobitnikov s 5 točkami						40.069,43 €
569 dobitnikov s 4 točkami						426,50 €
23.893 dobitnikov s 3 točkami						20,21 €

Superstar

80

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
3 dobitniki s 4 točkami	42.650,00 €
116 dobitnikov s 3 točkami	2.021,00 €
1.585 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
10.745 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
24.238 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3

na

predstavitve knjige

Kornela Abela
"KRAS, KNJIGA O SOČI"

Pogovor s prevajalcem
Dariom Frandoličem
bo vodil
Tomaž Simčič

Začetek ob 20.30

Včeraj danes

**Danes, NEDELJA,
15. novembra 2015**

POLDE

Sonce vzide ob 7.04 in zatone ob 16.35
- Dolžina dneva 9.31 - Luna vzide ob
10.07 in zatone ob 19.50.

**Jutri, PONEDELJEK,
16. novembra 2015**

JERICA

VREME VČERAJ: temperatura zraka
13,9 stopinje C, zračni tlak 1025,2 mb
ustaljen, vlaga 84-odstotna, veter 2 km
na uro severovzhodnik, nebo oblačno,
morje skoraj mirno, temperatura mor-
ja 16,1 stopinje C.

OKLICI: Ilario Passagnoli in Maria Stel-
la Riontino, Bogoljub Arsovski in Sa-
brina Mijailovic, Matteo de Rota in De-
siree Baldassari, David Nonino Pieri in
Mariana Olenik, Mauro Zacchigna in
Arianna Capilli, Nicola Matschnig in
Elisa Cacciatore, Jose' Miranda in Em-
ma Casciaro.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30
»007 Spectre«.

ARISTON - 15.00, 17.00, 19.00, 21.00
»Rams - Storia di due fratelli e otto
pecore«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 20.30 »Il
prezzo della gloria«; 18.45, 22.15
»Tom à la ferme«.

FELLINI - 16.40 »Giotto l'amico dei pin-
guini«; 18.20 »Tutto può accadere a
Broadway«; 20.00, 22.10 »Alaska«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20,
20.00, 22.10 »Il segreto dei suoi occ-
hi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15,
20.20, 22.00 »45 anni«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.50,
21.10 »By the sea«.

KOPER - PLANET TUŠ - 20.40 »Do
konca - Makedonska zgodba«; 19.50
»Družina v najem«; 15.30 »Everest«;
12.00, 13.30, 14.00, 17.50 »Hotel
Transilvanija 2 (sinhr.)«; 13.00, 15.00,
16.00 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.)
3D«; 14.10 »Kuhar na robu«; 18.30
»Skavti proti zombijem«; 15.30, 17.00,
18.00, 19.00, 20.00, 20.30, 21.00
»Spectre«; 11.40, 13.40, 16.15 »Ups!
Noe je odšel...«; 15.15, 17.10 »Ups!
Noe je odšel... 3D«; 18.10 »Zadnji lo-
vec na čarovnice«.

NAZIONALE - 11.00 »Giotto l'amico
dei pinguini«; 11.00 »Hotel Transyl-
vania 2«; 11.00 »Inside Out«; 17.40,
20.30 »007 Spectre«; 11.00, 15.30,
16.40, 18.10 »Snoopy and Friends - Il
film dei Peanuts«; 11.00, 15.30, 17.30,
19.45, 21.45 »Pan - viaggio sull'isola
che non c'è«; 16.30, 20.00, 22.00 »Ma-
trimonio al sud«; 16.30, 18.20, 20.15,
22.15 »Gli ultimi saranno ultimi«;
18.10, 20.00, 22.00 »Premonition«.

SUPER - 16.00, 22.30 »She got Game«;
17.00, 20.45 »Woman in Gold«; 19.00
»Freeheld«.

THE SPACE CINEMA - 11.00, 15.00,
15.50, 17.55, 18.45, 20.50, 21.40 »007
Spectre«; 11.10, 15.05, 15.35, 17.40
»Snoopy and Friends - Il film dei Pea-
nuts«; 17.35 »The Last Witch Hun-
ter«; 13.00, 17.10 »Belli di papà«;
10.55, 19.20, 21.30 »Matrimonio al

18.GLEDALIŠKI VRTILJAK

Gledališče iz desnega
žepka, Ljubljana

PETER STRAH

Dvorana Marijinega doma
pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesla 27)

Danes ob **16. uri** in ob **17.30**

Sodeluje SC Melanie Klein
Animacijo podpira
Zadružna kraška banka **ZKB**

sud«; 11.00, 13.10, 15.20, 17.30, 19.40,
21.50 »Gli ultimi saranno ultimi«;
15.20, 19.50, 22.05 »Premonitions«;
13.15, 19.45, 22.00 »Il segreto dei suoi
occhi«; 10.50, 13.05, 15.20, 17.35,
19.50, 22.10 »Pan - viaggio sull'isola
che non c'è«; 11.10, 13.20 »Hotel
Transylvania 2«; 10.50, 12.50 »Inside
Out«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00
»Snoopy and Friends«; 17.40, 20.30
»007 Spectre«; Dvorana 2: 15.00
»Snoopy and Friends - Il film dei Pea-
nuts«; 17.30, 19.50, 22.15 »Il segreto
dei suoi occhi«; Dvorana 3: 15.00,
17.15, 19.50 »Pan - viaggio sull'isola
che non c'è«; 22.00 »007 Spectre«;
Dvorana 4: 17.45 »Gli ultimi saranno
ultimi«; 16.00, 20.00, 21.45 »Matri-
monio al sud«; Dvorana 5: 16.45,
18.30 »Rams - Storia di due fratelli e
otto pecore«; 15.00, 20.15, 22.10 »Gli
ultimi saranno ultimi«.

Lekarne

Nedelja, 15. novembra 2015
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul.
Mazzini 43, Žavlje - Ul. Flavia 39/C,
Fernetiči - 040 212733.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Combi 17 - 040 302800, Ul. Fabio
Severo 122 - 040 571088, Žavlje - Ul.
Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči -
040 212733 - samo s predhodnim tele-
fonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul.
Mazzini 43, Žavlje - Ul. Flavia 39/C,
Fernetiči - 040 212733 - samo s pred-
hodnim telefonskim pozivom in z nuj-
nim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Mazzini 43 - 040 631785.

**Od ponedeljka, 16. do nedelje,
22. novembra 2015:**
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040
365840, Ul. Commerciale 21 - 040
421121, Milje - Lungomare Venezia 3 -
040 274998, Opčine - Proseška ul. 3 -
040 422478 - samo s predhodnim tele-
fonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul.
Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Mi-
lje - Lungomare Venezia 3, Opčine -
Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s
predhodnim telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Ospedale 8 - 040 767391.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdrav-
stvena služba (od 20. do 8. ure, pred-
praznična od 14. do 20. ure in prazni-
čna od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,
tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega
podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške
bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 -
991170, od ponedeljka do petka od 8.
do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih stor-
itvah, o združenih tržaskih bolnišni-
cah in o otroški bolnišnici Burlo Ga-
rofolo.

Šolske vesti

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD
SERGIJ TONČIČ razpisuje natečaj za
dodelitev štipendij in podpor za aka-
demsko l. 2015/16. Prijavijo se lahko
študenti in študentke, ki imajo stalno
bivališče ali so rojeni v FJK ter se iz-
obražujejo po dodiplomskih ali podi-
plomskih visokošolskih programih.
Vloge do 20. novembra v Ul. Ginnas-
tica 72. Pogoji razpisa na www.sklad-toncic.org.

**URAD ZA IZOBRAŽEVANJE IN ŠOL-
SKE STORITVE** sporoča, da je zaradi
izčrpanja lestvice za š.l. 2015/16 v ob-
činskih otroških jasli v Dolini, pono-
vno odprl vpisovanja za slovenski in
italijanski oddelek. Informacije in
vpisni obrazci na www.sandorligo-dolina.it.

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Lipa

N trenutku *vljudnost*
žalosti... *...in tradicija*

OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov
iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri
dedovanju in pokojninah
PRIDEMO TUDI NA DOM!

† Tiho je odšel naš dragi

Emilio Starc (Danilo)

Žalostno vest sporočajo

**žena Amalia, sin Davide
in brat Marcello s Sonjo**

Od njega se bomo poslovili v torek, 17.
novembra, od 8.30 do 9.45 v ulici Co-
stalunga. Sledila bo sveta maša v cer-
kvi v Miljah.

Milje, 15. novembra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

**Zadnji pozdrav stricu
Breda z Egonom in Nathanom**

† Zapustila nas je naša draga

Anica Gruden

Žalostno vest sporočajo

**bratje Stano, Janko in Jožko
ter sestra Sonja z družinami**

Od nje se bomo poslovili v sredo, 18.
novembra, od 12. do 13. ure v zgonski
cerkvi. Sledila bo sveta maša.

Salež, 15. novembra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Maria Lazar vd. Budin

Ob boleči izgubi naše drage se iskreno
zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli
način sočustvovali z nami.
Posebna zahvala zboru MoPZ Rdeča
Zvezda in osebju 'Casa di riposo Na-
poleone' za večletno nego.

Družina

Salež, 15. novembra 2015

ZAHVALA

Sonja Zollia por. Bogatec

Ob boleči izgubi naše drage se iskreno
zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli
način sočustvovali z nami.

Družina

Vižovlje, 15. novembra 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Tatiana Sancin por. Sancin

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z
nami sočustvovali in, ki ste pospremi-
li našo drago na njeni zadnji poti.

Družina

10.11.2014 10.11.2015

Draga mama in nona

Aurelia Debernardi Kermac

si vedno z nami.

**Sin Marino in hčerka Rosanna
z družinama**

15.11.2014 15.11.2015

Slavko Sosič (Francinov)

Pogrešamo te.

Vsi tvoji

13.11.2011 13.11.2015

Marina Alberti por. Bortolutti

Vedno v naših srcih.

Tvoja družina

Pogrebno podjetje Alabarda

11.2005 11.2015

Pred desetimi leti sta skupaj odšla

Meri in Rado Žerjal

Z ljubeznijo se ju spominjamo vsi, ki
smo ju imeli radi

Spomnili se ju bomo pri maši zadušni-
ci v torek, 17. novembra, ob 18. uri v
cerkvi v Boljuncu.

**Draga Alekseja,
naj ti bo lahka domača zemlja.
Počivaj v miru.
Marjetici in Alenki topel objem
in iskreno sožalje.**

**Nevenka in Mario,
Franca in Claudio,
Ivanka in Nerino,
Manuela, Valentina,
Pamela in Jessica z družinami**

60 let je dosti in premalo!

Zagrizeno po ustvarjalni poti,
dragi

Boris Kobal!

Milica in Vanček

Naša Soraja naznanja,
da je bratca dobila.

Ime mu je

Goran,

je odločila.
Srečni družini čestita

vs a žlahta

Izleti

SPDT organizira danes, 15. novembra, geološko-hidrološki pohod izvirnih vod Matičnega Krasa. Vodil ga bo gospod Paolo Sossi. Zbirališče ob 8.30 v Štivanu, na parkirišču po križišču za Gorico. Od tod se bodo pohodniki peš podali do Jamelj. Predvidene so 4 ure zložne hoje. Priporočamo pohodniško obutev, potrebna je tudi baterijska svetilka. Info in prijave na tel. št. 040-413025 (Marinka).

TS360, v sodelovanju z založbama Mladika in ZTT, prireja avtobusni izlet na 31. slovenski knjižni sejem v sredo, 25. novembra. Odhod s Trga Oberdan ob 9.00, ob 9.20 z Opčin (bivša Lj. banka), povratek v Trst okrog 17.30. Info in prijave na tel. št. 040-363494.

UNINT - Šola Umetnosti (MFU-Kulturni dom Ferriz Olivares) vabi v nedeljo, 29. novembra, na vodeni ogled razstave »Metamorfoza genija - El Greco« v Trevisu z Leonardom Calvom. Info na tel. št. 338-3476253.

KRU.T - zaključuje se vpisovanje na izlet od 5. do 8. decembra v predpraznično Prago, stično mesto vzhodnega in zahodnega sveta. Program in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8 (2. nadstropje), tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV IN KRU.T vabita člane in prijatelje, da se v četrtek, 17. decembra, zapeljejo do Ljubljane na voden ogled Plečnikove hiše na Trnovem, sprehod med božičnimi stojnicami in uživanje praznično okrašene slovenske prestolnice. Info in prijave v Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

JUS TREBČE obvešča člane in vaščane, da sprejema prošnje za nabiranje suhljadi na jurskih površinah KO Trebče v sezoni 2015/16 danes, 15. novembra, od 10. do 12. ure P'r Kale in v sredo, 18. novembra, od 17. do 19. ure v Hiški u'd Ljenčice v Trebčah.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se danes, 15. novembra, udeležijo »rabute« za čiščenje območja P'r Kale. Zbirališče ob 9.30.

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega
dnevnika
vedno s sabo

Snemi aplikacijo iz spletne trgovine

Available on the App Store

Google play

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE v Trstu sporoča slovenskim vernikom tržaške škofije, da bo letošnja skupna hvaležnica »Skrb za skupni dom - Hvaljen moj Gospod« (okrožnica papeža Frančiška) danes, 15. novembra, ob 16. uri v stolnici sv. Justa. Slovesno zahvalno bogoslužje bo ob somaševanju slovenskih duhovnikov vodil tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi. Sodelujejo ZCPZ, pevska skupina SZSO, narodne noše ter prinašalci darov. Pred sv. mašo in po njej bomo lahko poslušali pesem zvonov pritrkovalcev iz Doline.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 15. novembra, nastopil ob 17. uri v telovadnici v Pierisu. Odhod avtobusa s Padrič ob 14.15. V torek, 17. novembra, bo ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane in kmetovalce, da so v teku srečanja, ki jih prireja Dežela FJK za predstavitev novega Programa razvoja podeželja (PRP) za obdobje 2014/20. Srečanja bodo v ponedeljek, 16. novembra, ob 17.00 v Tolmeču (na sedežu Gorske skupnosti); 17. novembra, ob 17.00 v Briškikih (KRD Dom Briškiki); 19. novembra, ob 19.00 v Avianu; 23. novembra, ob 17.00 v Cervignanu in 24. novembra, ob 10.30 v Codroipu.

KRD DOM BRIŠKIKI obvešča, da bo potekala telovadba za dobro počutje in zdravo hrbtenico, letošnja novost je Nirvana vadba, pod vodstvom prof. Mateje Šajna. Vpis in pojasnila po tel. št.: 040-327053, 346-9520796 (Alenka) in 00386-40303578 (Mateja).

KRU.T vabi v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na drugo srečanje iz ciklusa »Naravna zelišča v našem vsakdanu« z zeliščarko Nawal Tahu v ponedeljek, 16. novembra, ob 17. uri na sedežu, Ul. Cicerone 8 - 2. nadstropje. Zaželeno predhodne prijave, dodatne info na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKUPINA 35-55 SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca prireja v ponedeljek, 16. novembra, ob 20.30 v društveni dvorani gledališča F. Prešeren predavanje dr. Andreja Zagheta o grafologiji »Odkrijmo značilnosti svoje pisave«. Vabljeni.

OBČINA ZGONIK vabi v torek, 17. novembra, od 17. do 19. ure v prostore KRD Dom Briškiki, na predstavitev programov za razvoj podeželja (PSR) 2014-2020.

ODBOR KRAŠKEGA PUSTA vabi predstavnike vasi, da se udeležijo prvega sestanka, ki bo v torek, 17. novembra, ob 20.30 v domu Brdina.

AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SREJ vabi predsednike upravnega in nadzornega odbora Jusov-Srenj v Tržaški pokrajini na sejo glavnega odbora, ki se bo odvijala v sredo, 18. novembra, ob 20.00 v sejni dvorani Mirka Špacapana na sedežu na Padričah.

KD TINA MODOTTI vabi v sredo, 18. novembra, ob 20. uri v Ljudski dom na Pončani na srečanje na temo Ameriška protizgodovina: »Amerika pred Kolumbom, okolje, državljanska vojna, indijanski odpor in železnice«.

OBČINA ZGONIK, v sodelovanju s karabinjersko postajo iz Devinščine, prireja v sredo, 18. novembra, ob 16.00 v dvorani občinskega sveta v Zgoniku, srečanje o varnosti občanov. Vabljeni!

KD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja v četrtek, 19. novembra, ob 18. ure dalje tečaj za predjedi. Vodila bo Nerina Ferfoglija. Info na tel. 040-415797 ali 331-1255035.

KRU.T vabi člane in prijatelje na voden ogled Kleine Berlin na Ul. F. Severo v četrtek, 19. novembra, ob 15. uri. Zbirno mesto ob 14.45 v pritlični veži društva na Ul. Cicerone 8. Obvezna predhodna prijava in informacije na sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

ODDELEK ZA MLADE BRALCE NŠK vabi na srečanje s pravilčno gostjo, ki bo v četrtek, 19. novembra, ob 16.30 v prostorih Narodnega doma, Ul. Filzi 14. Pravljico bo podala profesorica in stara mama Majda Mihačič. Glasbeno dobrodošlico bo na saksofon zaigral Erik Piščanc iz razreda prof. Marka Štoke.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - Krožek občine Dolina vabi člane in simpatizerje v četrtek, 19. novembra, ob 18. uri v dvorano v 1. nadstropju gledališča F. Prešeren v Boljuncu na aktiv in včlanjevanje.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi na obisk doma Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin v Ul. Valussi 5, kjer bodo radi sprejeli otroška in ženska oblačila, igrače in potrebščine za šolo. Zbirno mesto pred cerkvijo v Ul. Rossetti 48 v četrtek, 19. novembra, ob 10. uri. Info na tel. 347-5469662 (Ivica).

OBČINA DOLINA za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, organizira v nedeljo, 22. novembra, zadnji brezplačni vodeni izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice 2015: V odkrivanju doline Glinščice«. Trajanje približno 3 ure. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 8 let. Zbirališče ob 9. uri v sprejemnem centru doline Glinščice v Boljuncu. Info in prijave do petka, 20. novembra, na: info@riservavalrosandra-glinscica.it, tel. št. 040-8329237 (pon.-pet. 9.00-13.00)

50 - LETNIKI Z BREGA organiziramo večerjo v soboto, 28. novembra. Vpisovanje do sobote, 21. novembra, v cvetličarni v Boljuncu.

DELAVNICA SOMATSKEGA GIBANJA - SKD Igo Gruden obvešča, da bo v nedeljo, 22. novembra, potekala triurna delavnica pod vodstvom priznanega fizioterapevta Aleša Ernsta. Pričetek ob 15. uri v prostorih KD I. Gruden v Nabrežini. Število mest je omejeno. Predhodni vpis na tel. 349-6483822 (Mileva).

OBČINA ZGONIK obvešča, da so brezplačno na razpolago prostori v občinski stavbi za fotografske in slikarske razstave. Prošnje (kratki življenjepis, predstavitev razstave in fotografija o predlagani razstavi) sprejme na segreteria@com-sgonico.regione.fvg.it ali pa na občinskem vložišču do 23. novembra, do 12. ure.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega sveta, da bo seja v ponedeljek, 23. novembra, ob 19. uri na sedežu SKD Igo Gruden (Kamnarska hiša, Nabrežina 89).

35 - LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

ZSKD obvešča včlanjene zbere, da je na www.zpzp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava možna do vključno 4. decembra.

Prireditve

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave Nataše Peric v gostilni v Zgoniku »Poezija kontrastov«. Zaprto ob sredah.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave v gostilni pri Ferlugih. Avtor Marko Civardi, tema »Pregovori o hrani«. Zaprto ob torkih.

GLEDALIŠKI VRTILJAK vabi danes, 15. novembra, na predstavo »Peter Strah« v izvedbi Gledališča iz Desnega žepka iz Ljubljane. Prva predstava bo na sporedu ob 16.00, druga ob 17.30 v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

KRU.T vabi svoje člane in prijatelje k sodelovanju na skupinski razstavi za ovrednotenje ljubiteljskega umetniškega izražanja. Postavljena bo v okviru dogajanja Veseli december, v sodelovanju s KD Vigred v Štalci v Šempolaju. Info in prijavi obrazec v Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

RAZSTAVA »PRVA SVETOVNA VOJNA - RDEČI KRIŽ« je na ogled v Štalci v Šempolaju samo še danes, 15. novembra, od 15.30 do 19.00.

SKD TABOR in društvo Piano FVG, prirejata v Prosvetnem domu na Opčinah danes, 15. novembra, ob 18. uri Opensko glasbeno srečanje s pianistom Andreyem Ivanouom.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK-KONTOVEL vabi na predstavitev mladinske dramske skupine Tamara Petaros z igr »Večerja s preseneče-

SKD TABOR

v sodelovanju s PIANO FVG

ANREY IVANOU
klavir

OPENSKA
GLASBENA SREČANJA

Danes, 15. novembra

ob 18. uri

Prosvetni dom -Opčine

njem« (besedilo in režija Manice Maver), ki bo danes, 15. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

DSI vabi na predstavitev knjige Kornele Abela »Kras, knjiga o Soči« v ponedeljek, 16. novembra, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani. Pogovor s prevajalcem Dariom Frandoličem bo vodil Tomaž Simčič.

TS360, Oberdankov trg 7, vabi v torek, 17. novembra, ob 17. uri na predstavitev knjige Kukujev slikovni slovar za otroke (slovensko-angleško-francoski) in na njegovo interaktivno elektronsko obliko. Sodelujeta avtorici slovarja Kaja Bucik Vavpetič in Ana Zavadlav.

TS360, Oberdankov trg, založbi ZTT in Mladika vabijo v sredo, 18. novembra, ob 10. uri na Kavov s knjigo. Predstavili bomo letošnji 31. slovenski knjižni sejem in knjižne novosti tržaških založb Mladika in ZTT. Sledila bo otvoritev 1. tržaškega knjižnega sejma, ki bo odprt do 28. novembra.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v četrtek, 19. novembra, ob 20. uri v dvorano Finžgarjevega doma, Dunajska 35 (Opčine), na prvo srečanje niza predavanj »Za osebno rast in boljše družbo«. Na temo »Ustvarjalni dialog gradi odnose« bo predavala psihologinja in psihoterapevtka, avtorica več knjig, Silva Matos.

TS360, Oberdankov trg 7, vabi v četrtek, 19. novembra, ob 18. uri na odprtje razstave stolov Sunrise Design.

DRUŠTVO ZVEZDA vabi v petek, 20. novembra, ob 20. uri v Ljudski dom v Podlonjerju na koncert ciganske, balkanske in ljudske argentinske glasbe dua Jolly »del Folk«.

SKLAD MITJA ČUK vabi na otvoritev razstave »Černigoju v spomin« ob 30. obletnici umetnikove smrti v petek, 20. novembra, ob 18.30 v Bambičevi galeriji na Opčinah (Proseška ulica 131-133). Uvodna misel prof. Franko Vecchiet. Sodeluje OPZ OŠ »Avgust Černigoj« s Proseka. Urnik razstave do 4. decembra: 10.00 - 12.00, 17.00 - 18.00 (od ponedeljka do petka) in po dogovoru (040-212289).

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, vabi v petek, 27. novembra, ob 20.30 na srečanje dveh zborov »Je petje najlepše opravilo«. Nastopata ŽVS Barkovlje, vodi Aleksandra Pertot in MePZ Lipa iz Bazovice, vodi Tamara Ražem Locatelli.

RAZSTAVA »KRAS IN MORJE« Majde Pertotti je na ogled v restavraciji v Sesljanu št. 59.

Mali oglasi

GOSPA Z IZKUŠNJAMI in priporočilom išče delo kot negovalka starejše osebe 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-40637800 ali 00386-31349125.

IZPRAZNJUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja in poslovne prostore. Popravilam pohištvo, peči na drva in pelete ter kamine. Tel. št.: 340-2719034.

POSOJAM NA DOM napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel. št.: 339-8201250.

PRODAJAM kalup za voščeno satovje in čebelji vosek. Cena po dogovoru. Tel. št. 329-3865944.

PRODAJAM 2 cisterni iz nerjavečega jekla, 390 litrov vsaka - na olje. Cena po dogovoru. Tel. št.: 0039 333-1597015.

PRODAJAM 4 zimske gume yokohama 165-70R-14 po dobri ceni. Tel. št. 340-6106716.

Sklad Mitja Čuk

vabi na otvoritev razstave

„Černigoju v spomin“
ob 30. obletnici umetnikove smrti

v petek, 20. novembra 2015

ob 18.30 uri

v Bambičevi galeriji na Opčinah

Uvodna misel

prof. Franko Vecchiet

Sodeluje

otroški pevski zbor osnovne šole
"Avgust Černigoj" s Proseka

Tržaška folkorna skupina
STU LEDI

**"ČEZ TRI GORE,
ČEZ TRI DOLE..."**

Čezmejno srečanje
folklornih, glasbenih
in ljudskih pevskih skupin.

V nedeljo, 22. novembra,
ob 16. uri,
v gledališču France Prešeren
v Boljuncu

PRODAJAM zimske gume z jeklenimi platišči za vozila renault - goodyear ultragrip7+ 195/65R15 po ugodni ceni. Tel. št.: 338-2105138.

STANOVANJE V SESLJANU delno opremljeno, 90 kv. m., v tretjem nadstropju brez dvigala, damo v najem. 800,00 evrov s stroški. Tel. 349-6475943.

STANOVANJE V TRSTU, Ul. Matteotti, delno opremljeno, 50 kv. m., v zadnjem nadstropju z dvigalom, dajemo v najem. 400,00 evrov (stroški posebej). Tel. št.: 338-1464643.

V PREBENEGU imamo tri psičke majhne rasti. Ljubimci naj se oglasijo na tel. št.: 040-231855, 040-213821.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo, kot hišna pomočnica (kuhanje, likanje, čiščenje), kot negovalka starejših oseb ali varuška. Tel. št.: 00386-31409423.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM DEBELIS
je na Kolonkovcu odprt do 15.11
vsak dan od 10. do 22.

Ul. Ventura 31/1
Tel: 040-391790

AGRITURIZEM ŠTOLFA
SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 22.
novembra.

Tel. 040-229439

OSMICA VRBAN
Šmihelj 28, Šempas

je odprta od 6.11 do 15.11.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Samatorci št. 21. Vljudo vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

OSMICA je odprta pri Škerku v Praprotnu. Tel. št.: 040-200156.

RENZO TAVČAR je odprl osmico v Repnu 42. Tel. št.: 040-327135 ali 338-3916147.

V BOLJUNCU je Parovel odprl jesensko osmico. Tel. št.: 346-7590953.

VASILIJ PIPAN je odprl osmico v Mavinjah. Vabljeni! Tel. št. 040-299453.

PREDSTAVITEV - V torek v Tržaškem knjižnem središču

Kukujev slikovni slovar za otroke

Tržaško knjižno središče TS360 vabi v torek, 17. novembra, ob 17. uri na predstavitev knjige Kukujev slikovni slovar za otroke (slovensko-angleško-francoski) in na njegovo interaktivno elektronsko obliko. Slovar so za založbo Mladinska knjiga pripravile Nataša Bucik, Kaja Bucik in Ana Zavadlav leta 2008. V njem se mladi bralci skupaj z Ano in Martinom ter njunimi simpatičnimi prijatelji – psičkom Kukujem, mucu Mimi in miškom Titi – potepajo po mestu, knjižnici, tržnici, bolnici, obiščejo babičino kmetijo, se podajo v gozd in na travnik, v živalski vrt, arboretum in pristanišče. Spoznajo vozila, glasbila, oblačila, abecedo, številke in oblike. Slovar je primeren tako za individualno spoznavanje in učenje besed v slovenskem in tujem jeziku kot za delo v skupini v vrtcu ali razredu. Otroci v njem s sliko in besedo hkrati spoznajo slovensščino, angleščino in francoščino. Ilustratorica Ana Zavadlav je za ilustracije v slovarju prejela Smrekarjevo priznanje za poljudno-znanstveno ilustracijo na 7. slovenskem bienalu ilustracij. Tiskani slovar ima tudi svojo elektronsko interaktivno obliko, kjer se otroci v 42 temah spoznajo več kot 1400 besed v maternem jeziku ter dveh tujih jezikih. Besede v vseh treh jezikih so opremljene z zvočnimi posnetki, kar otrokom omogoča seznanjanje s pravilno izgovarjavo.

Kukujev slikovni slovar je namenjen otrokom od 4. leta naprej, interaktivni slovar pa je še posebej zanimiv in uporaben za starejše otroke, saj lahko z različnimi kombinacijami jezikov spoznajo besede na več ravneh.

Na srečanju bosta sodelovali avtorici slovarja Kaja Bucik Vavpetič in Ana Zavadlav.

Srečanje bo v Tržaškem knjižnem središču na Oberdankovem trgu 7.

Naslovnica Kukujevega slikovnega slovarja

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV - Jutrišnji večer v Peterlinovi dvorani

Kornel Abel in njegov Kras

Predstavitev prevoda knjige avstroogrškega pisatelja ob prisotnosti prevajalca Daria Frandoliča

Kornel Abel(es) je bil avstroogrski pisatelj in major v vojski. Rodil se je na Dunaju v številni judovski družini leta 1881. Leta 2007 je društvo Rat-Sloga Promos Kulture založilo in izdalo v slovensščini njegov epizodni roman Kras, knjiga o Soči. Takrat je tudi naša javnost lahko spoznala njegovo življenje in odkrila, da je to delo kvalitetno zgodovinsko in literarno besedilo.

Celotno dogajanje je dunajski avtor postavil na Kras. Ti kraji so na Goriškem in Tržaškem v času prve svetovne vojne pripadali t.i. južnemu odseku, ki je šel od Vrha sv. Mihaela do devinskih klifov, od Doberdobske do Komenske planote, od Grmade do Opčin in Trsta.

Kornel Abel nam je v literarni obliki prikazal Kras kot epicenter krvavih spopadov med italijansko in avstroogrsko vojsko.

V dvanajstih epizodah živijo pred nami kraji, ki jih avtor mojstrsko opiše. Prav tako nam prikaže glavne protagoniste teh spopadov: ne pozabi pa usmeriti pozornost tudi k brezimnim vojakom in celo dezerterjem, do katerih ima sočuten odnos, saj se zaveda, da so prav slednji največje žrtve prve vojne.

O vojaki obeh taborov napiše v epizodi Mrtvim te nepozabne besede:

“Kras je postal velikanski grob. Morda bomo nekoč izvedeli, koliko človeških življenj je pogoltnil.

Danes o tem ne more še nihče nič reči. Kajti sploh ni bilo časa, da bi padlim tovarišem pripravili krščanski pokop z grobom, križem in blagoslovom.”

Kornel Abel je zagotovo pustil prvovrstno pričevanje, ki ima tako literarni kot zgodovinski pomen. Na lestvici vrhunskih pisateljev, ki so pisali o Krasu in Doberdobu, bi lahko njegovo delo stavili ob bok takim uspešnim književnikom, kot so G. Ungaretti, P. Voranc, M. Zalka, A. Vitalis, A. Schalek in drugi.

Na jutrišnjem večeru Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani se bo s prevajalcem knjige Dariom Frandoličem pogovarjal Tomaž Simčič. Začetek ob 20.30

PROSEK - Danes ob 17. uri v domačem Kulturnem domu

Večerja s presenečenjem

Z detektivsko igro gostuje mladinska skupina Tamara Petaros z Opčin

Prizor iz igre Večerja s presenečenjem

FOTODAMJ@N

Danes bo ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku spet prijeten gledališki popoldan. Tokrat bo gost domačega društva mladinska skupina Tamara Petaros z Opčin z igro Večerja s presenečenjem.

Predstava je neke vrste detektivka: štiri prijateljice se srečajo na večerji, ker se dolgo časa niso videle. Pri večerji pa gre vse narobe, že na začetku večera se sprejo med sabo. Ko zmanjka elektrika, se zgodi umor. Začne se lov na morilca, kjer imajo glavno vlogo trije dečki, ki se že cel večer v restavraciji igrajo na detektive. Zdi se, da bi skoraj vsakdo lahko bil kriv... Zgodba je napeta, a obenem tudi zabavna, predvsem zaradi treh dečkov, ki s svojim vohunjenjem za puncami ustvarijo kar nekaj komičnih zapletov.

Dramsko besedilo je tudi ob upoštevanju zamisli igralcev napisala Manica Maver, ki je tudi režiserka predstave. Posebnost predstave je tudi glasba v živo, za katero bo poskrbel Iztok Cergol. Sceno je izdelala Veronika Škerlavaj. Za luči bo skrbel Erik Geletti. Predstava je primerna za vse starosti.

GLEDALIŠKI VRTILJAK - Danes

Peter Strah, igra za »korajžne« otroke

V lanske sezoni Gledališkega vrtiljaka so otroci spoznali zelo zanimivo gledališče s čudnim imenom: Gledališče iz desnega žepka (prikazalo je pravljico Botra Pehtra). Letos pa bo to gledališče prišlo iz Ljubljane z malo drugačno predstavo: z otroškim muziklom Peter Strah. Predstava je deloma igrana, deloma pa v njej nastopajo lutke. Njihov oblikovalec, obenem pa scenograf, kostumograf in režiser je Boštjan Štorman. O njem bremo, da je diplomiral na Pedagoški fakulteti Maribor, smer likovna pedagogika pri profesorici Bredi Varl in da je obiskoval gledališko in lutkovno šolo GILŠ – KODUM ter se udeleževal gledaliških seminarjev doma in v tujini. Odločil se je za samostojno ustvarjanje v lastnem malem gledališču: skupaj z igralko Lucijo Čirovič dela in ustvarja v potujočem lutkovnem gledališču, ki bo tokrat spet obiskalo male gledalce Gledališkega vrtiljaka. Njune predstave temeljijo na interakciji med mimično lutko, igralcem in gledalcem. Zgodbe, prepletene s pravljicnimi liki, so prvotno namenjene otrokom, zaradi večplastnosti pa so zanimive tudi odraslim gledalcem.

Peter Strah je mali hišni strah.

Skupaj z dedkom Strahom, Velikim Bavbavom in sobarico Fobijo prebiva v hotelu Strahovlad. Od njega vsi pričakujejo, da bo postal najstrašnejši potomec rodbine Strah in da bo torej grozno strašil vse v hotelu, kjer prebivajo. A Peter ima težavo. Strah ga je!!! Kakšna sramota! Nekega večera v hotel prispe dr. Korajža. Ta je izumil magično napravo Straholov. Z njo skuša ujeti vse strahove. Ko v napravo stlači dedka, Petru ne preostane drugega, kot da premaga svoj strah in dr. Korajži prekriža načrte. Ker se predstava imenuje muzikal, bo seveda v njej dosti petja in glasbe. Ustvaril jo je skladatelj Goran Završnik, ki je avtor tudi ljubkih pesmic, ki jih je bilo slišati že v lanske predstavi.

Mali Peter Strah je torej podoben vsem otrokom, ki niso taki, kot bi njihovi starši želeli, a so na drugačen način simpatični in sposobni. In ker je celo poklicni strah strahopeten, bodo otroci razumeli, da je nekaj čisto naravnega, da jih je včasih malo strah, da pa se da strah tudi premagati, če je to potrebno.

Predstava bo danes ob 16. uri in ob 17.30 v Marijinem domu pri Sv. Ivanu. (L.S.)

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Slovensko stalno gledališče, Kulturno društvo Raz/seljeni, Glasbena Matica
v sodelovanju s Primorskim dnevnikom in Slofest-om

Sabrina Morena, Martina Kafol, Martin Lissiach, Daniel Dan Malalan

KAKO POSTATI SLOVENC V 50 MINUTAH

režiserka: Sabrina Morena
igra: Daniel Dan Malalan

Boštjan Zavnik - harmonika

v četrtek, 19. novembra, ob 20.30
v Kulturnem domu v Gorici
za Revijo Pokrajine Gorica Altre espressivita

v petek, 20. novembra, ob 20.30
v Kulturnem domu Igo Gruđen v Nabrežini
s sodelovanjem Kulturnega društva Igo Gruđen

v nedeljo, 22. novembra, ob 17.00
v Kulturnem domu na Proseku
s sodelovanjem Zadruga Kulturni dom Prosek-Kontovel

www.teaterssg.com

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Lot Vekemans

ISMENA, NJENA SESTRA

režiser Igor Pison

DANES, 15. novembra, ob 16.00
v Klubskem prostoru
z italijanskimi nadnapisi

vozni red brezplačnega avtobusa
14.30 - Sesljan, parkirišče
14.40 - Nabrežina, trg
14.45 - Križ, avtobusna postaja
15.00 - Zgonik, pred županstvom
15.15 - Prosek, Kržada

ponovitve se nadaljujejo do 12. decembra
zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna!

BLAGAJNA SSG:
od ponedeljka do petka 10.00-15.00
040 2452616/ brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

40 LET NEODVISNOSTI ANGOLE - Poučna zgodba

Ideologije, orožje in diamanti: angolska državljanska vojna

VINKO BANDELJ

Jonas Savimbi

Pred štiridesetimi leti, to je 11. novembra 1975, je tudi ena zadnjih evropskih kolonij v Afriki dočakala neodvisnost. Tistega dne je bila namreč razglašena samostojnost bivše portugalske kolonije Angole. In to ne le enkrat, ampak kar trikrat v istem dnevu. Antonio Agostinho Neto je namreč v imenu Ljudskega gibanja za osvoboditev Angole MPLA razglasil Ljudsko republiko Angolo; Alvaro Holden Roberto je v imenu Narodne fronte za osvoboditev Angole FNLA razglasil Demokratično republiko Angolo; Jonas Savimbi pa je v imenu Narodnega združenja za popolno neodvisnost Angole UNITA razglasil Socialno demokratično republiko Angolo. Med temi skupinami se je začela krvava državljanska vojna, ki je dober primer vojne preko posrednika, ali s tujko proxy vojne, to je vojne, ki jo preko lokalnih protagonistov na tleh revnejših držav bijejo razvite in bogate države ter pri tem izkoriščajo lokalne etnične, verske ali ideološke razlike. Ko so spomladi 2002 angolske vladne sile Savimbija ubile in je kmalu potem prišlo do dokončnega mirovnega sporazuma med bojujočimi, je skoraj sedemindvajset let trajajoča državljanska vojna že zahtevala milijon mrtvih in štiri milijone razseljenih in beguncev.

Igra velesil

Angola je država na jugozahodu Afrike s pomembno geostrateško pozicijo. Vsa južna Afrika je namreč bogata s surovinami in po njej tečejo transportne osi, ki povezujejo vzhodno in zahodno obalo, ter področje Velikih jezer z Južnoafriško republiko. Tudi Angola je bogata z naravnimi bogastvi: ima namreč druge največje naftne zaloge v Afriki po Nigeriji, in četrte največje zaloge diamantov na svetu, poleg tega pa še pomembna najdišča raznih mineralov.

Portugalska kolonija je Angola postala v 15. stoletju, ko so trgovci s sužnji prebivalce iz notranjosti izvažali v Ameriko. Večina črne celine se je osamosvojila v času po drugi svetovni vojni do začetka '60 let. V tem času so v Angoli nastale vse tri skupine, ki so zaznamovale boj proti kolonialni oblasti in državljansko vojno, medtem ko je na Portugalskem še vztrajala Salazarjeva fašistična diktatura.

Gibanje MPLA je bilo ustanovljeno leta 1961 in je imelo korenine v ilegalni komunistični stranki in v etnični skupini Kimbundu, razširjeni v severnih predelih Angole in v mestih. Njegov voditelj in poznejši prvi predsednik neodvisne Angole je bil pesnik

Antonio Agostinho Neto. MPLA je imelo podporo Sovjetske zveze in pozneje Kube. Leta 1962 je kreolec Alvaro Holden Roberto ustanovil FNLA: svoje korenine je imela v etnični skupini Bakongo na severu države, podporo pa v ZDA, v zairskem diktatorju Mobutuju in na začetku tudi v Kitajski. Leta 1966 je Savimbi zapustil FNLA in ustanovil UNITO, kamor so se vključili predvsem pripadniki etnične skupine Ovimbundu z osrednjih in južnih predelov države. V nasprotju z MPLA-jem, ki se je zavzemalo za uvedbo planskega gospodarstva po sovjetskem vzoru, se je Savimbi ob podpori Kitajske razglasil za maoista. V pričakovanju skorajšnje neodvisnosti so bile svetovne velesile tako že prisotne v Angoli preko oboroženih skupin, ki so jih podpirale.

Ko je leta 1974 revolucija naglejnov na Portugalskem odpravila fašistično diktaturo, so se nove portugalske oblasti in tri protikolonialna gibanja dogovorili za prehod oblasti. FNLA je takoj zatem prelomila dogovor in ob pomoči ZDA napadla položaje MPLA-ja. Sovjetska zveza je podprla MPLA in odločilno pripomogla k zmagi nad FNLA-jem. Vzporredno s tem so se začeli stiki med Savimbijem in portugalskimi, ameriški in južnoafriškimi tajnimi službami. Tudi Južnoafriška republika je namreč imela svoj interes v Angoli: v obdobju apartheida je skoraj štirideset let ilegalno okupirala Namibijo, ki meji z Angolo. S podporo UNITI in s posledično destabilizacijo Angole je dosegla, da so se najpomembnejše trgovske poti iz osrednje Afrike in z vzhodne afriške obale preusmerile na jug v Namibijo, torej na področja pod južnoafriškim nadzorom.

UNITA je konec '70 let ostalo edino gibanje, ki se je zoperstavljalo vladnim angolskim silam. Savimbi se je iz maoista prelevil v antikomunista in od CIE pod Reaganom in Bushem starejšim prejemal letno 15-20 milijonov dolarjev pomoči, od Južnoafriške republike pa do 80 milijonov dolarjev letno v orožju, logistiki in obveščevalskih podatkih. V '80 letih je bil pod nadzorom UNITE ves jugovzhodni del Angole na meji z Namibijo in Namibijo, njen generalštab v Jambiji pa so varovale kar Južnoafriške zračne sile.

Orožje za nafto in diamante

Angolska zgodba je zanimiva tudi kot šolski primer mednarodnega trgovanja z orožjem. V času hladne vojne so oboroževanje financirale velesile bodisi neposredno, bodisi posredno po afriških zveznikih. Preko tajnih služb so bile vzpostavljene prikriti oskrbovalne mreže, v katere so bili vpleteni tajni agenti, vojaški strokovnjaki in inštruktorji, posredniki, transportna podjetja. MPLA je večino časa kontrolirala zahodno obalo Angole, torej je orožje dobivala predvsem po morju, ki je še danes najcenejša in najbolj razširjena oblika prevoza orožja. UNITA pa, ki ni imela dostopa do morja, se je morala oskrbovati predvsem z letalskimi prevozi. Za notranje premike orožja in za oskrbovanje enot sta se obe strani posluževali letalskih prevozov: cestne in železniške povezave so bile zaradi dolgotrajnih spopadov povečini uničene. Uporaba starih letal in slaba letalska infrastruktura sta bili krivi za celo vrsto hudih letalskih nesreč: samo med leti 1989 in 2001 jih je bilo skoraj 50, vključno z eno najhujših letalskih nesreč v zgodovini, ko je leta 1996 v Kinšasi, glavnem mestu takratnega Zaira, vojaško transportno letalo, natovorjeno z gorivom za UNITO, po vzletu strmoglavilo na tržnico in ubilo 350 ljudi.

Konec hladne vojne je pomenil spremembo v načinu dobave orožja bojujočim stranem. Angolske vladne sile so si orožje lahko prosto priskrbele pri proizvajalcih orožja v razvitih državah. Seznam dobaviteljev, ki so Angolo zalagale z orožjem po koncu hladne vojne je dolg: Rusija, Francija, ZDA, Češka,

Posledice državljanske vojne

Konec hladne vojne

Na začetku '90 let je prišlo do velikih sprememb v svetovnem geopolitičnem ravnanju. Koncu hladne vojne je sledil konec južnoafriške okupacije Namibije, ki je 1990 postala neodvisna država, kmalu pa tudi konec apartheida. Te spremembe so prisilile angolsko vladno in upornike v dogovor, ki je imel kot rezultat prve svobodne volitve v državi leta 1992. MPLA je na volitvah zmagala in novi predsednik dos Santos je stopil na pot demokratičnih reform in tržnega gospodarstva. Pod pritiskom naftnih družb, ki jih je zanimalo izkoriščanje bogatih obalnih sil, so naposled tudi ZDA prenehale s podporo UNITI in leta 1993 uradno priznale angolsko vladno.

Kljub temu, da je izgubil večino tuje pomoči, se Savimbi ni bil pripravljen odreči oboroženemu boju. Rezultatov volitev ni priznal in po propadu novih mirovnih pogajanj leta 1994 se je znova razplamtela državljanska vojna. Embargo Združenih narodov proti UNITI, padec zairskega diktatorja Mobutuja, poslednjega zaveznika UNITE, intenzivne ofenzive vladnih sil in zavezništvo med angolsko vladno in Namibijo, so na začetku novega tisočletja privedle do Savimbije smrti in dokončnega mirovnega sporazuma.

UNITA na prostem tržišču

Če so vladne sile po koncu hladne vojne lahko odkrito uvažale orožje, se je morala UNITA prilagoditi novim razmeram. Trgovci z orožjem, bivši častniki južnoafriške vojske, člani zairske in zambijske vlade, podjetniki brez vesti iz raznih držav sveta, so za potrebe UNITE postavili na noge preskrbovalno mrežo. Posluževala se je raznih letalskih prevoznikov s sedežem v sosednjih afriških državah, v Belgiji in v Vzhodni Evropi. Več takih letalskih družb je bilo last Viktorja Bouta, enega največjih prekupčevalcev z orožjem na svetu. Kot bivši major sovjetskega letalstva s povezavami s tajnimi službami, je Bout po razpadu Sovjetske zveze izrazil svoje izkušnje za donosne orožarske posle. Z orožjem je zalagal večino kriznih področij na svetu, od Afganistana do Angole in Librije, od islamskih terorističnih organizacij do kolumbijskih FARC. Pri tem ni gledal na politične, verske ali etnične razlike, saj je orožje često prodajal vsem vojskujočim se stranem v nekem konfliktu. Na podlagi mednarodne tiralice je bil Viktor Bout marca 2008 aretiran na Tajskem, pozneje izročen ZDA in, kljub ruskim uradnim protestom, obsojen na petindvajsetletno zaporno kazen.

UNITA je v '90 letih preko Boutovih povezav orožje kupovala predvsem iz presežkov proizvodnje vzhodnoevropskih držav kot Romunije, Bolgarije in Ukrajine. Orožarske industrije teh držav so se zaradi propada vzhodnega bloka čez noč znašle brez naročil, zato so si morale poiskati nove kupce. Glavni vir iz katerega je UNITA črpala sredstva za oboroževanje, so bila najdišča diamantov v pokrajinah pod svojim nadzorom. V '90 letih naj bi UNITA tako preko svoje mreže oskrbovalcev orožja - tihotapcev diamantov v svetovne centre za obdelavo diamantov (Belgijo, Izrael, Južnoafriško republiko, Indijo) dostavila več kot 4 milijarde neobdelanih diamantov. V poročilu Združenih narodov o spoštovanju embarga proti UNITI iz decembra 2000 je jasno izpostavljena povezanost med vojaškimi operacijami UNITE in svetovnim tržiščem diamantov. Glavne ofenzive UNITE so se zgodile v letih 1980, 1992 in 1997, v katerih je prišlo do svetovne recesije v prodaji diamantov. UNITA je med leti 1992 in 1996 skoraj popolnoma uničila diamantno proizvodno dejavnost angolske vlade, leta 1997 pa se je celo sama in brez boja odpovedala nadzoru nad nekaterimi pomembnimi najdišči: v obeh primerih je bil rezultat zmanjšan dotok (legalnih ali ilegalnih) diamantov na trg in torej posledično zvišanje njihovih cen. UNITA je tako delovala kot orodje v rokah mednarodnih družb diamantov za določanje cen na svetovnem tržišču.

Dolgoročne posledice

Kljub mirovnim sporazumom iz leta 2002 bo imelo sedemindvajset let vojne v Angoli še dolgo posledice za angolsko prebivalstvo. Razen mrtvih, invalidov, razseljenih in žrtev vseh oblik vojne nasilja, bo Angola dolgo odplačevala zunanji dolg, s katerim je financirala oboroževanje. V prid orožja so bile zanemarjene investicije v zdravstvo in šolstvo. Še danes je po podatkih Svetovne banke delež angolskega BDP-ja namenjenega zdravstvu 3,8%, za vojsko pa 5,2%. Katastrofalen vpliv vojne na razvoj Angole se kaže v tem, da je bila leta 2005 pričakovana življenjska doba ob rojstvu 41,7 let, triinajst let po koncu vojne pa se je povzpela komaj na 52 let. Kljub naravnim bogastvom, je neto domači proizvod na prebivalca le 4850\$ letno, skoraj 40% prebivalstva pa živi pod pragom revščine. Na lestvici 187 držav po Indeksu človekovega razvoja Angola zaseda 149. mesto. Velesile, ki so razplamtale državljansko vojno, in države, ki so vojskujočim stranem prodajale orožje v zameno za diamante in nafto, vse so na tej lestvici uvrščene mnogo višje.

OB ROBU ODLOČITVE KATALONSKEGA PARLAMENTA, DA ZAČNE POSTOPEK OSAMOSVOJITVE

Mednarodno pravo ne daje narodom veliko sredstev za vzpostavitev držav

Katalonski parlament je v ponedeljek z večino glasov sprejel resolucijo o osamosvojitvi in s tem začel postopek za odcepitev od Španije, ki naj bi se iztekel v 18 mesecih. Madridska vlada se je temu uprila in že napovedala, da bo od ustavnega sodišča zahtevala razveljavitev te resolucije. V zvezi s tem povzemamo zanimiv referat, v katerem je bila Katalonija le bežno omenjena, je pa osvetlil mednarodnopravne aspekte tega vprašanja.

Zelo pomembna tema o pravici samoodločbe v sodobnem mednarodnem pravu je bila na sklepnem zasedanju tridnevnega seminarja finskemu profesorju Lauriju Hannikainenu, članu Evropske komisije proti rasizmu in nestrpnosti. Gre za vprašanje, ki v mednarodnem pravu obstaja, vendar je okoli njega veliko nejasnosti in nedorečenosti, ker je v bistvu podrejeno političnim interesom posameznih držav. Znana in večkrat objavljena je rečenica svetovno uveljavljenega mednarodnega pravika Joshue Castellina, ki je na neki mednarodni konferenci na vprašanje o pravici do samoodločbe odgovoril z besedami, da si države niso izmislile mednarodnega prava z namenom, da bi storile samomor.

Nekaj osnovnih načel

Hannikainen je uvodoma navedel nekaj načel v zvezi s samoodločbo. Pravica do samoodločbe pripada narodom vseh suverenih držav in narodom, ki živijo v kolonialnem režimu ali pod tujo dominacijo. Pravica do samoodločbe je zunanja in notranja: zunanja je pravica narodov, da si sami izberejo svoj mednarodni status, na primer neodvisnost; notranja je pravica narodov, da sami izberejo svoj politični in ekonomski sistem in da sami vodijo svoje posle. Vse to se uveljavlja z večino glasov.

V primerih, kjer obstaja samo notranja pravica do samoodločbe govorimo o samoupravi oziroma avtonomiji, lahko pa tudi samo o kulturni avtonomiji, kar je zelo omejena oblika samoodločbe. Ob vsem tem je nedorečeno vprašanje, ali to vključuje pravico odcepitve od obstoječe države.

Dekolonizacija in po njej

Pravica do samoodločbe se je po drugi svetovni vojni množično uveljavljala v času dekolonizacije, predvsem v 70. letih prejšnjega stoletja. Pravica do samoodločbe kolonialnih narodov, ki so ji pravili teorija slane vode (ker je šlo za ozemlja v posesti držav na drugi celine) je brez nikakršnega dvoma norma pozitivnega mednarodnega prava. Mednarodno sodišče je ugotovilo, da so bile pod tujo dominacijo Namibija, Vzhodni Timor, Zahodna Sahara in Palestina, ki pa uživa omejeno avtonomijo. Namibija in Vzhodni Timor sta postali neodvisni državi, pri Zahodni Sahari pa Maroko ni hotel popustiti.

Sicer pa se polna samoodločba lahko uveljavlja v treh oblikah: z neodvisno državo, z vključitvijo v drugo državo ali s dejansko avtonomijo v okviru obstoječe države. Referendum je najpogostejša oblika ugotavljanja volje ljudstva.

Nove države so nastajale tudi po koncu dekolonizacije. Tako je prišlo do mirnega razpada Sovjetske zveze in Češkoslovaške in do nasilnega razpada Jugoslavije. V primeru Eritreje je šlo za odcepitev po oboroženem upor, v primeru Južnega Sudana pa v dogovoru z vodstvom obstoječe države; podobni postopek so vzpostavili na Škotskem, kjer pa referendum ni uspel. Bilo je tudi nekaj enostranskih odcepitve zara-

di genocidne politike države. To velja za Bangladeš in za Kosovo. Glede slednjega je Hannikainen opozoril na primerjavo s Črno goro, ki je dosegla neodvisnost na osnovi določil ustave nekdanje Jugoslavije.

Osnovni kriteriji

Predavatelj je nato navedel kriterije, katerim mora zadoščati narod, ki se želi osamosvojiti. Na prvem mestu je seveda jasna opredelitev ozemlja skupaj z obstojem stalnega prebivalstva na tem ozemlju. Narod mora imeti vladno oziroma natančno opredeljeno vlada-

ga gibanja v mednarodnem pravu ni prepovedana; slednja lahko vodi v neodvisnost (Eritreja), lahko pa tudi ne (Čečenija). Uporaba sile s strani države proti odcepitvenemu gibanju je vprašanje notranjega prava posamezne države; če pa to vodi do genocidne politike, priznanje ni izključeno, kot kaže primer Kosova.

Kdo je »ljudstvo«?

Temeljno vprašanje pri ocenjevanju pravice do odcepitve je definicija besede »ljudstvo«, »people« v angleškem izvirniku. Temeljno načelo mednarodnega prava je, da je »ljudstvo« skupek vseh prebivalcev neke države. Tako je tudi stališče številnih držav v njihovih temeljnih dokumentih, zakonih in ponekod v ustavi. Zakoni lahko določajo, da je v neki državi več »ljudstev«; to je primer nekdanje Sovjetske zveze.

Splošna načela o »ljudstvih« temeljijo na trdni pripadnosti narodu.

Enak postopek bi moral veljati za Škotsko, Katalonijo, Greoenlandijo in nenazadnje tudi za Čečenijo.

Enostranske odcepitve

Obstajajo tudi primeri, ko je mednarodno pravo podprlo enostransko odcepitev kljub nasprotovanju držav. V utemeljitvah obstaja troje okoliščin, ko pride do take podpore oziroma do mednarodnega priznanja. Prva okoliščina je genocidni pobjoj velikega števila pripadnikov neke etnične manjšine, ki je na nekem ozemlju številčna večina. Tu gre lahko za genocid, za množične poboje ali za resno zatiranje. Tak odcepitvi pravijo »zdravilna odcepitve«, ki pa ni pravica v mednarodnem pravu, je samo možnost. Druga okoliščina zadev primere, ko je država dolgo v velikem neredu in je njena oblast v dvomu; v tem primeru bi bilo lažje doseči podporo za odcepitev dela ozemlja, na katerem je manjšina v številčni večini. Tretja okoliščina je uspešna upo-

To resolucijo je treba podpirati, čeprav gre formalno samo za priporočilo. To je opazno pri preverjanju statusa domorodnih ljudstev v posameznih državah; veliko jih ima ozemeljsko avtonomijo, veliko jih ima kulturno avtonomijo, največ pa jih nima nikakršne avtonomije.

Ko govorimo o teritorialni in o kulturni avtonomiji je umestno vprašanje, ali so etnične, jezikovne ali verske manjšine po mednarodnem pravu sploh upravičene do avtonomije. Žal ni nobenega multilateralnega dokumenta, ki bi države k temu zavezoval. Vsekakor pa v primeru etničnih konfliktov v posameznih državah mednarodne institucije pogosto priporočajo prav zagotovitev avtonomije kot ene izmed možnosti za premostitev konflikta. Vsekakor pa sodi zagotovitev avtonomije neki regiji v izključno pristojnost države.

Res pa je, da imajo številne jezikovne in verske manjšine vsaj delno avtonomijo. To je odvisno tudi od ustroja posameznih držav.

Obstajajo zvezne države, kjer je oblast deljena med zvezno vlado in posameznimi zveznimi enotami, državami, deželami ali provincami. Te enote imajo visoko raven pravice odločanja.

V unitarnih državah ima vso oblast osrednja vlada, v teh državah lahko obstajajo tudi regionalne enote, ki pa imajo nižjo raven pristojnosti.

V številnih državah imajo omejeno avtonomijo tudi občine

Obstajajo države, v katerih imajo nekatere regije posebno avtonomijo. To velja za otočje Aland na Finskem, Južno Tirolsko v Italiji, Groenlandijo in Ferske otoke na Danskem in še nekatere otoke v Evropi.

Južna Tirolska in otočje Aland

Samo nekatere avtonomije so bile vzpostavljene v okviru mednarodnopravnih določil.

Avtonomija Južne Tirolske izhaja iz sporazuma De Gasperi – Gruber, ki sta ga Italija in Avstrija sklenili leta 1946. Ta pogodba določa, da ima Avstrija nadzor naj njenim izvajanjem. Vsebinsko avtonomije so določili z tako imenovanim južnotirolskim paketom, ki pa ni zavezujoč dokument, ampak posledica političnega dogovora.

Zaradi spora med Švedsko in Finsko glede otočja Aland je Društvo narodov leta 1921 določilo vsebinsko avtonomije tega otočja in dodelilo regionalnemu parlamentu otočja pravico do pritožbe na mednarodno organizacijo, če Finska ne bi spoštovala določil o avtonomiji. Ko je bilo Društvo narodov razpuščeno, ni noben organ prevzel naloge nadzora nad tem sporazumom. Finska pa vsekakor priznava, da temelji avtonomija Alandskega otočja na mednarodnem dogovoru in da ima Švedska interes, da Finska to avtonomijo spoštuje.

Kaj pa Zahodna Sahara?

Zahodna Sahara je bila kolonija Španije. Ko se je slednja odpovedala svojemu kolonialnemu nadzoru, sta Maroko in Mavretanija napadla iz zasedla Zahodno Saharo. Mednarodno sodišče je najprej preverilo, ali sta imela Mavretanija in Maroko pred špansko zasedbo nadzor nad Zahodno Saharo in, ko je ugotovilo, da ne ena in niti druga država tega nadzora nista imeli ter razsodilo, da ima Zahodna Sahara pravico do samoodločbe. Te razsodbe pa Maroko in Mavretanija ne priznavata.

Profesor Lauri Hannikainen

jočo strukturo, tem pogojem pa je treba dodati sposobnost vzdrževanja odnosov z obstoječimi državami na enakopravni ravni.

Mednarodna skupnost načeloma ne potrjuje nedogovorjenih odcepitve; suverenost držav namreč velja za nekakšno nedotakljivost in države se pri tem rade sklicujejo na pomen za ohranjanje miru. Obstaja tudi nekakšen neopisan dogovor med državami, češ, ti ne podpiraš odcepitve od nas in jaz ne bom podpiral odcepitve od tebe. Splošno gledano mednarodno pravo sicer ne zanika možnosti enostranskih odcepitve, vendar jih ne podpira. Mednarodno sodišče je v zvezi z odcepitvijo Kosova razsodilo, da ni protizakonita, če ni bila dosežena na protizakonit način. V nekaterih primerih je mednarodna skupnost pozvala države, naj ne priznajo novonastalih državnih tvorb. To velja na primer za bantustana v Južnoafriški republiki, za Severni (turški) Ciper ter za Abhazijo in Južno Osetijo, ni pa še jasno, kakšno bo za držanje v zvezi s Krimom.

Kako je z uporabo sile? Uporaba sile s strani tretje države dejansko izniči zakonitost, kar velja za Ciper in Krim. Uporaba sile s strani osamosvojitvene-

Ozemlje, na katerem »ljudstvo« živi kot večinski narod, skupna zgodovina, etnična pripadnost, vera in kultura povezujejo to »ljudstvo«. Vendar tudi v primeru, da neka skupnost izpolnjuje vse te pogoje, to ne zagotavlja samostojne državnosti. In tu se postavlja vprašanje, kako lahko mednarodna skupnost samovoljno odloči drugače, če država v okviru svoje ureditve določa, da v državi obstaja eno samo »ljudstvo«.

Primer Quebeca

Tu je zanimivo analizirati primer Quebeca: Ali bo imel Quebec pravico do odcepitve, če se bo za to odločila večina prebivalcev? Sodišče je že analiziralo ta primer glede na kanadsko in mednarodno pravo. Ugotovilo je, da je Kanada demokratična država, kjer prebivalstvo Quebeca uživa veliko avtonomijo in visoko raven človekovih pravic. Kanadska zakonodaja ne dopušča enostranskih odcepitve; če bi se torej Quebec odločil za odcepitev, bodo morale o tem odločati vodilne kanadske institucije v skladu z ustavno ureditvijo. Odločiti bodo morale, ali sprejmejo predlog Quebeca ali ga zavrnejo.

raba sile s strani osamosvojitvenega gibanja in torej dejanski prevzem oblasti, ki bi lahko privedel k priznanju.

Seveda pa je ob tem odvisno, koliko držav je priznalo novo državno tvorbo. Ponekod je bilo število veliko in je vodilo k mednarodnemu priznanju (Bangladeš, Eritreja, Kosovo), drugod pa ne (Abhazija, Južna Osetija).

Domorodna ljudstva in avtonomija

Domorodna ljudstva so narodi, ki so stoletja živeli na nekem ozemlju, dokler ga ni neka druga država zasedla in prevzela oblast nad ozemljem. Za domorodna ljudstva je značilno ohranjanje tradicionalnih oblik življenja, pri čemer so bistvenega pomena zemlja, voda in naravni viri. Njihov jezik, način življenja in kultura se razlikujejo od drugih delov prebivalstva iste države. Združeni narodi so leta 2007 sprejeli deklaracijo o pravicah domorodnih ljudstev. Ta deklaracija med drugim priznava pravico do samoodločbe, ki pomeni svobodo odločanja o njihovem političnem statusu ter o gospodarskem, družbenem in kulturnem razvoju. Pravica do samoodločbe vključuje pravico do avtonomije v odločanju o vseh notranjih in krajevnih vprašanjih.

TRIO - Stojče ovacije ob novi premieri koprskega gledališča

Nezadržna moč zabavne komedije

KOPER - Ni dvoma, da bo to uspešnica. Petkova premiera (13. 11.) Tria igralca in tokrat predvsem avtorja Gašperja Tiča črpa iz žlahtnih vzmeti nekdanjosti komedijskega žanra, ko se nedolžna in v hipu razpoznavna zgodba odvija pred gledalcem neproblematično in neproblematizirajoče, a v pripovedni lok razkošno šiva smeh, gage, igralske performanse in predvsem radoživost, ki se je v slovenskem etabliranem gledališču skorajda izgubila.

Trio je predvsem glasbena komedija. Govori o sestrah Donatelli, Fiorelli in Mariji (ta je sicer prvima polsestra, saj jo je oče, sloviti dirigent z zlato palčico - ve se, katero - zaplodil s sestro svoje žene -ah, zapleteno), ki koncertirajo oziroma se pripravljajo na koncert. Med eno in drugo pesmijo pa pripovedujejo o sebi, o tem, zakaj niso poročene, česa si v življenju najbolj želijo, o odnosu z očetom, ki je šel živeti na Deviške otoke, a odkar se je tja naselil, niso več deviški, in o podobnih življenjskih razgibanostih. Predvsem pa čakajo na dediščino, ki naj bi jim jo bajno bogati oče zapustil, čakajo na testament in njegove določbe. Zraven seveda odlično pojejo, parodirajo slavne svetovne in slovenske viže, z njimi sodeluje tehnik Rocco, ki se nikdar ne prikaže in oglasi, a ima v komediji domala temeljno vlogo. Donatella je nekakšen vodja Tria Pupe. S svojo lepoto in narcisoidno držo se kuje v zvezde. Igra jo Uroš Smolej z izjemnim razponom telesne in govorne izraznosti, predvsem žongliranje z obraznimi podobami in mišicami je enkratno. Donatella je bila poročena z milijarderjem, ki je zaradi nje postal milijonar, brigata pa jo predvsem denar in uspeh, zato bi rada nastopala samostojno, saj se ima za superiorno. Nikoli pa ne zdrkne v prostaškost in tudi vsa komedija je napisana z žlahtnim namenom, brez preklinjavske nabrekliosti in poceni izraznih surovosti. Daniel Dan Malalan (baje je bila ideja o taki komediji, ki jo je konkretiziral Gašper Tič, njegova) upodablja Fiorello, črnolaso rožico, ki stremi k udobnemu življenju, rada je in pije in se veseli, je srborita in debelorita. Eksistenco in delo jemlje navivno preprosto, vse podreja telesnim in želodčnim užitek. Malalan je tem elementom dodal še posebno držo, nošenje in vedno v nasmeih naravnani obraz, kot da bi šlo za prijazno vaško ženo (mogoče iz Trebč pri Trstu), tako, kakršnih skorajda ne srečujemo več. Marija v upodobitvi Roka Mateka pa je prestrašena polsestra, ki so ji že v zibelki, ko jo je kdo opazil, rekli: Marija pomagaj, in je ostalo kar pri Mariji. Bogabojča in do mladih boječa je predana veri, a le do določene mere, nikdar ni imela in ne bo imela spolnih odnosov, je tiha in mirna, lahkoverna, s svojim prirojenim strahom vzbuja prisrčen smeh, s svojimi pokloni pridne deklice je vedno ne spravljiva, čeprav ju sestri pretirano marata. S svojo koroško naravnano kadenca je kontrapunkt primorščini Donatelle in Fiorelle. No, ta svojevrstni in s humorjem prežet trio se ima razbiti, ko prihaja do uigibanj, katera bo odnesla največji delež očetove dediščine, skoraj pride do razkola in ločitve. Ko pa preberejo testament, v katerem oče vse pušča svojemu toliko željenemu (čeprav, jasno, nezakonskemu) sinu (izkaže se, da je to glasbeni tehnik Rocco), se spet združijo, saj razumejo, da sta tako v komediji kot v življenju najbolj pomembna prijateljstvo in ljubezen.

Predstava torej, ki teče gladko in kratkočasno. Režiser Jaka Ivanc je ob sodelovanju avtorja glasbe in priredb Da-

Prizor s predstave v Kopru

JAKA VARMUŽ

vora Hercoga, kostumografa Lea Kulaša (ustrezne obleke, ki so simbiotično podčrtavale značajske črte treh sester) in koreografa Mihe Krušiča oblikoval predstavo, ki nikoli ne zapade v pretiravanje, pozna meje giba, besede in atmosfere, ki mora biti pravljnja, nekarkirana, prej naivna. Izjemne glasbeno-igralske sposobnosti Mateka, Smoleja in

Malalana so mu seveda olajšale delo, ampak pri tem ne gre spregledati tega, kar sem pravkar omenil: Ivanc je vse začimbe komedijskega žanra in rimega besedila, ki je smešnost le še stopnjevalo, znal dozirati do pravnjne meje. To pa pomeni, da je Trio žlahtna komedija brez družbenokritičnih bodic in skomin, ustvarjena je za to, da zabava. In to se

ji je povsem posrečilo. Še več, zaradi skladnega prelivanja vseh elementov dramske igre, v kateri pa ima igralec spet osrednjo vlogo in besedo (končno!!!), presega še tako velika gledalčeva pričakovanja. Uspeh je zagotovljen, nezadržan smeh tudi. In to je vse, kar ima ta komedija ponuditi!

Marij Čuk

NEPOZNANO ZGODBO ODKRIL KAPITAN B. V. LISJAK

Ruska flota dve leti v Trstu

Leta 1809 je branila mesto pred topovi angleške mornarice - Takratno življenje v očeh oficirja

Bilo je sedem ruskih ladij, ki so plule po Sredozemlju. Imenovali so se Dionid, Legkoj, Azija, Praskovija, Urilj, Sed-el-Bahr in Mihail. Na krovu so štele skupno 412 topov. Bila so leta Napoleonovega vzpona in velikih viharjev na evropski celine. Sovražniki in zavvezniki so si naglo izmenjevali položaje na šahovnici mednarodnih odnosov. Glavni sovražnik ruske eskadre so prvotno bili Turki, a iz Grčije se je mala flota kmalu morala umakniti v Dalmacijo, potem pa v avstrijski Trst, kjer je ostala celi dve leti. A tudi za Trst so to bili burni časi. Mesto je trikrat padlo v francoske roke in sicer v letih 1797, 1805 in 1813. Za Ruse Francozi na začetku niso bili sovražniki, velik sovražnik Francozov pa je bila Anglija. In tako se je zgodilo, da so leta 1809 ruske ladje branile Trst pred topovi angleške mornarice.

Dolgo pozabljeno zgodbo iz tržaške zgodovine je izbrskal neutrudni raziskovalec našega morja Bruno Volpi Lisjak. Kako je do odkritja prišlo, pa je poglavje zase. Kapitan Volpi Lisjak je dolga leta delal v tržaški ladjedelnici, za katero mu je uspelo pridobiti dragocene stranke. Sklenil je celo vrsto pogodb za popravila in posodabljanje sovjetskih ladij, ki so tržaškemu arzenalu večkrat zagotovile 90% letnega iztržka. Ena od teh ladij je bila Odessa, ki je nekaj časa v tržaški dok redno prihajala na vsakoletne preglede. Njen komandant in Volpi Lisjak sta postala prijatelja. Pa je nekega dne kapitan Nikitin Brunota prosil, če mu v mestu pokaže stari in novi lazaret. Bruno se je

Kako so ruski mornarji videli takratni Trst: kanal z železnim rusim mostom

začudil, od kod ju pozna, saj lazareta že zdavnaj nista več obstajala. Nikitin mu je omenil knjigo, ki je v Rusiji izšla leta 1818. V njej je na podlagi ladijskega dnevnika mladi ruski oficir opisal Trst in življenje v njem na začetku 19. stoletja.

Volpi Lisjak je postal radoveden, kako pa je knjigo našel, je spet druga povest. Na koncu jo je iztaknil v Leninski knjižnici v Moskvi. Za vrečo dolarjev so mu jo tudi fotokopirali, on pa jo je prevedel in nam bo kmalu nudit v branje in užitek nekaj izredno zanimivih odlomkov. Z očitvidcem, oficirjem Vladimirjem Bogdanovičem Bro-njevskim, bomo lahko na primer opazovali sprehanje brhkih Tržačank po

Bošketu, pustno veseljačenje po mestnih ulicah, požar v Velikem kanalu, edinstveno lepoto jame Vilenice, a tudi kruto ravnanje francoskih vojakov z mestnim prebivalstvom.

Knjiga, ki naj bi izšla letos pri založbi Mladika, bo že osmi zvezek iz zbirke Morje, za katero skrbi Ribiški muzej iz Križa. V svojem statutu muzej med drugim predvideva tudi izdajanje knjig o obmorski kulturni dediščini Tržaškega primorja. Na tem področju je njegov ravnatelj Bruno Volpi Lisjak navdušen delavec. Poleg zgodovinske knjige o ruski floti v Tržaškem zalivu letos pripravlja še eno knjižno presenečenje, to pot za otroke.

Ivana Suhadolc

TRIESTE PRIMA

Odličen koncert s ... psičkom

Dadaisti, futuristi, ljubitelji happeningov in performans bi bržkone uživali med koncertom, ki ga je društvo Chromas priredilo v okviru Mednarodnih srečanj s sodobno glasbo Trieste Prima. Ko je na oder dvorane Muzeja Revoltella stopil predsednik društva Corrado Rojac, da bi predstavil in strokovno razčlenil vsebino skladb, se je začel oglašati psiček, ki je nepričakovano sedel v dvorani: najprej Rojac, nato ukrajinski violinist Olexsander Semčuk (*na sliki Foto-damj@n*), lasnik štirinožca, sta nam povedala, da se živalica nikakor ne more ločiti od gospodarja, to pa je pomenilo, da smo več kot polovico programa poslušali ob spremljavi pasjega cviljenja. Gospodar ga je nato povabil na oder, kjer je kuža ponosno razkazoval svoj črni plašček s srebrnimi bleščicami, se mirno sprehajal, parkrat skočil na gospodarja (ko je leta igral), cviliti pa je vendarle nehal. Komentarje prepuščam bralcem.

Če odmislimo res nevsakdanje dogajanje (kar je skoraj nemogoče), lahko trdimo, da je šlo za odličen koncert, kajti tako ukrajinski violinist kot italijanski pianist Leonardo Zunica sta se izkazala kot izvrstna mojstra, zanimiv pa je bil tudi program, ki se je odprl z Distance de fee Toruja Take-mitsuja. Gre za zelo umirjeno, domala romantično glasbo, ki jo je Rojac predstavil kot sprehod po vrtu, sledila pa je Mythes op.3, triptih, ki ga je Karol Szymanowski komponiral l.1915 kot glasbeno upodobitev treh antičnih

mitov: impresionizem in romantika sta se pretakala v slikah, ki sta jih violinist in pianist podala nazorno in sočno. Bolj umirjeno, mistično zagledano, so zazvenele Three visions of Saint Mesrob, ki jih je ameriški skladatelj armenskega porekla Alan Hovhaness spisal l.1962.

Olexsander Semčuk je nato s posebnim poudarkom predstavil skladbo, ki jo je sam naročil Ukrajincu Jevhenu Stankoviću: Maidan fresco, vtisi krvavih dogodkov na kijejskem trgu Maidan pred dvema letoma. Žal je tudi tragično resnoba te skladbe zmotil psiček, program pa je sklenila Fantazija Olivierja Messiaena iz l.1933: lepa, formalno dovršena in vsebinsko bogata, čeprav sploh ne naduta glasba, nam je podarila najlepše trenutke koncerta, ki bi brez motenj lahko mogoče bolje prikazal sposobnosti obhoda likovalcev. Kljub vsemu smo razumeli, da je Semčuk izvrsten violinist, ki zna svojo igro dozirati od ognjevitosti do nežnosti, Zunica pa je pokazal izostren občutek za skupno igro. Občinstvo je duo nagradilo z dolgimi aplavzi ter kot dodatek izvabilo fragment iz skladbe Maidan fresco.

Zelo zanimiv se obeta naslednji koncert, ki bo v Muzeju Revoltella v petek, 20.11.ob 18.uri, kajti poslušali bomo turški Hezarfen Ensemble, ki nas bo seznanil s sodobnimi tokovi nam dokaj neznane turške glasbe.

Katja Kralj

Kako pripraven svetnik je tale Martin, ki je bil v četrtem stoletju škof v (danes francoskem) Toursu. Ker se njegovo ime rima na »vin'«, smo ga samovoljno oklicali za botra novega vina in nekakšnega zavetnika ljubiteljev žlahtne kapljice, pa čeprav ga otroci na Malti bolj povezujejo s torbico jesenskih dobrot, predvsem orehov, lešnikov in suhega sadja, zlasti fig, katerim tam doli pravijo – tin. Martinove pojedine bi sicer morale biti najkasneje na predvečer svetnikovega goda, saj se je 11. novembra začel božični ozioroma Martinov post, Quadragesima Sancti Martini. Toda to je bilo nekoč, medtem ko so današnja martinovanja (ponovno) bližje zahvalnim dnevom in darilnim obredom, kakršne so številna ljudstva poznala že v predkrščanski Evropi.

Martinova legenda

Ljudstva skoraj cele Evrope so vsa-ka zase našla kak dober razlog, da ga slavijo, tega Martina, ki naj bi v deželo prihajal na belem konju. V mladih letih, ko je bil še rimski vojak, naj bi s sabljo odrezal kos lastnega volnenega pokrivala in ga dal beraču ob cesti. Ker je ponoči sanjal, da je bil ta berač sam Jezus, je sklenil postati Kristusov vojak. In ko se je zbudil, je opazil, da je plašč ponovno cel!

V nemirnih letih zgodnjega krščanstva, spopadov med ločinami in medsebojnimi izobčenji se je za dalj časa umaknil v puščavniško življenje, zato si ga težko predstavljamo za kakšno obloženo mizo s kupico vina in pečenim bedrom v rokah. Je pa postal tako priljubljen, da ga je ljudstvo hotelo za škofa. Skril se je v hlev z gosmi, ki so ga takrat, ko so ga prišli predstavniki mesta iskati, z gaganjem izdale. Kot škof si je prizadeval za čim bolj temeljito pokristjanjenje dežele: danes bi na njegovo uničevanje poganskih templjev in vsega, kar je bilo staroselcem in njihovim druidom sveto, zlasti dreves in menhirjev, gledali verjetno manj prizanesljivo, kot so takrat.

Samhain in Martin

Zgodovina je polna ironij: Martin, Kristusov vojak proti druidom, je dal ime običajem, ki so jih gojili Kelti. Le-ti so že zdavnaj opazili, da do menjave letnih časov ne prihaja toliko ob enakonočjih in zimsko-poletnih obratih, kot na pol poti med njimi, zato so poznali majski Belatain in novembrski Samhain, ki je veljal za konec in istočasno začetek keltskega svetega leta. Potrebno se je bilo zahvaliti bogovom za njihovo pomoč v preteklem in se jim priporočiti za naklonjenost v prihajajočem letu. Obredja so vključevala daritev dragih kamnov, žganih pijač in kosti, predvsem pa se je s Samhainom začel čas kolin! Pridelek je bil pobran, kašče kolikor-toliko polne, krma na seniku bi morala zadostovati za preživetje živali, namenjenih za razplod. Ostale pa, kaj bi drugače, so šle pod nož. Zamrzovalnikov ni bilo, nekaj mesa se je dalo soliti, dimiti in sušiti, pokvarljive kose pa je bilo potrebno pojesti, zato so v vaških skupnostih pripravljali prave požrtije, ki so si sledile vse tja do Yule, zimskega sončnega obrata. Bolje je jesti na zalogo kot metati proč, so si mislili modri stari Kelti! Zato so se ljudje obiskovali in pirovali zdaj pri enem, zdaj pri drugem. Čas, ko so v zamrzni zmedlo prepustili v skrb bogovom, je tako hitreje mineval.

Mlado vino in sveže klobase

Kdaj že smo spekli prve letošnje kostanje in poskusili novo vino?! Pa nič zato, nekateri ostajajo prepričani, da je šele od Martina dalje vino vredno svojega imena. No, ko sem bil pred leti član pisane skupine iz različnih evropskih vinskih dežel, ki je pripravljala nekakšen priručnik za vinski turizem, so me številni kar nekam čudno gledali, ko sem jim pripovedoval o slovenskih vinskih martinovanjih. Seveda, Francozi morajo čakati na mladi beaulois vse do tretjega četrtka v mesecu, ki bo letos šele 19. novembra, na Kanarskih otokih pa krsti vino sveti Andrej,

Koline, goske in vino

Besedilo TONI GOMIŠČEK slike MARJETKA PLESNIČAR IN TONI GOMIŠČEK

Mlado vino prihaja

Tudi mušice cenijo mlado vino

Goska z rdečim zeljem

Martinove klobase

Sveža rebula

Čas za pečenice

Krvavice

Martinova trgatev klarnice v Svetem Martinu

ki goduje 30. novembra. Med slovanskimi narodi se boja še najbolj držimo povezave med Martinom in novim vinom Slovenci in Hrvati, med romanskimi ljudstvi pa Portugalci, kjer vedo povedati, da »é dia de São Martinho. Komem-se castanhas, prova-se o vinho«. Kostanj in vino torej, tako pri nas. Vino pijejo tudi v nekaterih švicarskih kantonih, zelo čislano pa je mlado vino poznih trgateg, ki je seveda slajše, saj ves sladkor še ni uspel prevreti v alkohol.

Prav posebno vino dajejo martinci, tisti zapoznani grozdiki s po nekaj jagodami, ki jih je običajno še največ na trtah sivega pinota. Pred leti sem na sejmu sirov v Braju postregel z Batičevim sivim pinotom, pridelanim izključno iz martinca in obrazložil, da je tega vina tako malo, da ga lahko dobijo le najboljši prijatelji; vsaj polovica zbranih me je vprašala za nasvet, kako naj postanejo vinarjevi najboljši prijatelji!

Nekateri, na primer na domačiji Stegovca v Svetem Martinu (Brje), na mar-

tinovo tržjo grozdje krajevne sorte klarnica, ki mu je namenjeno kasnejše sušenje v zabočkah, tako da dobijo prav poseben passito, ki združuje okus jagodnega izbora in slamnatega vina. Vinogradniki iz hladnejših krajev imajo prav tako še del pridelka na trti, saj upajo na razvoj plemenite plesni in pridelavo izjemnih suhih jagodnih izborov ali celo ledenih vin – njih se torej Martinova preobrazba mošta v vino prav nič ne tiče.

Zato pa za Martina že veselo brusijo nože na tistih kmetijah, kjer redijo svine in kjer v tem času začnejo s kolina. Ljudski reki iz številnih držav nam potrjujejo, daje Samhainovo izročilo še kako živo, čeprav zdaj nosi Martinovo ime. V Španiji velja, da »a cada cerdero le llega su San Martín«, da torej za vsakega praščka pride njegov svet Martin. V povezavi s mislijo, da moramo vsi slej ali prej poravnati račune, Angleži pravijo, da bo tudi zanj, kot za vsakega praščka, prišel svet Martin (»His Martinmas will come as it

does to every hog«). Seveda, mlado vino ni zgolj za kostanj, ampak prav tako dobro spremlja pečenice, krvavice in drugih klobasice, praženo kislno repo ali zelje in krompir.

Martinova gos

Uboge gosi: ker so izdale Martinovo prisotnost, so postale najbolj pogoste žrtve martinovanja tako v vinorodnih kot v pivovarskih državah. Nekateri viri pravijo, da so se gosjih Martinovih pojedin domislili Francozi, drugi pripisujejo izvirno zamisel Avstrijcem. Če ni gosi, pa tudi zaradi manjših družin, manj ješčih viteзов obložene mize ali varčevalnih razlogov, pridejo prav tudi raca, kopun ali kaka druga perjad, ki je imela (in še ima) v številnih kulturah vlogo daritvene živali. V bolj poganskih časih so z njihovo krvjo poškopili hišne vogale, v manj poganskih, recimo v času mojega otroštva, pa je babica kri lovila na kruhovo sredi-

co, vse skupaj pokuhala in nato skupaj z jetrci in drugo drobovino popekla.

S takšno črno juho vam postrežejo za Martina na Švedskem, kjer gos (Mårten Gås) pred pečenjem napolnijo z jabolki in suhimi slivami, za prilogo pa ponudijo krompir. V najbolj tradicionalnih slovenskih gostilnah vam gos pripravijo v pečici, nadevano z jabolki, kostanji in zelišči in postrežejo z mlinci in rdečim zeljem. Nemci bodo za prilogo uporabili kruhove cmoke, Francozi bodo gosja bedra najprej poširali v gosji masti, nato pa še hrustljivo zapekli.

Martinova koleda

Ko so ljudje pospremili svetega Martina k zadnjemu počitku, naj bi rastlinje ob poti ponovno zacvetelo. No, bolj kot za čudež je šlo za tiste značilne novembrske tople dni, ko narava zmedeno ponovno ponori, preden se preda zimskemu počitku. Takšno babje, indijsko ali martinovo poletje smo imeli tudi letos, dejstvo pa je, da so dnevi vse krajši, jutra meglena, noči hladne. Prav zato ponekod pohitijo in začno z zimskim kresovanjem, sprehodi z lampiončki in celo koledo, torej obiskovanjem hiš, izrekanjem voščil in prejemanjem majhnih zahvalnih daril.

Sveti Martin je prvi zimski kolednik v nekaterih severnih deželah, pa tudi na Malti. Starejši in mlajši hodijo naokrog s papirnatimi lampiončki, koledujejo pa predvsem otroci. Podobno kot za ameriško noč čarovnic. No, na slovenskem ozemlju imamo kolednike od božiča preko novega leta do svetih treh kraljev, nato pa še v pustnem času. V nekaterih vaseh hodijo od hiše do hiše, ali vsaj od zidanice do zidanice, tudi za Martina in koledujejo ob pokušinah mladega vina.

Martinov sloves, da si je radodarno odrezal pol plašča in ga dal nesrečniku ob cesti, je spodbudil običaj v nekaterih deželah, da gredo tisti, ki jim letina ni bila naklonjena, k onim, ki so jih ujme obšle ali so bili kako drugače spretnejši v svojem delu. Upajoč na njihovo solidarnost naj bi tako zbrali dovolj zaloga za skromno preživetje zime.

Martinovo polaganje kolonskih računov

Pa še ene druge račune se je polagalo na Martinovo. To je bil dan, ko je gospodar zemljo obnovil ali razdel pogodbo s svojim kolonom, polovičarjem, torej z »glavo družine« brez zemlje in lastnega doma, ki se je pogodbeno za eno leto vezal na gospodarja in mu najem plačeval s polovico pridelka in z dodatnim delom na njegovih posestvih. V Brdih, kjer je bilo pogodbeno kmetovanje odpravljeno šele po drugi svetovni vojni, se še spominjajo, kako žalost je lahko prinesel s seboj sveti Martin. Gospodarju, to so bili v glavnem plemiči in cerkev, ni bilo potrebno utemeljevati razdrtja pogodbe. Slabo delo je bilo le eden od možnih razlogov. Lahko da si je grof ali njegov sin pozelel kako brhko kmetovo deklino, ki ga je zavrnila, lahko da te župnik ni videl vsako nedeljo pri maši, lahko da nisi šel za procesijo ali na romanje, lahko da si spregledal gospodarja, ga pozabil pozdraviti in se mu ponižno pokloniti, lahko da se je zaradi smrti družina zmanjšala in ni več uspela dovolj garati... Kdo bi vedel zakaj so ti na Martinovo rekli, da poberi šila in kopita in da pojdi srečo iskati drugam. Res, ti bosopeti kmetje res niso imeli razloga za veselo martinovanje.

Martinov dan spomina

Martinovo nekateri praznujejo tudi kot dan spomina ali dan veterana, saj je ob enajsti uri enajstega dne enajstega meseca v letu 1918 začelo veljati premirje med zahodnimi zavezniki in Nemčijo, s čemer je bilo konec prve svetovne vojne. Kolonski odnosi so odpravljeni, letina je bila obilna, vino je izredne kvalitete, krave so povrgle zdrava teleta, pšenica je že posejana, česen že kali. Pa tudi če ni vse tako – boljše ne bo. Torej si privoščimo naš mali zahvalni dan, bodimo zadovoljni s tem kar imamo in se potrudimo, da bo drugo leto še boljše.

GORIŠKA - Kmetijstvo priložnost dodatnega zaslužka ali edini vir dohodka

Mladi se vračajo na polja

Kmetijstvo postaja v Italiji vse bolj dinamična in zanimiva stroka, predvsem za mlade, ki iščejo zaposlitev. Potem ko so mlade generacije v zadnjih desetletjih zapuščale polja in vinograde, so v zadnjem obdobju - tudi kot posledica ekonomske krize - zabeležili izreden porast števila ljudi, ki so zaposleni ali so sami ustanovili podjetje v kmetijskem sektorju. Zveza kmetovalcev Coldiretti je oktobra objavila zanimiv podatek, po katerem naj bi v letu 2015 število samostojnih kmetov do 34. leta starosti naraslo za celih 35% v primerjavi z lanskim letom. Poleg tega so na podlagi ankete ugotovili, da naj bi 57% mladih intervjuvancev raje upravljalo turistično kmetijo kot pa našlo zaposlitev v kakšni multinacionalki (18%) ali bančnem zavodu (18%). Potenciala, ki ga nudi omenjeni sektor in z njim povezane dejavnosti, se odlično zavedajo tudi pri goriškem slovenskem tehniškem polu Cankar-Zois-Vega, kjer si prizadevajo za odprtje nove kmetijske smeri.

Na tovrstno šolo bi se bil zagotovo vpisal 24-letni **Luka Feri**, ki je pred približno dvema letoma ustanovil kmetijsko podjetje Villa Zettler. »Ko bi pred leti po končani nižji srednji šoli imel to možnost, bi brez dvoma izbral tak zavod,« pravi. »Takrat sem bil brezposeln, tako da sem se odločil, da si poklic nekako ustvarim sam. Že od otroških let sem delo na polju poznal po zaslugi obeh dedkov, ki so zelenjavo prodajali na tržnici. Tako sem se odločil, da se sam preizkusim. Na družinskih poljih v Rupi sem vsadil kumarice, ki jih še zdaj prodajam. Sicer sem nato našel zaposlitev v vinarskem podjetju, dela na svojih zemljiščih pa nisem opustil. Priznam pa, da je kar naporno, saj sem na primer poleti ob 4.30 delal na polju, ob 8. uri sem se odpravljal v Bračun, kjer sem zaposlen, zvečer pa sem se vračal v Rupo. Vse pa usklajujem tudi po zaslugi neprecenljive pomoči dedka Iva Kovica in strica Alberta Kovica, ki imata za seboj ogromno prepotrebne znanja,« pravi Luka Feri, za katerega je kmetovanje prava strast in priložnost dodatnega zaslužka. »Recimo, da mi denar, ki izhaja iz prodaje zelenjave, omogoča, da lepše živim. V zadnjem obdobju pa opažam, da se vse več mladih odloča za ta poklic, saj ima marsikdo kako njivo, ki jo obdeluje, zelenjavo in sadje pa nato prodaja na tržnici,« zaključuje Luka Feri.

Delo na polju je priložnost za približek tudi za 25-letnega **Martina Persoglia**, ki je pred dvema letoma v Štmaru ustanovil kmetijsko podjetje Groppai. »Odločil sem se, da bom nekaj prihrankov investiral v nakup traktorja, na družinskih njivah v Štmaru pa gojim predvsem krompir in sadje ter nekaj zelenjave,« pravi Martin Persoglia, ki je drugače zaposlen pri podjetju v kraju Villanova di Farra, v prostem času pa veliko truda vlaga v delo na polju. »Ko zaključim svoje službene obveznosti, preživljam popoldneve, večere in proste dneve na njivah. Na polju mi pomagajo družinski člani, saj je dela kar pre-

Naši sogovorniki:
24-letni Luka Feri
(desno), 25-letni
Martin Persoglia
(zgoraj) in 26-letni
Valentin Radinia
(levo)

cej. Zaenkrat je podjetje še majhno, v prihodnosti pa bi ga rad razširil, saj me delo veseli, omogoča pa mi večji prihranek konca meseca,« navaja Martin Persoglia.

Kmetovanje pa sploh ni enostavna zadeva. Kot smo razbrali iz Martinovih in Lukovih besed, zahtevajo njive veliko dela in truda ter kompetenc, večkrat tudi nezanimarjive začetne investicije. To nam potrjuje tudi 26-letni **Valentin Radinia**, za katerega je kmetovanje edini vir dohodka: »Ustanovil sem kmetijsko podjetje Stanta, s katerim nadaljujem z očetovim delom. Včlanjen sem v krminsko zadržno klet, ki

ji prodajam grozdje. Pred tem sem obiskoval kmetijsko šolo v Čedadu, veliko pa sem se naučil predvsem z delom v vinogradu na družinskih posestvih na Oslavju in v Štmaru. Trenutno mi večkrat priskoči na pomoč mati, rad pa bi poudaril, da je preživljanje s prodajo grozdja vse prej kot enostavna stvar, saj je cena močno padla v primerjavi z devetdesetimi leti, nekoč pa je bilo na razpolago mnogo več javnih subvencij in prispevkov, sploh pa je bilo manj birokracije. Nakup orodja in zemljišč pa zahteva kar velike naložbe.«

Albert Voncina

V Ronkah odkrili nezakonito pošiljko psičkov

Nobena skrivnost ni, da skozi Furlanijo Julijsko krajino uvažajo iz Vzhodne Evrope v Italijo vse večje število pasjih mladičev. To se je ponovno zgodilo v prejšnjih dneh, ko so policisti tržiškega komisariata v Ronkah naleteli na kombi, v katerem je voznik brez predvidenih dokumentov in zdravstvenih potrdil prevažal šest kužkov. Kombi z bolgarsko registracijo je bil parkiran ob robu ceste. Romunskega voznika so policisti najprej zaprosili za dokumente, nato pa so pregledali še vozilo. V zadnjem delu kombija je bilo natovorjenih več kosov pohištva, ob tem pa še kletka, v kateri so policisti našli šest kužkov pasme ameriški staffordshire terier. Mladiči so stari približno šest tednov. Vsi so bili brez mikročipa, pasjega potnega lista in zdravstvenih potrdil o cepljenju proti steklini. Policisti so mladiče zasegli in izročili živino-zdravniški službi, romunskega državljan pa so ovadili zaradi kršitve italijanske zakonodaje na področju uvoza živali. Zasegli so tudi kombi. Mladiče so nato odpeljali v center za zdravljenje živali v kraju Terranova v občini Škocjan, ki ga upravlja družina Barel. Ob ameriških staffordshire terierih tam čaka na posvojitelje tudi deset maltežanov, ki jih je nedavno zasegla finančna straža.

Psički pasme ameriški staffordshire terier

OSLAVJE - Rekord

Vinorum caput mundi

Rebula z Oslavja vse bolj priljubljena

V antičnem Rimu bi temu rekli *Oslavje vinorum caput mundi* oziroma Oslavje na čelu sveta vin.

Vinarji iz omenjenega predela Brd so namreč osvojili zelo zanimiv rekord, saj najdemo v letošnjem enološkem vodniku *Vignaioli e Vini d'Italia 2016* (Italijanski vinarji in vina 2016), ki ga izdaja milanski dnevnik Corriere della Sera, v konkurenci 200 najboljših vinarskih podjetij v Italiji kar tri predstavnike iz Oslavja. To so Stanko Radikon, Joško Gravner in Silvan Primosig, slovensko zastopnost v prestižnem seznamu pa dopolnjujeta še Damijan Podveršič in Benjamin Zidarich. Med skupno 12 predstavnikov Furlanije Julijske krajine je torej kar pet slovenskih podjetij, kar sploh ni nezanimarjiv podatek. Če so bili Gravner, Radikon in Zidarich že prisotni v lanski izdaji vodnika, sta si podjetji Primosig in Damijan Podveršič prvič izborili svoj prostor med elito, ki sta jo izbrala avtorja Luciano Ferraro in Luca Gardini.

V vodniku je vsakemu proizvajalcu vin namenjena ena stran. V njej je krajši opis podjetja, sledijo pa nekatera vina, ki jih avtorja svetujeta, ter jedi, ki naj bi vina spremljale. Tako naj bi Primosigovo vino *Collio DOC Ribolla di Oslavia Riserva 2011* spremljala rižota z beluš in staranim montažem, Radikonovo *Venezia Giulia IGT Ribolla Gialla 2008* polenovka na vicentinski način, Podveršičevo *Venezia Giulia IGT Nekaj 2011* jegulja na žaru, Gravnerjevo *Ribolla IGT Anfora 2007* začinjena svinjska salama z omako iz Ferrare in krompirjevim pirejem, Zidarichevo *Venezia Giulia IGT Vitovska Kamen Pietra 2013* pa dimljeni losos.

Pravi uspeh torej za domača vina, predvsem pa za Rebulo z Oslavja, ki postaja v Italiji in svetu vse bolj priljubljena. »To je veliko priznanje za naše kraje. Deželo FJK zastopa pet slovenskih vinarjev, kar tri podjetja med 200 najboljšimi italijanskimi pa so iz Oslavja. To je nekaj edinstvenega,« pravi Silvan Primosig. Ravno o vasi v Brdih se v teh tednih veliko govori, saj je sam turistični vodnik Lonely Planet uvrstil Oslavje med najbolj zanimive turistične destinacije Furlanije Julijske krajine. »To je še en dokaz, da pri nas dobro delamo. Sicer se zavedamo, da so kmetije lepo urejene, na teritoriju pa nimamo infrastrukture, ki bi lahko sprejemala velikega dotoka turistov. V Gorici je premalo kakovostnih prostorov za nastanitev in, razen redkih izjem, sploh nimamo vrhunskih restavracij. Poleg tega menim, da je občinska uprava nekoliko pozabila na Oslavje, slabo smo izkoristili stoletnico prve svetovne vojne in oslavsko kostnico. Turizma žal ni mogoče ustvariti z brošurami, potrebna je kakovostna ponudba,« zaključuje Silvan Primosig. (av)

**Vabimo Vas na odprtje
likovne razstave slikarja**

EVARISTA CIANA

iz Rude pri Vidmu,

**ki bo v sredo, 18. novembra 2015 ob 18. uri
v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass, 20)**

Info: Kulturni dom - tel. +39 0481 33280; email info@kulturnidom.it

**Kulturni center
Lojze Bratuž**

**Krožek
Anton Gregorčič**

SREČANJA POD LIPAMI

NAŠA DRŽAVNA ŠOLA

Poslanka **Tamara Blažina**, predsednica Paritetnega odbora **Ksenija Dobrila**, tajnik Sindikata slovenske šole **Joško Prinčič** in ravnatelj **Primož Stranj**.

Večer bo vodil profesor in član Višjega šolskega sveta **Peter Černic**.

**V ponedeljek, 16. novembra 2015, ob 20. uri
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica**

PODGORA-STRAŽČE - Vzdrževalna dela izvajajo zasebniki

Utrjujejo jez na Soči

Na jezu med Podgoro in Stražcami so v polnem teku sanacijska dela. »Gre za preventiven ukrep,« je povedal Walter Princi, predstavnik goriškega ribiškega okoliša v deželnem odboru voda Ente tutela pesca, pri katerem smo se pozanimali, zakaj na jezu nedaleč od soškega parka že več tednov vidimo delavce z bagri in pnevmatskimi kladi. »S časom je voda očitno izpodjedla jez, upravitelji ga zato morajo utrditi, da bi preprečili večjo okvaro,« je za Primorski dnevnik povedal Princi. Vzdrževalna dela na jezu pod Podgoro so sicer v preteklosti že večkrat izvajali. »Prvih ukrepov so se že lotili pred poletjem, nato so dela prekinili in ponovno začeli oktobra,« je pristavil Princi. Dela, so nam pojasnili predstavniki konzorcija za bonifikacijo posoške ravnine, izvaja zasebnik, saj jez služi tudi za potrebe bližnje hidroelektrarne, ki je v lasti ene izmed družb s sedežem na območju nekdanje predilnice.

UKREPE NAČRTUJE TUDI DEŽELA

Dežela Furlanija Julijska krajina pa namerava z lastnimi in državnimi sredstvi financirati vrsto drugih vzdrževalnih in varnostnih ukrepov na strugi in bregovih reke Soče. Dela bodo izvedli v različnih občinah goriške pokrajine, začela naj bi se v prvih mesecih prihodnjega leta. Na javnem srečanju v večnamenski dvorani v Zdravščinah v občini Zagraj je deželna odbornica za okolje Sara Vito napovedala, da bodo decembra že objavili razpise, na podlagi katerih bodo imenovali izvajalce del. V pričakovanju na objavo je dežela nekaj del že izvedla na območju nasipa, ki ga je civilna zaščita zgra-

Sanacija jezu je v polnem teku

BUMBACA

dila na levem bregu Soče pri Zdravščinah po poplavih iz leta 2009, na ministrstvo za okolje pa je naslovila prošnjo po prispevku, s katerim bi poskrbela za ureditev struge reke Soče severno od kanala De Dottori in za utrditve bregov pri Zdravščinah. Z državnimi finančnimi sredstvi, je nadaljevala deželna odborni-

ca Vitova, bi lahko poskrbeli tudi za druge varnostne in vzdrževalne ukrepe na Soči, in sicer v občinah Fara in Gorica.

Na srečanju, ki se ga je udeležila tudi županja iz Zagreja Elisabetta Pian, je Vitova predstavila še vsebino novega deželnega zakona o zaščiti tal in uporabi vodnih virov št. 11/2015.

Naša šola pod lipami

Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič bosta jutrišnje Srečanje pod lipami posvetila »Naši državni šoli«. Razprave v centru Bratuž z začetkom ob 20. uri se bodo udeležili poslanka Tamara Blažina, predsednica Paritetnega odbora Ksenija Dobrila, tajnik SSŠ Joško Prinčič in ravnatelj Primož Strani, moderiral bo profesor in član Višjega šolskega sveta Peter Černic.

Podpisi za rajone

Na glavnem trgu v Štandrežu bodo danes med 11. in 12. uro na pobudo stranke Slovenske skupnosti nabirali podpise za ponovno ožvitev rajonskih svetov v občini Gorica.

Kartice in bankovci

V dvorani večnamenskega centra v Ulici Baiamonti v Gorici bo jutri ob 17. uri Univerza za tretje starostno obdobje priredila predavanje o negotovinskih oblikah plačila in evrskih bankovcih. Predaval bo funkcionar tržaškega sedeža zavoda Banca d'Italia Claudio Trevisan.

Solidarnostni pakt

Na sedežu pokrajine v Gorici bo jutri ob 17.30 javno srečanje o solidarnostnem gospodarstvu ter solidarnosti med proizvajalci in potrošniki.

ODZIVI NA POKOL

Zastave na pol droga in izrazi solidarnosti

»V imenu mesta izražam iskreno bolečino zaradi smrti številnih nedolžnih ljudi, žrtev strategije terorja, ki hoče ošibiti našo civilizacijo,« je včeraj dejal goriški župan Etторе Romoli in napovedal, da bo občina Gorica tako na gradu kot pred županstvom spustila zastave na pol droga v znamenje žalovanja za žrtvami petkovih terorističnih napadov v Parizu. Isto odločitev je še pred uradnim pozivom deželne vlade sprejelo več županov pokrajine, ki so dan po pretresljivem dogodku želeli izraziti sožalje družinam žrtev in solidarnost s francoskim narodom. »V tem trenutku nas navdaja močan občutek nemira in nemoči, kljub temu pa moramo dvigniti glavo in reagirati, čeprav ni lahko. Ne smemo se prepustiti histeriji in strahu, nadzor pa mora biti maksimalen,« je dejal Romoli.

Odzivov na tragedijo je bilo včeraj še in še. Med tistimi, ki so se prvi oglasili, sta bila pokrajinski tajnik in predsednik Demokratske stranke, Marco Rossi in Riccardo Cattarini. »Terorizmu recimo ne, zavzemajmo se za demokracijo in svobodo,« je dejal Rossi in nadaljeval: »Vsi se moramo združiti v vrednotah laičnosti, svobode in demokracije, ki so največja dragocenost evropske kulture: ne smemo kloniti in živeti v strahu, spustiti pa se ne smemo niti na raven teroristov. Predvsem je treba, da Evropa začne složno delati na odpravljanju nerazvitosti in pomanjkanju demokratičnosti, ki pestita številne države in mlade vodijo v past terorizma.« Po Cattarinijevem mnenju je sočustvovanje pomembno, politična reakcija pa mora biti odločna. »Biti moramo pazljivi in odgovorni ter predvsem ločevati med morilci in muslimani,« pravi Cattarini. O tragediji je tekla beseda tudi na shodu Severne lige v Gorici, kjer je deželna svetnica Barbara Zilli med drugim predlagala zaprtje italijanskih meja po francoskem zgledu.

GORICA - Prizadetost

Niso le »zelo težki primeri«

V dvorani Fundacije Goriške hranilnice je včeraj potekal poldnevni seminar o prihodnosti prizadetosti in o vključevanju oseb s posebnimi potrebami. Na temo *Premisliti prizadetost* ga je priredilo deželno združenje ANFFAS. Posegli so štirje izvedenci, invalida pa sta prikazala dve pričevanji dobre prakse. V posegih, ki so jih spremljali slikovni prikazi, so se izvedenci posvetili najpomembnejšim vsebinam konvencije OZN o pravicah telesno in razumsko prizadetih oseb, ki jo je Italija ratificirala leta 2009. Razumeti moramo globino kulturnih, etičnih in pravnih vidikov o praksi in organizaciji življenja oseb s posebnimi potrebami.

Konvencija pravi: »Z namenom, da se prizadetim osebam omogoča neodvisno življenje in v celoti sodelujejo v vseh življenjskih okoliščinah, morajo države članice sprejeti ukrepe za zagotavljanje prizadetim osebam, v skladu z enakostjo z vsemi drugimi, dostop do vseh struktur, prevoznih sredstev, informacij in možnosti sporočanja ...«

Gmotnih sredstev je čedalje manj, a prav zato naša pozornost ne sme popuščati. Potreben je »miselni napor«, ki ga moramo razširiti med čim večje število oseb tudi zunaj javnih in zasebnih ustanov. Zainteresirane niše prizadetih, staršev, animatorjev in izvedencev se ne sme prilagajati logiki, ki se zavzema za upoštevanje le »zelo težkih primerov«. Marsikaj je bilo storjenega v zadnjem desetletju in tisto je potrebno utrditi, razširiti in doseči uradno priznanje tudi za dobre prakse, ki so se uveljavile v navdušenjem in znanjem. Na srečanju so predstavili rokovnik z osemnajstimi točkami, ki so jih povezali v tri sklope: *Pravice in vrednote, Nove pojavnosti ter Pristojnosti in znanstvena dognanja*. Po udarjen je bil strateški prehod od zavzemanja za telesno prizadetost, o čemer je bilo v zadnjih dveh desetletjih veliko govora in tudi ukrepanja, do povečanja pozornosti za težave, ki jih imajo nekateri pri razumevanju sveta, ki nas obkroža.

Še najlažje je razumeti s primerom. Niso vsi umsko prizadeti debilni. Marsikdo se premika med drugimi osebami, v množici, kroži po ambulantah in bolnišnicah, stopa v podhobe ali na avtobus in tudi navadne ostarele osebe se pogosto ne znajdejo povsem v razumevanju napisov, informativnih tabel, kratic. Pomagati jim je potrebno podobno kot invalidom na vozičkih, da prosto krožijo. Na celi vrsti točk si je potrebno najprej zamisliti in nato namestiti primerne oznake, ki naj jim pomagajo, da pridejo do zaželenega cilja. (ar)

GORICA - Slovensko-italijanski čezmejni projekt Jezik-Lingua

Vstopnica, listek ali karta?

Na taka in drugačna jezikovna vprašanja je odgovarjala spletna svetovalnica za slovenski jezik - Izbor rezultatov projekta objavili v knjigi

Udeleženci predstavitev, s katerimi se je Franc Lanko Marušič iz Kalifornije povezal preko Skypa

FOTO AV.

Ali je primernejša raba izraza »vstopnica«, »listek« ali »karta«? Ali je specifična naših šol slovenski »učni« ali slovenski »vzgojni« jezik? Ali, čisto enostavno, »kako prevedemo italijanski izraz "autoscontri" v slovenščino?« Na ta in podobna vprašanja je odgovarjala Spletna jezikovna svetovalnica za slovenski jezik (www.jesv.eu), ki je od oktobra 2011 do marca 2013 delovala pod okriljem slovensko-italijanskega čezmejnega projekta *Jezik-Lingua* (Večjezičnost kot bogastvo in vrednota čezmejnega slovensko-italijanskega območja), sofinanciranega v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.

Znanstvena vodja projekta je Susanna Pertot, na vprašanja anonimnih uporabnikov pa so odgovarjali jezikovni svetovalci Franc Lanko Marušič, Petra Mišmaš, Rok Žaucer in Matejka Grgič. Ti so v mali dvorani Visoke šole za umetnost Univerze v Novi Gorici v Diazovi ulici v Gorici v torek predstavili knjigo, ki predstavlja izbor rezultatov omenjenega projekta. »V tem okviru smo priredili tudi veliko jezikovnih tečajev slovenšči-

ne v Italiji in italijanščine v Sloveniji ter jezikovnih posvetov,« pravi Susanna Pertot. Urednica Matejka Grgič in ostali avtorji - Franc Lanko Marušič se je iz Kalifornije povezal preko Skypa - so nato predstavili nekatere izzive, ki so se jim ponudili med potekom projekta.

Mnogo vprašanj se je ponavljalo, veliko zanimanja pa je vladalo predvsem za pravilno rabo povratno svojilnega zaimka svoj. Jezikovna svetovalnica je bila anonimna, sumimo pa, da se je naše storitve posluževal marsikateri gostinec, saj so nas spraševali za prevod jedi, kot so "melanzane al funghetto" ali "caponata di verdure di stagione",« navaja Matejka Grgič. Publikacija obsega 39 specifično jezikovno svetovanih odgovorov in 12 prevodov iz italijanščine in slovenščine za skupno skoraj 200 strani gradiva. »Jezikovna vprašanja so zelo pogosta, na področje jezikovnega svetovanja pa smo prinesli pomembno novost, saj smo svoje delovanje navezovali na okolje jezikovnih stikov. Govorci neprestano iščejo odgovore na jezikovno zagato, večkrat tudi zato, ker je literatura težko razumljiva ali nedostopna,« pravi Petra Mišmaš.

Ob že omenjenih dvomih glede rabe po-

vratno svojilnega zaimka so se vprašanja zelo pogosto vrtela okoli izbire med veznikoma "ki" in "kateri", okoli pregibanja oz. sklanjanja samostalnikov "hči", "vrv" in "otrok", marsikdo pa si je tudi postavil številne dvome o ustreznosti sodobnejših izrazov: "družbeno" ali "socialno" omrežje? Ali je bolj ustrezno uporabiti izraz "muzikal" ali "musical"? Ali so nas ustavili "orožniki" ali "karabinjerji"? Anonimni uporabnik se je tudi spraševal, zakaj je v slovenskem časopisu naletel na stavek »poplave so bile v Friuli Venezia Giulia,« ko pa za deželo FJK obstaja ustrezen slovenski naziv. Zanimivo pa je tudi vprašanje: »Zanima me, zakaj je umetnost, če Goran Vojnovič piše delno po hrvaško, če pa pišemo mi delno po italijansko, je to narobe«. Na vsa omenjena in druga vprašanja odgovarjajo jezikovni svetovalci na zelo utemeljen način, s tem da ni mogoče vedno najti nekega absolutnega odgovora. To je tudi primer izraza »autoscontri«, o katerem smo se spraševali na začetku tega članka. Omenjeno besedo v Sloveniji prevajajo kot »zabavišni avtomobilčki«, a tudi »električni avtomobilčki«, ali »celo zabavišni električni avtomobilčki«, naleti pa se lahko tudi na izraz »električni avtočki«. (av)

GORICA - Revija ZSKD

»Naj otroci« spet pokazali, kaj vse znajo

»Vsako društvo ima svojo identiteto, svoje bogato delovanje, ki pa večkrat ostane zabeleženo zgolj v društvenem zapisniku. Velika škoda je, da tega ne pokažemo širši publiki, ki bi te naše dejavnosti cenila in vse udeležence spodbujala k nadaljnjemu delovanju.« S temi besedami je številno publiko v goriškem Kulturnem domu v petek nagovorila Bruna Vižintin, predsednica goriškega dela Zveze slovenskih kulturnih društev, ki se je odločila, da bo vsako leto prirejela revijo, na kateri bi članice predstavile dejavnost svojih najmlajših. »Izmenično bodo pred publiko svoje znanje prikazali otroci in najstniki. Možen bo tudi nastop gostov iz italijanskega kulturnega prostora,« je dejala Vižintinova.

Na petkovi reviji *Naj otroci* so nastopile otroške skupine. Na odru Kulturnega doma so se zvrstile s prikazom pevskih, plesnih, glasbenih in gledaliških točk. Pester program večera je vodila in napovedovala mlada Maria Milanese, ki je dogajanje na odru razvrstila na dva dela. V prvem delu so se publiko predstavile skupine z Goriškega, zaključni del pa so oblikovali člani Srednješolske dramske skupine Škamperle, Grbec in SKD Barkovlje iz Trsta.

Led so prebile najmlajše članice mažoretne skupine Kras iz Doberdoba, ki jih že nekaj let uspešno vodita mentorici Nina Godnič in Tjaša Pišot. V nadaljevanju prijetno zasnovanega programa sta nastopili še dve skupini Krasovih mažoret (6-7 let in 12-14 let). Ta dejavnost se je v Doberdobo kar dobro oprijela, tako da bo spričo nabrajanega znanja starejša skupina prihodnje leto nastopila na državnem prvenstvu v Lignanu. Povedati je tudi treba, da so Krasovke, ena redkih skupin mažoret, ki delujejo v goriški pokrajini.

Pod vodstvom Valentine Nanut in ob klavirski spremljavi Erike Tomšič se je z dvema pesmicama predstavil otroški pevski

zbor Kulturnega društva Sovodnje, za njim pa še Mali briški slavčki in recitatorji društva Briški grič iz Števerjana; tudi ta zbor vodi Valentina Nanut, za klavirsko spremljavo pa skrbi Jana Drassich. Društvo Kremenjak iz Jamelj se je tokrat predstavilo z dvema »mojstroma frajtonarice«. Z znanimi vizami narodno-zabavne glasbe sta nastopila enajstletna Sebastjan Bagon in Alex Gergolet. Harmonikarsko znanje si pridobivata na tečaju diatonične harmonike pri jameljskem društvu pod vodstvom prof. Andreja Gropajca.

Lep večer otroške kulturne ustvarjalnosti so zaključili člani Srednješolske dramske skupine, ki je odraz treh tržaških kulturnih društev Škamperle, Grbec in Barkovlje. Pod vodstvom mentoric Bože Hrvatič in Barbare Gropajc so se mladi Tržačani podali v pravljčni svet Zaledenelega kraljestva. Priredbo odmevnega filma *Frozen* je skupina uprizorila z igro, plesom in pevskimi prizori. V zadnjem prizoru so se tržaški skupini na odru pridružili vsi »naj otroci«, ki so oblikovali res prijetno otroško kulturno popoldne. Prireditve je bila vključena tudi v deželni projekt Mladi na odkrivanju kulturne dediščine ljubiteljske kulture v iskanju sodobnih izzivov. (vip)

Na petkovi reviji v Kulturnem domu so se otroške skupine predstavile s pevskimi, plesnimi, glasbenimi in gledališkimi točkami

BUMBACA

ŠTEVERJAN Mladi pevci praznujejo

Danes 40-letnica otroškega zbora

V dvorani obnovljenega Sedejevega doma v Števerjanu bo danes ob 17. uri glasbena prireditev ob 40-letnici neprekinjenega delovanja otroškega pevskega zbora F.B. Sedej »Kako srce se veseli, ko lepa pesem zadoni«. Protagonisti bodo seveda otroci pevskega zbora pod vodstvom zborovodkinje Martine Hlede, v program kulturnega dogodka pa je režiser Franko Žerjal vključil tudi nastop treh igralcev dramske družine (Nikolaj Pintar, Stefania Beretta in Ilaria Bergnach), ki bodo povezovali dogajanje na odru. Petje bodo spremljali klavir, violina, harmonika in kitara, zmanjkalo pa ne bo niti plesa. Za koreografijo je poskrbela Monika Zajšek. (av)

GORICA - V sredo Slovenski avtorji tudi v italijanščini

Jezik - Lingua je naslov projekta čezmejnega ozemeljskega evropskega sodelovanja Italija-Slovenija, ki ga bodo predstavili v sredo, 18. novembra, ob 18. uri v dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici v Gorici. Na srečanju, ki ga prireja Ciljno začasno združenje Jezik Lingua v sodelovanju s posoško državno knjižnico, bodo predstavili štiri dvojezične knjige avtorjev - Borisa Pahorja *Nomadi brez oaze*, Alojza Rebule *Četverorčje*, Marka Kravosa *Leta genijev* in Alda Rupla *Cirkus*. Ciljno združenje je v vlogi vodilnega partnerja usklajevalo delo številnih drugih ustanov in zavodov, med katerimi so tudi tržaška, videmska, beneška in koprška univerza. Knjige so namenjene širšemu poznavanju slovenskih avtorjev med večinskim narodom.

GORICA - Cecilijanka Osemnajst zborov in posvetilo Vrabcu

Letošnja pevska revija Cecilijanka bo 57. po vrsti. Potekala bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v soboto, 21. novembra, ob 20.30 in dan kasneje, 22. novembra, ob 17. uri. Posvečena bo skladatelju in zborovodji Ubaldu Vrabcu ob 110-letnici rojstva. Organizatorji poudarjajo, da življenjsko silo vsakoletne revije potrjujeta okoliščini, da je dobro obiskana in da narašča med zbori zanimanje za nastop na njej. Letos se bo na odru centra Bratuž zvrstilo osemnajst pevskih sestavov, ki bodo prišli z Goriške, Tržaške, iz Benečije, Kanalske doline ter avstrijske Koroške in Slovenije.

Sobotni večerni spored bodo sooblikovali Vokalna ekipa Svrž iz kraja Na Gori v občini Bilčovs na Koroškem (zborovodja Alex Schuster), Mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana (Aleksandra Pertot), Vokalna skupina Decaners iz Moša pri Gorici, Združeni zbor Nediške doline (David Tomazetič), Moški pevski zbor Mirko Filej iz Gorice (Zdravko Klanjšček), Komorni zbor Grgar (Andrej Filipič), Vokalna skupina Sraka iz Štandreža (Patrick Quaggiato) in Mešani pevski zbor Lojze Bratuž iz Gorice (David Bandelj). Na nedeljo pa se bodo na istem odru predstavili Mešani pevski zbor Štandrež (zborovodja Goran Ruzzier), Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel (Marko Štoka), Mešani pevski zbor Rupa-Peč (Zulejka Devetak), Moški pevski zbor Fantje izpod Grmade iz Devina (Herman Antonič), Mešani pevski zbor Mirko Špacapan iz Podgore (Peter Pirih), Cerkevni pevski zbor iz Ukeve (Oswald Errath), Moški pevski zbor Štmaver (Nadja Kovic), Mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba (Hilarij Lavrenčič), Moški pevski zbor Skala iz Gabrij (Zulejka Devetak) in Dekliška vokalna skupina Bodeča Neža z Vrha (Mirko Ferlan).

Tradicija je tudi, da se koncerta začeta z govorom. Sobotna govornica bo Karen Ulian, predsednica Prosvetnega društva Vrh sv. Mihaela, medtem ko bo nedeljsko občinstvo nagovorila Franca Padovan, predsednica Zveze slovenske katoliške prosvete, ki je organizatorica revije; ta poteka s prostim vstopom.

Pokroviteljstvo nad Cecilijanko sta prevzeli goriška občina in pokrajina, finančno pa jo omogočajo Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, Fundacija Goriške hranilnice in Zadruga banka Doberdob in Sovodnje; sodeluje Svet slovenskih organizacij. Pri Zvezi slovenske katoliške prosvete so hvaležni »vsem dirigentom in pevcem, ki vsako leto oblikujejo revijo, včlanjenim društvom in njihovim članom, ki s prostovoljnim delom prispevajo, da se vsako leto lepo izteče«.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2015
57. REVIIJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

SODELUJEJO TUDI ZBORI IZ TRŽAŠKE IN VIDEMSKE POKRAJINE TER KOROŠKE IN SLOVENIJE.
POSVEČENA SKLADATELJU
UBALDU VRABCU
OB 110-LETNICI ROJSTVA

GORICA - KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ
SOBOTA, 21. NOVEMBRA 2015, ob 20.30
NEDELJA, 22. NOVEMBRA 2015, ob 17. uri

Revija poteka pod pokroviteljstvom goriške občine in pokrajinske uprave, ob podpori Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, Fundacije Cassa di Risparmio iz Gorice in Zadruga banke Doberdob in Sovodnje
V sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij

GORICA - V Feiglovi knjižnici Otroke sta obiskala medved in zajček

Jesen je čas, ko se večina gozdnih živali odpravlja na zimsko spanje ali pa se pripravlja na dolgo zimo, ki jo ima pred sabo. Na srečo pa to ne velja za vse, saj se nekateri kosmatinci dosti raje kot v brolg skrijejo med knjižne police.

Tako sta v ponedeljek, 2. novembra, Feiglovo knjižnico obiskala medved (Sanja Vogrič) in zajček (Karin Vižintin), ki sta 37 radovednim otrokom povedala pravljico o svojem prijateljstvu. Zgodba, ki se je začela globoko v gozdu, na začetku ni obljubljala nič dobrega, vendar sta zajček in medved pokazala, da lahko s prijaznostjo dosežemo marsikaj. Kjer dobra volja ni dovolj, gotovo pomaga tudi lepa knjiga, predvsem pa sladka torta. O tem so se lahko otroci prepričali na lastne oči, pravzaprav na lasta usta, saj so se skupaj z zajčkom in medvedom s torto tudi sami posladkali.

Naslednje srečanje s pravljico bo potekalo 16. novembra ob 18. uri, ko bodo članice Waldorfskega vrta Kresnica zaigrale lutkovno pravljico bratov Grimm, Zvezdni tolarji, ki še prav posebej poudarja pomen dobrote in solidarnosti. (tp)

Sanja Vogrič in Karin Vižintin

GORICA - »The Edge of a Country« avtorice Silvie Hollenbaugh

Američanom je prikazala upor na robu neke dežele

Dvajset let je zbirala in zapisovala spomine mame, deportiranke po rodu iz Vrtojbe

Veliko zanimanje vlada za knjigo v angleškem jeziku o dekletu iz Vrtojbe, ki jo je nemška vojska deportirala v Bergen Belsen in je preživela taboriščno izkušnjo, se vrnila v Gorico, poročila ameriškega častnika, odšla v ZDA, od koder nam je njena hčerka po sedemdesetih letih prinesla 252 strani dolgo pripoved. Knjigo z naslovom *The Edge of a Country* (Na robu neke dežele) so predstavili v goriškem Kulturnem domu, kjer se je zbralo več kot petdeset ljudi iz Gorice, Vrtojbe, Oslavja, Štandreža in Ločnika. Pozdravil jih je predsednik mestne sekcije VZPI-ANPI Mirko Primožič, ki je podčrtal zanimanje in podporo borčevske organizacije za vse objave, ki dopolnjujejo vedenje o dogajanjih v času OF in njenega organiziranega upora.

Avtorica Silvia Hollenbaugh je po mami, z deklinskim priimkom Gulin, iz naših krajev. Mamina usoda jo je desetletja toliko zanimala in vznemirjala, da je celih dvajset let zbirala in zapisovala spomine, zgo-

dovinske okoliščine in zemljepisne značilnosti o »robu neke dežele«, kot se v prevodu glasi izvirni angleški naslov. Sicer pa ne gre zgolj za mamo, temveč za vso dvanajstčlansko družino, ki je bila v celoti vključena v osvobodilno borbo. Z njeno mamo je v istem taborišču bila tudi Vilma Brajnik iz Štandreža; obe sta bili prisotni na predstavitvenem večeru kot tudi njen oče, nekdanji ameriški vojak. Knjigo je napisala tudi zato, ker so se v ZDA znanci, prijatelji in sosedi čudili ob razlagi, da je mama bila v taborišču, saj si niso bili predstavljali, da »je Silvia Judinja«, pa je morala podrobno razlagati, da je slovenskega izvora in da ne poznajo le Judje holokavsta, saj je poleg šestih milijonov Judov umrlo tudi pet milijonov Slovanov, Romov, homoseksualcev ... Ogromno je bilo t.i. »rdečih trikotnikov« - političnih nasprotnikov nacizma in germanskega imperializma.

Posegel je tudi Dario Stasi, urednik revije Isonzo Soča, hkrati avtorčin svak in zet deportiranke. Razložil je, kako je knjiga na-

stajala ter kako je pomagal iskati zgodovinske in geografske vire. Govorila sta tudi Majda Bratina in Aldo Rupel. Prva je razčlenila slogovne in literarne vidike ter človeške plati usode celotne družine in posebej Milene Gulin pa tudi njenega brata, ki so ga nacisti ustrelili na Lokvah, potem ko so v Trnovski gozd odpeljali dvajset zapornikov iz goriških zaporov.

Zgodba ima krožno obliko v smislu, da se po začetnem delu oddalji od osnovne niti, a se nanjo vrne v svojem zaključku. Bratinova je izpostavila mirovniško sporočilo besedila, v katerem ne najdemo obtožb, predhodkov ali ideologije, temveč sama dejstva: bobu bob in popu pop. V pripovedi je čutiti neko stalno napetost, ki vzbuja radovednost po vsebinah naslednjih strani do zaključka prigod.

Nadaljeval je Aldo Rupel, ki je izpostavil, kako je v zadnjih treh letih bilo napisanih ali prevedenih najmanj pet knjig z življenjepisov oseb, ki so se udeležile upora pro-

ti fašizmu in nacizmu, napisali pa jih nismo kot po navadi Slovenci, temveč Italijani oziroma v zadnjem primeru Američanka. Nekakšen dolgi val spominov in dokazov po prvem, ki je potekal v prvih dveh ali treh povojnih desetletjih. Ta val povsem potrjuje, kar je bilo napisano v času začetnih izpovedi in spoznanj. Iz teh istih knjig izhajajo potrditev o prepletanju raznih oblik upiranja, ki so se pojavljale med Slovenci, Furlani in Italijani: furlanski bolničar, poročen s Slovenko, ki se vključi v OF; verna furlanska bolničarka, ki ostane verna, a hkrati članica KPS in obveščevalka; slovenska aktivistka, ki se poroči z zavezniškim vojakom; že asimilirani Slovenci v Laškem, ki se zavedo svojih korenin in vstopijo množično v slovenske brigade; italijanska raziskovalka, ki jo bolnišnica Franja tako začara, da napiše o njej debel roman.

O prevodu v slovenščino knjige *The edge of a Country* še nihče ne razmišlja, čez približno leto dni, pa bo nared njen italijanski prevod.

GORICA - Univerza »Ni razloga za strah«

Javna razprava o begunski krizi

Petkovi teroristični napadi v Parizu so dodatno spodbudili debato o begunski krizi v Evropi, pravijo pri mladinskem kulturnem združenju Young For Fun, ki je svoj projekt *Niente paura* (Ni strahu) posvetilo ravno po glabljanju posledic migracijskega vala. Pobuda, pri kateri sodelujejo tudi goriška pokrajina ter prostovoljna in mladinska gibanja, se bo zaključila v sredo, 18. novembra, ko bodo med 14. in 18. uro v predavalnici št. 209 goriškega sedeža Univerze v Trstu v Ulici Alviano na to temo spregovorili pokrajinski odbornik Federico Portelli, Antonietta Piacquadio, Valentina Busatta, Franco Gaggioli, Caterina Simonit, Tamara Amodio in, Anna Sammarro. Srečanje z naslovom *Pillole di Cooperazione* (Kapljice sodelovanja) je odprto javnosti, projekt pa je namenjen predvsem mladim med 14. in 35. letom. »Ne gre za politično dejanje. Nikogar ne želimo označiti kot dobro ali slabo osebo. Želimo samo premagati strah, ki ga v zadnjem letu zaznavamo tako med goriškim prebivalstvom kot med prišleki,« razlaga Portelli.

Srečanje se bo zaključilo ob 19. uri z aperitivom v lokalu Otium Dei na Viali; za glasbeno spremljavo bo poskrbel Brazilian music duo Denise Dantas-Egon Boštjančič. (av)

Avtorica Silvia Hollenbaugh (levo), Majda Bratina, Aldo Rupel in Mirko Primožič K.D.

ŠTANDREŽ - Spektakularna prometna nesreča pred centrom Smart

Prevrnil se je na streho

Voznik peugeota, ki naj bi mu drugi avtomobilist izsilil prednost, ni dobil hudih poškodb

Izsiljena prednost je po vsej verjetnosti botrovala nesreči, ki se je zgodila včeraj pred nakupovalnim središčem Smart pri Štandrežu. Eden izmed dveh vpletenih avtomobilov je zapeljal s ceste in se prevrnil, k sreči pa voznik ni bil hudo poškodovan. Nesreča se je zgodila okrog 12.30 na cesti, ki pelje iz Štandreža proti krožišču nad avtocesto. Voznik avtomobila znamke Peugeot 307 se je peljal po Ulici Tabai, nenadoma pa naj bi mu izsilil prednost voznik avtomobila tipa Alfa 147 z lju-bljansko registracijo, ki je pripeljal iz parkirišča središča Smart. Da bi se mu izognil, je voznik peugeota sunkovito zavil, zapeljal s ceste in trčil v ograjo. Avtomobil se je prevrnil na streho in pristal pod klančino, ki parkirišče ločuje od ceste. Na prizorišče so prišli redarji, policisti in rešilna služba, ki je voznika peugeota odpeljala na urgenco.

Razbiti avtomobil po nesreči

BUMBA

GORICA - Martinovanje upokojencev

Praznovanje posebno slovesno v krajih, kjer dobro uspeva trta

Člani goriškega društva so sv. Martina letos počastili v Novi Gorici

Na Slovenskem in tudi v naših vaseh se je martinovanje zelo zakoreninilo. Z godom sv. Martina, dobrodelnika in človekoljuba, je povezanih mnogo ljudskih običajev, saj praznovanje je ljudsko in prikopno ter slovesno posebno v krajih, kjer dobro uspeva vinska trta.

V vzdušju veselega ljudskega praznika je potekalo 7. novembra martinovanje v organizaciji goriškega Društva slovenskih

upokojencev. V obsežni dvorani gostinskega lokala v novogoriškem Eda centru se je zbralo skoraj 80 udeležencev, ki so ob petju, glasbi in sproščenem počutju ter primerni Martinovi večerji doživljali vesele trenutke. V pozdravnem nagovoru je društveni predsednik izpostavil pomen praznovanja sv. Martina, ki poteka v jeseni, ko je čas za človeka življenjsko pomembnih pridelkov, za katere moramo biti hvaležni.

Hvaležnost moramo izkazati tudi za vse dobrine in uspehe v življenju posameznika in za dosežke znanosti ter tehnike. Med pogovori znancev in prijateljev je od časa do časa obogatil in oplemenitil večerno praznovanje s svojim lepim glasom pevec Marjan Grljanc s Tržaškega. Proti koncu prijetnega družabnega srečanja so organizatorji priredili še bogat srečelov, ki je zadovoljil lepo število udeležencev. (ed)

MARTINOVO Praznično v Sovodnjah

Hvaležni tudi v Rupi in Štandrežu

Tradicionalno praznovanje vaškega zavetnika sv. Martina bo danes v **Sovodnjah**, kjer bodo hkrati obeležili 70-letnico osvoboditve in ponovne ustanovitve Kulturnega društva Sovodnje. Začelo se bo ob 11. uri pri Kulturnem domu Jožef Češut. Maši bo sledil blagoslov kmečkih pridelkov in orodja. V prazničnem programu bodo nastop otroškega pevskega zbora Kulturnega društva Sovodnje, ogled umetniške razstave *Beseda barvi*, tržnica ročnih del - ob lepem vremenu -, predstavitev društvenega koledarja in prigrizek, ki ga bodo pripravili Lovska družina in domačini. Organizatorja sta domače društvo in občina.

Zahvalno nedeljo bodo danes obeležili tudi v **Štandrežu** z mašo ob 10. uri in nato na trgu ter v **Rupi** ob 14. uri. V župnijski dvorani Anton Gregorčič v **Štandrežu** bo ravno tako danes - z začetkom ob 18. uri - Martinov zborovski koncert; nastopili bodo mešana zbora Štandrež in Obalca iz Kopra ter moški zbor Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela.

GORIŠKA - Razpis Pokrajinski prispevki za »ekopraznike«

Društva in druge ustanove, ki prirejajo šagre, pustovanja, turnirje in razne javne dogodke, želijo še naprej spodbujati k ločenemu zbiranju odpadkov. Zato so se pri goriški pokrajini tudi letos odločili za objavo razpisa, preko katerega bodo »okoljsko zavednejše« organizatorje pobud nagradili z denarnimi prispevki. Razpis za »ekopraznike« spada v širšo kampanjo »Facciamolo con amore - Ločujmo in varujmo z ljubeznijo«, s katero namerava pokrajinska uprava doseči povišanje deleža sortiranih odpadkov na Goriškem.

Organizatorji dogodkov bodo lahko prejeli do 1000 evrov prispevka, če bodo na razne načine - na primer z uporabo biorazgradljivih kozarcev, krožnikov in pribora - prispevali k večji »sonaravnosti« prireditvev. Na prizoriščih praznikov bodo morali organizatorji obvezno urediti nekatere »ekološke otok« za ločeno zbiranje odpadkov, za dodatne ekološko obarvane pobude pa bodo lahko prejeli še dodatnih 150 evrov. Rok za prijavo se izteče 31. decembra, razpis je objavljen na spletni strani www.ambiente-provgo.it.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 18.00 - 21.00 »Spectre 007«.
Dvorana 2: 15.45 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 17.30 - 19.50 - 22.10 »By the sea«.
Dvorana 3: 15.45 - 17.40 - 20.00 - 22.00 »45 anni«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 17.40 - 20.30 »Spectre 007«.
Dvorana 2: 15.00 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 17.30 - 19.50 - 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.
Dvorana 3: 15.00 - 17.15 - 19.50 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 22.00 »Spectre 007«.
Dvorana 4: 17.45 »Gli ultimi saranno ultimi«; 16.00 - 20.00 - 21.45 »Matrimonio al sud«.
Dvorana 5: 16.45 - 18.30 »Rams - Storia di due fratelli e otto pecore«; 15.00 - 20.15 - 22.10 »Gli ultimi saranno ultimi«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 21.00 »Spectre 007«.
Dvorana 2: 19.50 - 22.10 »By the sea«.
Dvorana 3: 20.00 - 22.00 »45 anni«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.30 »Spectre 007«.
Dvorana 2: 17.30 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 19.50 - 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.
Dvorana 3: 17.15 - 19.50 »Pan - Viaggio sull'isola che non c'è«; 22.00 »Spectre 007«.
Dvorana 4: 17.45 »Gli ultimi saranno ultimi«; 20.30 »Allacciate le cinture« (združenje Spiraglio, vstop prost).
Dvorana 5: 17.45 - 20.10 - 22.10 »The program«.

JUTRI V KRMINU

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU: 21.00 »La vita è facile ad occhi chiusi«.

Gledališče

»**GLEDALIŠČE DRUGAČNOSTI**« - V Kulturnem domu v Gorici: 17. novembra ob 20.30 »Fili d'erba - Scene da Shakespeare« (CISI Gradišče in godba iz Ronk). 19. novembra ob 10.30 »Robot« (Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske); ob 11. uri »Maschere ovvero il naso« (Magnifico teatro errante iz Bologne); ob 20.30 gledališka predstava »Kako postati Slovenci v 50 minutah« (SSG iz Trsta). 20. novembra v goriškem Kinemaxu ob 10. uri dokumentarni film »Dancing with Maria«, sledila bosta prikaz plesne terapije Martine Serban in pogovor z režiserjem Ivanom Gergoletom; v gledališču v Krminu ob 20.30 »Fotogrammi« (gledališka skupina Azzurro iz Medee); ob 21. uri »A mio agio nel disagio« (Overnight in art iz Romansa) in ob 22. uri »Il viaggio« (združenje Mulino Rosenkranz iz Pordenona); vstop prost.

»**ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN**« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 13. decembra ob 17. uri »Sleparja v križu« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dolomiti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob

17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kolkaj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKI REVUJA »A TEATRO CON L'ARMONIA« ob 16. uri: v župnijskem gledališču Pija 10. v Štarancanu, Ul. De Amicis 10, danes, 15. novembra »5 x una«, nastopa gledališka skupina Il teatro rotondo; predprodaja vstopnic v krožku ACLI v Ul. 1. Maggio v Trziču ob petkih in sobotah 16.00-17.00 ali pri Pro Loco v Ul. Dante 10 v Štarancanu ob petkih in sobotah 10.00-12.00 ter eno uro pred predstavami.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA« - NAGRADA MACEDONIO: ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici 20. novembra, »I botoni della montura« (iz dela »Maldobrie« Carpinterija in Faragune), nastopa Gruppo teatrale per il dialetto v sodelovanju s skupino Damma italiano di Fiume; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI danes, 15. novembra, ob 16. uri »Peter Pan«. V torek, 17. novembra, ob 20.45 »Zoran e il cane di porcellana« (Aram Kian in Andrea Collavino), nastopata gledališki skupini La Contrada in Damma italiano di Fiume. V soboto, 21. novembra, ob 20.45 »Doppio fronte. Oratorio per la Grande guerra« (Lucilla Galeazzi in Moni Ovadia), sodeluje mladinski zbor Freevoices. Več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V KULTURNEM DOMU v Gorici bo v času abonmajske kampanje SSG na Goriškem v četrtek, 19. novembra, ob 20.30 gledališka predstava »Kako postati Slovenci v 50 minutah« v prireditvi skupine SSG iz Trsta v režiji Sabine Morena. V glavnih vlogah nastopajo Sabrina Morena, Martina Kafol, Martin Lissiach in Daniel Dan Malalan. V okviru festivala »Altre espressività - Gledališče drugačnosti«; vstop prost.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 17. in 18. novembra bo gledališko delo Serene Dandini »Ferite a morte«; informacije pri blagajni gledališča v Trziču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 15. novembra, ob 17. uri »Opera za tri groše« (Bertolt Brecht). 19. novembra ob 20.30 »5. Kvantavtorska sabotaža v Novi Gorovici«, nastopata Jani Kovarčič in Ana Pupedan«. 20. novembra ob 20. uri »Otroci Adama in Eve« (Jan Cvitkovič). 21. novembra ob 20. uri »Tartuffe« (Molière); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prirejata KD Sovodnje in občina Sovodnje 26. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu Jožef Češčut muzikal »Moj službeni dan«. Nastopa kaligrafinja Loredana Zega.

Koncerti

DRUŠTVI TRŽIČ IN JADRO vabita na 10. koncert v spomin na Bernardko Radetič v soboto, 28. novembra, ob 21. uri v cerkvi Sv. Nedelje v Selcah.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 20. novembra ob 20.45 koncert »Ma dov'è l'Armando«, nastopajo sopran in igralka Ilaria Zannetti, mezzosopran in igralka Marzia Postogna in pianistka Antonella Costantini; rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prirejata KD Sovodnje, občina Sovodnje, VZPI-ANPI sekcije Sovodnje, Rupa, Peč in Gabrije v ne-

deljo, 22. novembra, ob 18. uri v občinski telovadnici koncert tržaškega partizanskega pevskega zbora »Pinko Tomažič« (v sklopu programa »Across the border«) in slavnostno proslavo ob 70-letnici.

Razstave

V MUZEJU SV. KLARE, na Verdijevem korzu v Gorici je na ogled razstava »Habsburžani - Štiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918«. Uredila sta jo Marina Bressan in Marino De Grassi in vsako nedeljo ob 16.30 nudita brezplačen vodeni ogled razstave; do 31. januarja 2016 ob petkih in sobotah 10.30-13.00, 15.30-19.00, ob nedeljah 10.30-19.00; vstop prost.

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki ul. (Ul. Carducci) 2 je na ogled razstava z naslovom »Soldati. Quando la storia si racconta con le caserme«; do 28. februarja 2016 ob sobotah 15.30-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00, 15.30-19.00; vstop prost. Vsako soboto in nedeljo bodo potekali vodeni ogledi razstave ob 17. uri.

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani, Ul. Ciotti 51, je na ogled razstava z naslovom »Carlo Vidoni. Tracce di esistenza. Pneuma«; do 15. novembra od srede do petka 15.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00; informacije po tel. 0481-960816 ali www.galleriaspazzapan.it.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka »Med tukaj in onkraj. Andrej Jemec«; do 23. januarja 2016 ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

Koncerti

DRUŠTVI TRŽIČ IN JADRO vabita na 10. koncert v spomin na Bernardko Radetič v soboto, 28. novembra, ob 21. uri v cerkvi Sv. Nedelje v Selcah.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 20. novembra ob 20.45 koncert »Ma dov'è l'Armando«, nastopajo sopran in igralka Ilaria Zannetti, mezzosopran in igralka Marzia Postogna in pianistka Antonella Costantini; rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prirejata KD Sovodnje, občina Sovodnje, VZPI-ANPI sekcije Sovodnje, Rupa, Peč in Gabrije v nedeljo, 22. novembra, ob 18. uri v občinski telovadnici koncert tržaškega partizanskega pevskega zbora »Pinko Tomažič« (v sklopu programa »Across the border«) in slavnostno proslavo ob 70-letnici.

Izleti

POKRAJINA GORICA organizira v sodelovanju s pokrajinskim prevoznim podjetjem APT in združenjem Pro Loco iz Foljana-Redipulji ob 9. uri, povratek je predviden ob 12.30. Cena vozovnice znaša 5 evrov, obvezna je najava; informacije po tel. 0481-91697, carso2014@provincia.gorizia.it; več na www.carso2014.it.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic. Vpisovanje in informacije v trgovini jestvin v Doberdobu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Čestitke

Dragi MARKO! Tvoj 50. rojstni dan naj bo le križišče, kjer na vseh poteh te sreča išče! Naj bo zahod, sever, jug ali vzhod, sreča v vseh smereh s teboj naj gre na pot! Vse najboljše ti želim Nataša, Jessica, Eva, sorodniki, prijatelji in odborniki društva Kremenjak iz Jamelj.

BOGOMILA, to noč zazri v nebo, zvezda pomežikala ti bo in tiho bo zapela, ti vse najboljše zaželela. Martina, Cristian in prijatelji s Klanca.

Obvestila

12. PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR: Zveza slovenske katoliške posvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljujejo priznanja na podlagi javnega razpisa za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju. Priznanje lahko prejmejo tisti, ki delujejo v goriškem prostoru. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2015 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica, Drevored 20. septembra 85 s pripisom na ovojnico »Predlog za priznanje«.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v torek, 29. decembra, v kraju Corno di Rosazzo; srečanje bo v beneški vili Nachini. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.). Na račun 20 evrov.

PRIREDITEV »ODPRTE KLETI (CANTINE APERTE)«, ki jo na državni ravni organizira Gibanje vinskega turizma (Movimento Turismo del Vino) poteka danes, 15. novembra. Iz goriške pokrajine sodeluje šest vinarjev: Ferruccio Sgubin v občini Dolenje v Brdih, Graunar v Ščednem, I Feudi Di Romans v Škocjanu, Aleš Komjanc v Jazbinah, Livio Felluga v Krminu in Tenuta Di Blasig v Ronkah. Več na www.movimentoturismovino.it.

SKRD TRŽIČ prireja od 18. novembra razgovorni tečaj slovenskega jezika (informacije in prijave po tel. 347-2471222).

SKRD TRŽIČ sporoča, da poteka sprostila telovadba v telovadnici Duca d'Aosta 4 v Trziču ob 18. uri, obenem se nadaljuje tudi nordijska hoja po Marini Juliji (prijave in informacije po tel. 347-2471222).

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane deželne svete, da bo seja v ponedeljek, 23. novembra 2015, ob 19. uri na sedežu SKD Igo Gruden (Kamnarska hiša, Nabrežina 89).

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je na spletni strani www.zpzz.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava bo možna do vključno 4. decembra.

POKRAJINSKA UPRAVA je odprla urad, v katerem nudijo pomoč odjemalcem družbe ENI, ki potrebujejo informacije in pojasnila o oskrbi s plinom. Urad bo deloval do konca leta v vili Olivo zraven pokrajinske palače na Korzu Italia 61 v Gorici. Vhod v urad bo v pritličju in bo brez arhitektonskih pregrad; odprt bo ob ponedeljkih in petkih med 9. uro in 13.00 ter ob ponedeljkih in sredah med 15. in 17. uro.

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja 12. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega z mašo, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani; vpisovanje do 9. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321

Mali oglasi

PRODAM tovornjak ISUZU K35.04 vozniška B kategorija, kiper (»ribaltabile«), ozki model; tel. 331-8329452..

Katoliška knjigarna v sodelovanju z založbo Mladika
vabi na predstavitev knjige
"Rebulov zbornik 2. Ob avtorjevi devetdesetletnici"
O zborniku bodo spregovorili: Marija Pirjevec, Martin Breclj in Zoltan Jan.
V torek, 17. novembra, ob 17. uri v Katoliški knjigarni v Gorici.

Prireditve

OB 70-LETNICI OSVOBODITVE in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prirejata KD Sovodnje in občina Sovodnje: danes, 15. novembra, ob 11. uri pri Kulturnem domu Jožef Češčut v Sovodnjih martinovanje. V sodelovanju z VZPI-ANPI sekcije Sovodnje, Rupa, Peč in Gabrije v nedeljo, 22. novembra, ob 18. uri v občinski telovadnici v Sovodnjih koncert tržaškega partizanskega pevskega zbora »Pinko Tomažič« (v sklopu programa »Across the border«) in slavnostno proslavo ob 70-letnici. 26. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu Jožef Češčut v Sovodnjih muzikal »Moj službeni dan«, nastopa kaligrafinja Loredana Zega. 1. decembra ob 18. uri v občinski knjižnici predstavitev knjige Vilija Prinčiča »V Brucku taborišču... 1915-1918«.

KATOLIŠKA KNJIGARNA v sodelovanju z založbo Mladika vabi v torek, 17. novembra, ob 17. uri na predstavitev knjige »Rebulov zbornik 2 - Ob avtorjevi devetdesetletnici«. Spregovorili bodo urednica Marija Pirjevec ter sodelavca Martin Breclj in Zoltan Jan. Pogovor se bo začel ob 17. uri v Katoliški knjigarni na Travniku 25.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 19. novembra ob 20.15 izvirni slovenski muzikal »Cvetje v jeseni«; informacije pri blagajni vsak delavnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditev, tel. 003865-3354016.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE vabi na predstavitev knjige Vilija Prinčiča »V Brucku taborišču ... 1915-1918«, ki opisuje begunstvo prve svetovne vojne. Predstavitev bo v partizanski knjižnici v večnamenskem centru v Jamljah 24. novembra ob 20.30. Nastopala bosta ŽPZ Jezero in flavistka Štefanja Šuc.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi na predavanje o varnosti državljanov, ko bo v četrtek, 26. novembra, ob 19. uri v Turomvi dvorani na Verdijevem korzu 51 v Gorici govoril o preprečevanju tatvin in goljufij kapetan goriškega pokrajinskega poveljstva karabinerjev Lorenzo Pella v sodelovanju z goriško pokrajino in drugimi ustanovami.

Prispevki

Ob smrti Maria Crosellija daruje brat Jožef Croselli 75 evrov za sekcijo VZPI-ANPI Dol-Jamlje in za vzdrževanje spomenikov padlim v NOB v Dolu in Jamljah. Ob smrti Maria Crosellija darujeta Darko in Aldo Croselli 60 evrov za vzdrževanje spomenikov padlim v NOB v Dolu in Jamljah.

V spomin na Maria Crosellija daruje brat Jožef Croselli 25 evrov za AŠKD Kremenjak.

V spomin na pokojne svojce darujeta Vida in Ciril z družino 50 evrov za onkološki center CRO v Avianu.

V spomin na Silvia Šuligoja darujejo Radovan, Danica in Irena Šemec 70 evrov za MePZ Hrast iz Doberdoba. Bojan Brešan daruje 100 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Podgori.

Pogrebi

JUTRI V FOLJANU: 14.00, Ermes Matiazzi (iz tržiške bolnišnice ob 13.40) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Slovensko stalno gledališče
Velika dvorana
V sredo, 25. novembra, ob 20.30 / Avtorski projekt: Oliver Frljić: »25.671«.
Klubiški prostor
Danes, 15. novembra, ob 16.00 / Lot Vekemans: »Ismena, njena sestra« / Ponovitve: od četrтка, 19. do sobote, 21. ob 20.30 ter v nedeljo, 22. novembra, ob 16.00.
Gledališče La Contrada
Dvorana Orazio Bobbio
Danes, 15. novembra ob 16.30 / komedija / Aram Kian: »Zoran e il cane di porcellana«.
V petek, 20. novembra, ob 20.30 / Georges Feydeau: »Sarto per signora« / Ponovitve: v soboto, 21. ob 20.30, v nedeljo, 22. ob 16.30 in v ponedeljek, 23. novembra, ob 20.30.

Stalno gledališče FJK - Il Rossetti
Dvorana Generali
Danes, 15. novembra, ob 16.00 / Stefania Bertola: »BISBETICA - La bisbetica domata di William Shakespeare messa alla prova«.
V torek, 24. novembra, ob 20.30 / Pier Paolo Pasolini: »Porcile« / Režija: Valerio Binasco. / Ponovitve: od srede, 25. do sobote, 28., ob 20.30 ter v nedeljo, 29. novembra, ob 16.00.
Dvorana Bartoli
Danes, 15. novembra, ob 17.00 / Roberto Cavosi: »Rosso venerdi« / Ponovitve: v torek, 17. ob 19.30, v četrtek, 19. ob 21.00, v petek, 20. ob 19.30, v soboto, 21. ob 21.00 in v nedeljo, 22. novembra, ob 17.00.
PROSEK
Kulturni dom
V nedeljo, 22. novembra, ob 17.00 /

»Kako postati slovinci v 50.minutah« / Nastopajo: Sabrina Morena, Martina Kafol, Martin Lissiach, Daniel Dan Malalan.
NABREŽINA
Kulturni dom Igo Gruden
V petek, 20. novembra, ob 20.30 / »Kako postati slovinci v 50.minutah« / Nastopajo: Sabrina Morena, Martina Kafol, Martin Lissiach, Daniel Dan Malalan.

SLOVENIJA

NOVA GORICA
SNG Nova Gorica
Danes, 15. novembra, ob 17.00 / Bertolt Brecht: »Opera za tri groše«.
V petek, 20. novembra, ob 20.30 / Jean Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.
V sredo, 25. novembra, ob 20.00 / Miha Nemeč, Nejc Valenti: »Hotel Modra opica«.
LJUBLJANA
Cankarjev dom
SNG Drama
Veliki oder
Jutri, 16. novembra, ob 19.30 / Vinko Möderndorfer: »Evropa«. / Ponovitev: v torek, 17. novembra, ob 19.30.
V torek, 10. novembra, ob 19.30 / Johann Wolfgang Goethe: »Faust« / Ponovitve: v sredo, 11. ob 19.30, v četrtek, 12. ob 17.00, v petek, 13., v soboto, 14. in v petek, 20. novembra, ob 19.30.
V torek, 17. novembra, ob 10.30 / Fran Levstik: »Martin Krpan«.
V soboto, 21. novembra, ob 19.30 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«.
V četrtek, 26. novembra, ob 18.00 / Ivan Cankar: »Kralj na Betajnovi«.
Mala drama
V petek, 13. novembra, ob 20.00 / Vesna Hauschild: »Inventura« / Ponovitve: v soboto, 14. in v torek, 17. novembra ob 20.00.

V ponedeljek, 16. novembra, ob 19.30 / Josif Brodski: »Demokracija!«.
V torek, 17. novembra, ob 20.00 / Vesna Hauschild: »Inventura«.
V sredo, 18. novembra, ob 20.00 / Vinko Möderndorfer: »Nežka se moži«.
V petek, 20. novembra, ob 20.00 / Čakajoč Supermana: »A.B.S.I.N.T.« / Ponovitev: v soboto, 21. novembra, ob 20.00.
Levi oder
V soboto, 21. novembra, ob 21.00 / Avtorski projekt Iniciative za razvoj dokumentarističnega gledališča: »Marie Curie – Hystérie«
Slovensko Mladinsko Gledališče
Zgornja dvorana
V soboto, 21. novembra, ob 19.00 / Ana Vujanović, Saša Asentić (Teorija, ki hodi): »Communitas na izpitu«.
V torek, 24. novembra, ob 19.00 / Oliver Frljić: »Kompleks Ristić«.
MGL
Veliki oder
V sredo, 18. novembra, ob 19.30 / črna komedija / Arthur Schnitzler: »Vrtljak«.
Mala scena
Jutri, 16. novembra, ob 20.00 / drama / Simona Hamer (po motivih Prežihovega Voranca): »Samorastniki«.
V torek, 17. novembra, ob 20.00 / komična drama / Daniel Glattauer: »Čudežna terapija«.
Studio MGL
Danes, 15. novembra, ob 20.00 / drama / Ingmar Bergman: »Pogovori na štiri oči«.

V četrtek, 19. novembra, ob 16.00 / Sofoklej: »Kralj Ojdip – bralna uprizoritev«.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Stalno gledališče FJK - Il Rossetti
Dvorana Generali
V četrtek, 19. novembra, ob 20.30 / muzikal / Daniele Finzi Pasca: »La Verità« / Ko-producentka: Julie Hamelin Finzi / Scene: Hugo Gargiulo / Glasba: Maria Bonzanigo. / Ponovitve: v petek, 20. ob 20.30, v soboto, 21. ob 16.00 in ob 21.00 ter v nedeljo, 22. novembra, ob 16.00.
Gledališče Verdi
V petek, 27. novembra, ob 20.30 / opera / »Werther« / Dirigent: Christopher Franklin / Ponovitve: v soboto, 28. ob 20.30, v nedeljo, 29. novembra, ob 16.00, v torek, 1. decembra, ob 20.30, v četrtek, 3. ob 20.30 in v soboto, 5. decembra, ob 16.00.
Palatrieste
V nedeljo 22. novembra ob 21.00 / Cesare Cremonini / Pù che logico tour.

SLOVENIJA

LJUBLJANA
Kino Šiška
V četrtek, 26. novembra, ob 20.00 / Indekš lekcija / Lola Marsh in Daniel Vezoja.
V torek, 1. decembra, ob 20.00 / rock koncert / Nastopajo: Editors.
V ponedeljek, 7. decembra, ob 20.00 / Nastopajo: Crippled Black Phoenix.
SNG Opera in balet
V torek, 17. novembra, ob 19.30 / opera / Georges Bizet: »Carmen«.
V četrtek, 19. novembra, ob 19.30

SNG Drama
Drama akustika
V nedeljo, 22. novembra, ob 19.00 / Nastopa skupina Moonlight.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST
Palača Gopčević: na ogled je razstava furlanskega fotografa Danila De Marca »Partizani neke druge Evrope«. Razstava bo na ogled do 8. decembra in sicer dopoldne od 10. do 13., popoldne pa od 16. do 19. ure (ob ponedeljkih bo, z izjemo 7. decembra, zaprta).
Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.
GORICA
Galerija Kulturnega doma v Gorici / v sredo, 18. novembra, ob 18.00 uri, bo uvodna slovesnost praznovanja 34-letnice Kulturnega doma v Gorici (1981 -2015). Na sporedu bo odprtje razstave slikarja Evarista Ciana iz Rude (Videm - Italija).

SLOVENIJA

TOLMIN
Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.
KOBARID
Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.
TRENTA
Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Filmske zvezde

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

					SESTAVIL LAKO	VERSKI OBRED, ZLASTI MAŠA (RELIG.)	POSOJILO DENARJA ZA DOLOČEN ČAS	JEZERO V TURČIJI	OBER	ITALIJANSKA IGRALKA IN KANTAVTOR. (DONATELLA)	TUJE MOŠKO IME		ŠPANSKA BALERINA IN LEPOTICA (CAROLINA)	ITALIJANSKA PEVKA BERTÉ	PREBIVALEC ANTIČNE LJUBLJANE	NA VRHU GORE					
NENOR- MALNO DELOVANJE											UKRAJINSKI ŠAHIST ROMANIŠIN										
SMER											BREGOV TRENER KRAŠOVEC ČRNKA										
ITALIJANSKI PEVEC LAHKE GLASBE																ANGLEŠKA PLOŠČINSKA MERA					
ALEŠ DOKTORIČ							OZEK KONEC POLOTOKA ITAL. GOSLAR (ANTONIO)				PULJSKA ZNA- MENITOST ITAL. PRI- TRDILNICA										
JADRANSKI OTOK									NESPAMETEN ČLOVEK												
PREŠERNOVA JE LEPA...									POSKUS BREZ SOGLASNIKOV												
													NAŠ PESNIK MERMOLJA RUSKI PIANIST								
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	JE TUDI OČE NAŠ	NUDISTI, ČASTILCI GOLOTE	KANAD. PIA- NIST EVANS ITAL. PEVKA TEBALDI			ULICA V PARIZU ZAČASNA UPORABA					REAGAN ZA PRIJATELJE				EGIPTOVSKI BOG SONCA ZAČETEK SOJENJA				ŽENSKO OSEBNO IME	STAR SLOVAN	ITALIJANSKA NIKALNICA
ARGENTINSKI NOGOMETNI AS (DIEGO ARMANDO)								MARK TWIN	LIČINKA TRAKULJE	ZGONIŠKI ŠPORT. KLUB KRAJ V NEPALU					SRBSKI REŽISER GOLUBOVIČ ROD LAVER						
PRISTANIŠČE OB ČRNEM MORJU V UKRAJINI					NAJVIŠJI ČIN V MORNARICI								ZAČIMBA ZA PIZZO DEL OBLAČILA								
KRAJ PRI INNSBRUCKU V AVSTRIJI					NAŠ PATRONAT	ČEŠKO ŽENSKO IME					OTON ŽUPANČIČ				ODISEJEV OČE ZLOŽEN LES ZA KUHANJE OGLJA					OSEBNI ZAIMEK, JAZ, TI, ...	
PREDMOLIVCI V MOŠEJI					ELDA VILER VZKLIK NA BIKOBORBAH			RADO MILIČ GRŠKI BOG PODZEMLJA			DALJŠE OBDOBJE NIZEK ŽENSKI GLAS					PREHOJENA RAZDALJA; ZNOJ	NITI NA POL NEKDANJI PRESEDNIK ŠD BREG			ANGLEŠKI PISATELJ FLEMING	TEKOČINA V ŽILAH
BOJ ZEVS IN OLIMPIJSKIH BOGOV												KDOR SE PREMIKA IZ KRAJA V KRAJ OLIVER STONE									
ALDEHID OCETNE KISLINE						OKORNEŽ, ČLOVEK, KI TEŽKO HODI								SLOVENSKI IGRALEC IN REŽISER (LOJZE)							
OSEBNI ZAIMEK, MI, ..., ONI			PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	CARL ENGLUND			AMERIŠKA IGRALKA IN REŽISERKA LUPINO				TELLY SAVALAS			OČE			NAŠA NOVINARKA PERTOT				

SLOVARČEK - ETANAL = aldehyd ocetne kisline • HAD = grški bog podzemlja • JITKA = češko žensko ime • LANS = kraj v Avstriji • ORLOV = ruski pianist (Nikolaj Andrejevič) • RAMJA = kraj v Nepal • VAN = jezero v Turčiji

Rosberg s prvega mesta

SAO PAULO - Na predzadnji dirki sezone svetovnega prvenstva formule 1 v Braziliji bo danes (start ob 17.00) s prvega mesta začel Nemec Nico Rosberg (Mercedes). Drugi v kvalifikacijah je bil njegov moštveni sotekmovalec, svetovni prvak Britanec Lewis Hamilton. Za nemškega dirkača je današnji pole position peti v nizu v tej sezoni. Tretji čas kvalifikacij je dosegel Sebastian Vettel (Ferrari). Iz druge vrste bo začel še Valtteri Bottas (Williams), iz tretje pa njegov rojak Kimi Räikkönen (Ferrari) in Nico Hülkenberg (Force India).

Južnoameriški derbi

BUENOS AIRES - Derbi 3. kroga južnoameriških nogometnih kvalifikacij za nastop na svetovnem prvenstvu 2018 v Rusiji med Argentino in Brazilijo se je v Buenos Airesu v noči na soboto končal z 1:1 (1:0). Argentina je povedla z golom Lavezziya v 34. minuti, Brazilci so preko Lucasa Lime izenačili v 58. minuti. Po treh krogih je v vodstvu Ekvador (9 točk) pred Čilom (7) in Urugvajem (6), Brazilija je s štirimi točkami četrta, Argentina, ki je še brez zmage, zaseda deveto mesto z dvema točkama.

NOGOMET - Slovenija je na prvi tekmi play-offa kvalifikacij za Euro 2016 izgubila v Ukrajini

Potreben bo čudež

Ukrajina - Slovenija 2:0 (1:0)

Strelca: 1:0 Jarmolenko (22.), 2:0 Seleznjov (54.).

Ukrajina: Pjator, Hačeridi, Ševčuk, Fedecki, Rakicki, Konpljanka, Sidorčuk, Ribalka, Garmaš (od 80. Malinovski), Jarmolenko (od 90. Karavajev), Seleznjov (od 83. Kravec). Slovenija: Handanović, Jokić, Cesar, Ilić, Brečko, Kurtić, Krhin, Kampl, Iličić (od 63. Bezjak), Birsar (od 73. Pečnik), Novaković (od 90. Ljubijankić).

LVOV - Slovenski nogometaši v Maribor na torkovo povratno tekmo odhajajo s težko nalogo. V Lvovu so si tudi pred očmi predsednikov obeh držav Petra Porošenka in Boruta Pahorja namreč priigrali za jeten zaostanek, ki bi bil lahko še precej višji, obenem pa niso dosegli zelenega zadetka. Med drugim niso sprožili niti enega strela v okvir vrat. Ukrajina je po prikazanem sodeč povsem zasluženost slavila, Slovencem pa je lahko žal nekaj neizkoriščenih priložnosti, predvsem iz prvega polčasa.

Ukrajinci so pričakovano tekmo začeli s terensko pobudo, ki pa jim ni prinesla kakšne obetavnejše akcije. Vse do 22. minute, ko je po kotu odbita žoga prišla do Andreja Jarmolenka, ta je ob premalo odločnem pokrivanju slovenskih branilcev prišel do strela iz bližine in malce z desne strani žogo poslal v nasprotni kot. V 27. minuti so imeli najprej nekaj sreče Slovenci, ko je Denis Garmaš v ugodnem položaju slabo zadel žogo, na drugi strani pa je dotlej prvo resno priložnost za Slovenijo napravil Josip Iličić, ki je neoviran s 15 metrov žogo poslal čez gol.

V 29. minuti je imel lepo priložnost tudi Milivoje Novaković, a ga je žoga nekoli-

Ukrajinski igralec Denys Garmaš in slovenski branilec Boštjan Cesar. V ozadju vratar Samir Handanović, ki je bil najboljši v taboru Slovenije

ANSA

ko presenetila in se odbila k vratarju domačih. Pet minut pozneje je Samir Handanović lepo posređoval po nevarnem poskusu Sergeja Ribalka s približno 20 metrov, v 39. minuti pa še po strelu Garmaša z glavo.

V drugem polčasu je Ukrajina spet odločneje začela in v 54. minuti prišla do podvojitve prednosti. Jarmolenko je na desni strani v ogenj poslal vtekačjočega Artema Fedeckega, ki je prehitel Bojana Jokića, nato pa je Ukrajinec žogo poslal pred slovenski gol, kjer je bil Jevgen Seleznjov, ki je iz bližine zadel za 2:0. Le nekaj minut pozneje so imeli Ukrajinci novo izjemno priložnost, ko je s strelom z glavo poskusil povsem osamljeni Garmaš, Handanović pa je izvrstno posređoval in preprečil še višje vodstvo gostiteljev. V 69. minuti je po napaki Boštjana Cesarja in Branka Iliča sam pred Handanovića prišel Seleznjov, žogo poslal mimo slovenskega vratarja, a na srečo Slovencev zadel zgolj vratnico. Malce pozneje je Jevgen Hačeridi z volejem meril previsoko v kazenskem prostoru Slovenije, Nejc Pečnik pa je v 74. minuti žogo poslal čez ukrajinska vrata. Zadnjo lepo priložnost na tekmi je v 90. minuti napravil Jevgen Konpljanka, ko je iz ugodnega položaja v kazenskem prostoru zgrešil cilj.

ANALIZA - Rajko Žeželj

»Pogrešal sem uigrane situacije«

»Slovenija je igrala kot pred dvajsetimi leti. Slabo! Nisem opazil niti ene globinske žoge v fazi napada. V celotnem srečanju so morda pokazali le dve potezi sodobnega nogometa,« je bil kritičen do nastopa slovenske izbrane vrste v Lvovu trener Rajko Žeželj, doma z Obale. Žeželj, ki je še do pred nekaj leti vodil nogometne mladinske združene ekipe na Tržaškem (pa tudi člansko ekipo Zarje), je še povedal: »S takim pristopom si niti zdaleč ne zaslužišmo uvrstitve na evropsko prvenstvo. Slovenski reprezentanti so zatajili na celotni črti. Niti motivacija, ki je značilna za slovensko izbrano vrsto, ni bila na nivoju.«

Zakaj?

Eden izmed glavnih krivcev je selektor Srečko Katanec. Reprezentanca pač ne moreš le sestaviti, temveč jo moraš ustvariti. Po dohodu Matjaža Keka in njegovega pomočnika Miklavica se je podrl celoten sistem. Slovenija nima pravega koncepta igre. Ni uigranih situacij. Ni avtomatizmov. Vse je prepuščeno improvizaciji.

Ali ima Slovenija kako možnost, da poskrbi za preobrat na povratni tekmi v Mariboru?

Verjamem, da bo tam čisto drugačna zgodba. Igrati bodo morali napadalno od prve minute. Ukrajina je že danes (včeraj op. av.) dokazala, da ima odlično in zelo zagrizeno obrambo. V Mariboru se bodo branili kot levi.

Kdo si zasluži pozitivno oceno za današnji (sinočnji) nastop?

Edinole vratar Handanović, ki je bil brezhiben.

Ali se v reprezentanci končuje neko obdobje?

To je pač naravni proces. Katanec se bo, ali po torku ali po EP, bržkone umaknil. Z njim pa tudi nekateri igralci. Vsaj enih pet. Treba bo vključiti nove. Poudariti moram, da bo treba z mladimi delati še bolj kakovostno. Druge evropske države ne spijo. Veliko držav je naredilo kakovostni skok z ustanovitvijo nogometnih akademij: Belgija, Avstrija, Nemčija, Švica, Islandija. Ni časa za počitek. (jng)

»Kevin Kampl je bil na levem boku neučinkovit. Ker je čvrst in bister, bi bolje deloval na sredini igrišča.« ANSA

TERORIZEM - Pariz

Nemci prespali kar na stadionu, umorili sestrčno Diarre

PARIZ - Svetovni prvaki v nogometu Nemci so noč zaradi terorističnih napadov v Parizu prebili kar na stadionu Stade de France, kjer so v petek zvečer odigrali prijateljsko tekmo s Francijo (0:2). Vodstvo elfa je bilo mnenja, da bo za igralce varneje, če ostanejo kar na stadionu in se ne vozijo na drugi konec mesta. Pred in med prijateljsko tekmo med Francijo in Nemčijo so v neposredni bližini stadiona Stade de France odjeknile tri eksplozije, gledalci in nogometaši so bili sprva mnenja, da gre le za pirotehniko. Med smrtnimi žrtvami petkovega terorističnega napada je bila tudi sestrčna 30-letnega reprezentanta Francije Lasana Diarre, ki je mališkega izvora.

Še zaključni turnir ATP

LONDON - Letošnji zaključni teniški moški turnir ATP se bo začel danes. V petek so izžrebali skupini, ples kroglic pa je dolečil, da se bodo v eni skupini merili Srb Đoković, Švicar Federer, Čeh Berdych in Japonec Nishikori, v drugi pa Škot Murray, Švicar Wawrinka, Španec Nadal in njegov rojak Ferrer. **POKAL FED:** Češka - Rusija 1:1. **ODBOJKA** - 1. **DOL**, ženske: Luka Koper - GEN-I Volley 1:3; moški: Maribor - ACH Volley 0:3 (Jernej Terpin ni igral), Salonit - Pomgrad 1:3. **KOŠARKA** - Liga ABA: Krka - Sutjeska 58:66. **ROKOMET** - A1-liga: Principe Trst - Eppan 24:23 (Anici 7, Dapiran 4). **Liga prvakinj:** Bale Mare (Rus) - Krim Mercator 35:28. 1. **NLB Leasing liga:** Koper - Izola 25:22. **NOGOMET** - 2. **SNL:** Tolmin - Šenčur 5:1. Ankarar - Radomlje 0:2. **VATERPOLO** - A1-liga: Palanuoto TS - Roma Vis Nova 6:5.

ATLETIKA - laaf

»Nepravilnosti se niso dogajale samo v Rusiji«

PARIZ - Krovna mednarodna atletska zveza (laaf) je v petek začasno suspendirala vse ruske atlete in atletinje z mednarodnih tekmovanj. Laaf se je za tak korak odločila po odmevni dopiński aferi v Rusiji, podobno potezo je že pred dnevi svetovala krovna svetovna protidopińska organizacija Wada. Glede na poročilo naj bi nekateri športniki za molk ob pozitivnih vzorcih plačevali. Pet atletinj, štirje trenerji in športni zdravnik naj bi bili zato že deležni dosmrtnih prepovedi nastopanja. Na zatožni klopi se je pred časom znašel tudi nekdanji predsednik laaf Lamine Diack, ki mu prav tako očitajo prejemanje podkupnin in molčanje v zvezi z nekaterimi dopiškimi primeri.

»Začasna prepoved je najhujša kazen, ki jo trenutno lahko izrečemo. Preučili smo celoten sistem in ugotovili, da se napake niso dogajale samo v Rusiji. To naj bo opozorilni klic, da dopinga na kakršnikoli ravni ne bomo dovolili,« je odločitev laaf pospremil njen predsednik Sebastian Coe. Suspens so z ogorčenjem sprejeli nekateri ruski športniki, med njimi tudi rekorderka v skoku v višino s palico Jelena Isinbajeva. »Zdajšnji položaj je žalosten za rusko reprezentanco. Ampak prepričana sem, da pri tem ne gre vseh metati v isti koš. Nepravilno je prepovedati nastopanje na največjih tekmah tistim, ki niso nič krivi,« je dejala ruska šampionka, olimpijska zmagovalka in svetovna rekorderka. Po njenem mnenju bi se morali krivci javiti sami, nedolžnim pa s tem omogočiti, da bi še naprej lahko tekmovali. (STA)

SMUČAJ Z NAMI 2015/2016

"BABY-SPRINT DEVIN"

PROGRAM:

- 15 dni na snegu
- Skupine razdeljene po starosti (skupina 5-7 let in skupina 8-10 let)
- Organizirani prevozi
- Od decembra do marca
- Pod vodstvom licenciranih učiteljev
- Možnost najema smučarske opreme
- Prosto smučanje, smučanje v celcu, smučanje po grbinah, poligoni
- Sestanek s starši otrok – Petek, 20/11/2015 ob 20:30 v Kavarni Gruđen v Nabrežini.

info: +39 393-1438031 (Bernard)
+39 040-2032151 (Alternativa sport)
+39 335-8416657 (Dario)

info@skdevin.it
www.skdevin.it
skdevin

DRŽAVNA MOŠKA B2-LIGA - Olympia KO po petem setu

Za osvojitev še druge točke je zmanjkala zbranost

MOŠKA C-LIGA Zgrešen psihološki pristop?

Sloga Tabor – Triestina Volley 0:3 (19:25, 17:25, 22:25)

Sloga Tabor: Antoni 6, Kante 6, Milič 4, Reggente 2, Taučer 5, Trento 13, Rauber (L1), De Luisa (L2), Furlanič 1, Jerič, Markežič 0, Peterlin 0, Vattovaz. Trener: Berlot

Sloga Tabor je včeraj na Opčinah gladko izgubila v mestnem derbiju proti Triestini Volley, čeprav razlika med ekipama ni bila tako velika, kot daje slutiti končni izid. Pravzaprav bi lahko rekli, da je bil psihološki pristop do tekme pri slogaših zgrešen, verjetno so preveč spoštovali nasprotnika, tako da niso znali izkoristiti prednosti domače telovadnice, nasprotno, gostje so bili v odločilnih trenutkih prisebnejši in so znali obrniti situacijo v svojo korist.

Igralci Sloge Tabor so bili včeraj slabši na servisu (preveč je bilo zgrešenih začetnih udarcev, ki so bili na splošno premalo ostri), velikokrat je zapešal sprejem. Dobro so se odrezali v bloku, v napadu je bil najbolj učinkovit Jordan Trento, medtem ko je pri gostih izrazito izstopal napadalec Improta, ki je zelo uspešno napadal z vseh pozicij.

Prva dva seta sta bila izenačena do polovice, občasno so za točko ali dve vodili slogaši, v drugi polovici pa je pobudo prevzela Triestina Volley, nanizala nekaj zaporednih točk in prednost do konca obdržala brez težav.

Tretji je bil najlepši, ekipi sta se izmenjavali v vodstvu, v končnici je bila celo boljša Sloga Tabor in pri 23:21 tudi že na pragu zmage, a ji je nekaj naivnih napak preprečilo, da bi vsaj delno omilila poraz. (INKA)

primorski_sport
facebook

MOŠKA D-LIGA

»Poker« Vala, uspeh Soče

Val – Fiume Veneto 3:1 (22:25, 25:23, 25:18, 25:19)

Val: Zorogniotti 1, Juren 12, I. Devetak 2, Persoglia 9, M. Devetak 0, Černic J. 3, Brandolin 6, Magajne 16, Markič 6, Frandolič (L), Devetak R., Fedrigo. Trener: Corva.

Val je proti moštvu iz kraja Fiume Veneto, ki je doslej osvojilo le eno točko, dosegel četrto zaporedno zmago in ostaja tako na vrhu lestvice D-lige. »V prvem setu nismo bili zbrani, tako da so nasprotniki zasluženo osvojili niz,« je po tekmi dejal Valov trener David Corva, ki je od drugega niza dalje zaupal stan-

Olympia - Aduna Volley 2:3 (18:25, 25:21, 25:21, 14:25, 8:25)

Olympia: Hlede 4, Pavlovič 12, Persoglia 19, Vizin 0, Juren 6, Vogrič 10, Čavdek Š. (L1), Corsi 0, Princi 0, Brun, Zampar 8, Vidotto 4, Komjanc 2, A. Čavdek (L2). Trener: Marchesini.

Odbojkarji združene ekipe Olympie so prišli do prve prvenstvene točke in glede na kakovost nasprotnika bi lahko bil končni izkupiček izdatnejši le, da bi ohranili vse do konca srečanja igro in morda tudi kondicijo iz prvih treh nizov. Glavni vzrok za delni neuspeh pa gre pripisati slabemu sprejemu, ki je posledično tudi pogojeval pravo in izvajanje napadalnih akcij.

Tudi tokrat se je trener Marchesini odločil, da zaupa vlogo korektorja Persoglia, ki je v tej novi vlogi v vsem zadovoljil in ob koncu se izkazal kot najučinkovitejši v domači vrsti. Domačini so srečanje začeli dokaj medlo tako, da so gostje brez večjih težav pri drugem tehničnem odmoru vodili za 8 točk. Poleg slabega sprejema so bili pomanjkljivi v bloku in prepustili vaje igre gostom. Po začetni izenačenosti so v drugem nizu domači odbojkarji le odreagirali in si pri 10. točki priigrali znatno razliko, ki so jo sicer s težavo le ohranili do konca prvega zmagovitega niza. Odnese se je tudi dvojna menjava podajalca in korektorja in niz se je zaključil z napadom potem, ko so domačini v isti akciji večkrat odlično posegli v obrambi. Tudi tretji niz je bil podoben drugemu le, da so se tokrat v klju-

Sandi Persoglia je bil zb 19 točkami top scorer združene goriške ekipe

FOTODAMJ@N

Sloga Tabor v Repnu

Danes ob 18. uri se bo Sloga Tabor Televisa v 3. krogu odbojkar-ske državne B2-lige pomerila z Massanzagom, ki je v prejšnjem krogu v domači telovadnici slavil zmago s 3:0 proti Olympii. Današnji gostje iz Padove so se morali z Olympio pošteno namučiti, še prej pa so v uvodnem krogu po tiebreaku izgubili proti moštvu Volley Treviso. Sloga Tabor beleži doslej popoln izkupiček le z enim izgubljenim nizom v uravnovešenem srečanju s Portovirom.

ŽENSKA C-LIGA - Zalet Sloga v gosteh

Brez izgubljenega niza

Varovanje trenerja Jasmina Čuturiča premagale tržaško ekipo

več fotografij na naši facebook strani

primorski_sport

Odbojkarice Zaleta Sloge se veselijo točke. Na fotografiji desno blokerka Giulia Spanio

FOTODAMJ@N

Coselli - Zalet Sloga 0:3 (21:25, 21:25, 25:27)

Zalet Sloga: Pertot 8, Feri 9, Babudri 18, Spanio 6, Kojanec 2, Vattovaz 4, Barut (L), Balzano 0, Zonch 0, Costantini nv, Grgič nv, Vitez nv. Trener: Čuturič.

V telovadnici šole Morpurgo pri Svetem Andreju so odbojkarice Zaleta Sloge odpravile nasprotnice Cosellija po uri in dvajset minut dolgi igri, pri kateri so v večji meri vodile, razen na začetku posameznih nizov. Trener Čuturič je v začetni postavi zaupal mlajši garnituri Pertot, Feri, Vattovaz, ki ni zatajila. Tania Babudri je bila tudi sinoči med najbolj razpoloženimi (18 točk).

Mlajše, a visoke, gostiteljice Cosellija so veliko grešile, predvsem na servisu. Sicer so si tudi zaletovke privoščile marsikatero napako na servisu in v polju. Tudi blok je dobro deloval, čeprav le posredno.

V prvem nizu je Zalet Sloga pridobljeno vodstvo upravljal površno. V prvem se je Coselli po delnem 9:12 približal na dve točki zaostanka (19:21). Drugi set se je začel z večjo zagrizenostjo Cosellija, ki je najprej izenačil pri peti točki in nato celo povedel. Domača podajalka je veliko zaupala napadalkam iz druge linije. Šesterki na igrišču sta bili v stiku do 14 točk, številni zgrešeni servisi domačih igralke pa so nagradili Zalet Slogo. V tem delu je Giulia Spanio ostro servirala in izsilila napake Cosellija.

Po tretji menjavi igrišča so Čuturičeve varovanke povedle tudi do delnega +7 (12:19), nato pa so postale žrtve previsoke prednosti in Coselliju pustile najprej delni 4:0, nato še izenačile pri delnem 24:24.

Igranje razlik je bilo zelo napeto, saj sta obe ekipi odlično branili. Gostiteljice so zaletovkam izničile dve match-zogi, napad Tanie Babudri je le dokončno zapečatil prvo zmago brez izgubljenega seta. (mar)

1. ŽD: Mavrica do prve zmage

Moraro - Mavrica 2:3 (28:26, 14:25, 25:23, 11:25, 8:15)

Mavrica: Juren 0, Valentinsig 7, Nanut 13, Petruz 9, Princi 9, Winkler 163, Zavadlav (L), Sardoč 3, Devetak 1, Corva 0, Malic 6. Trener: Privileggi.

Mavrica je v zelo nihajočem srečanju igrala pod svojimi sposobnostnimi predvsem v končnicah prvega in drugega seta, saj so se Privileggijeve odbojkarice prilagodile igri nasprotnic. Reagirale so v 4. setu in gladko zmagale tudi v tie-breaku.

Mavrica Val - Mossa 0:3 (24:26, 18:25, 15:25) Mavrica Val: Crisci, Faganel, Gabbana, Gergolet, Lupin, Visintin, Dellisanti (L); Franzot, Peressini. Trener: Jelavič.

Igralke Mavrice Vala so tokrat zaigrale bolj sproščeno in borbeno. Prvi set je bil vse do konca zelo izenačen, osvojile pa so ga gostje, ki so takoj povedle tudi v naslednjem nizu. Z boljšim napadom in servisom so se domačinke nasprotnicam približale, obrat pa jim ni uspel. Začetek tretjega seta je bil spet izenačen, z medlo obrambo in slabšim sprejemom pa so Mossi dovolile, da je visoko povedla ter uspešno zaključila tekmo. (stc)

Zalet Sokol - Altura 3:2 (25:17, 16:25, 15:25, 25:18, 15:10)

Zalet Sokol: Tence, Moro, Goruppi, Daneu, Ravber, Valič, Cabrelli, Petaros, Milcovich, Zidarič, Kralj, Barbieri (L). Trener: Žerjal.

V Nabrežini je sinoči odločal peti set. Po izenačeni tekmi so bile v končnici bolj zbrane varovanke trenerje Lajris Žerjal.

dardni postavi. Ta je v drugem setu takoj povedla in ga tudi osvojila, čeprav je na tej tekmi sprejel slabo deloval. Do nekoliko boljše igre Vala je vendarle prišlo v tretjem in četrtem setu, ki so ju domači tudi zlahka osvojili, tako da so se na koncu veselili novih zasluženih treh točk. (av)

Altura - Soča 1:3 (26:24, 19:25, 17:25, 20:25)

Soča: Cietto 4, M. Černic 18, Cobello 14, A. Černic 10, Rutar 15, Caprara 9, Hlede 1, Polesel nv, Fiorelli (L). Trener: Kustrin.

Soča je na gostovanju na Judovcu v Trstu po visokem vodstvu (17:23) prvi set podarila gostiteljem. Po spodrsrljaju v prvem nizu se je srečanje nadaljevalo v korist Soče, le četrti set je bil bolj izenačen. Sinoči je izstopal Marko Černic z 18 točkami, pohvale trenerja Kustrina pa sta bila deležna bloker Rutar in Fiorelli, ki je zadnji trenutek nadomestil standardnega libera Polesela.

DRŽAVNA C-LIGA GOLD - Jadran (tudi brez Ridolfija) ni bil dorasel Tarcentu

Prevladala izkušnost in večja kakovost

Tarcento – Jadran 74:62 (19:17, 34:28, 55:43)

Jadran: M. Batich 3 (-, -, 1:7), Cettolo 11 (1:2, 1:1, 0:2), De Petris 8 (-, 4:4, -), Malalan 10 (3:4, 2:3, 1:4), Kojanec 0 (-, 0:1, 0:2), Ban 18 (2:3, 5:10, 2:5), Ridolfi nv, 0:1, 1:3), Daneu 5 (0:2, 1:3, 1:5), Rajčič 7 (2:2, 1:2, 1:3), Skoko nv. Trener: Andrea Mura. Izgubljene žoge: 11; pridobljene: 4; asistencije: 15; skoki: 26 (20 + 6). SON: 23. PON: M. Batich in Cettolo.

Proti močnemu Tarcentu se je okrnje ni Jadran – poleg poškodovanega Daniela Baticha si je tekmo s klopi ogledal tudi Martin Ridolfi – upiral do začetka poslednje četrtine, nato pa so prevladali izkušeni in kakovostni domači igralci, ki so tako v lestvici prehiteli ravno Murove varovance. Domači so tekmo odlično začeli in povedli po zaslugi delnega izida 7:0. Kljub številnim napakam pri metu je Jadran obdržal stik z nasprotnikom, na začetku druge četrtine pa tudi prvič povedel po zaslugi trojke Matije Baticha (19:20). Tarcento je nato odgovoril z delnim izidom 15:2, s katerim si je priigral najvišjo prednost na tekmi, ki so jo gostje nekoliko omilili tik pred glavnim odmorom. Na začetku drugega polčasa se je igralcem Jadrana ponovno nekaj zataknilo v napadu, na drugi strani pa je Bellina s šestimi zaporednimi točkami ponovno priskrbel nekoliko bolj konkreten zaklad točk prednosti za domačo ekipo (42:28). Kljub reakciji Jadrana Tarcento se ni pustil presenetiti in je s trojko Gasparda v osmi minuti tretje četrtine uresničil odločilen beg (55:37). Gostje se sicer niso predali, saj je met za tri točke Bana v začetku poslednje četrtine povrnil nekaj upanja Murovi četi, kateri pa se ni več uspelo dodatno približati nasprotnikom, saj se izkušeni igralci Tarcenta niso pustili presenetiti, tako da so do konca le upravljali rezultat. Med košarkarji Jadrana je v napadu izstopal Ban (18 točk in 11 asistenc), pri Tarcentu pa je kar pet igralcev doseglo vsaj 12 točk. (av)

Košarkarji Jadrana (na arhivski fotografiji) so morali v Čenti priznati premoč domače peterke. Med drugim so košarkarji trenerja Andree Mure izgubili tudi 11 žog

FOTODAMJ@N

Sokol s čvrsto obrambo

Sokol - Alba Krmin 54:50 (17:17, 11:5, 10:17, 16:11)

Sokol: Piccini nv; Coloni 4 (-, 2:3, -); Visciano 3 (3:4, -, -); Seno 5 (-, 1:10, 1:6); Feroaglia nv; Doljak 9 (0:2, 3:8, 1:2); Peric nv; Gallochio 24 (3:7, 6:9, 3:12); Pizziga nv; Hmeljak 7 (2:2, 1:5, 1:3); G. Terčon (-, 0:2, -); Ušaj 2 (-, 1:8, 0:3). Trener: Vatovec. Skoki: Seno 10, Doljak 7

Igralci Sokola (deželna D-liga) so se morali pošteno potruditi, da so v petek na domačem igrišču strli odpor trdoživih košarkarjev krmanske Albe. Nabrežinsko moštvo,

ki je nastopilo brez poškodovanih Babicha in Pizzige, je namreč po zelo izenačenem boju in prave srhljivke v zadnjih akcijah uspelo zmagati in tako osvojiti novi točki, s katerima ostaja pri samem vrhu lestvice. Centra Pizzigo je uspešno zamenjal Visciano, ki je sicer tudi športni direktor domače ekipe. Igral je skoraj 25 minut in je med drugim uspešno izvedel tudi zadnja dva prosta meta. K zmagi je prispeval tudi Denis Doljak, ki je malo pred koncem zadel trojko. Sicer pa je bila za ponoven uspeh Vatovečeve čete odločilna obramba, ki je odlično delovala predvsem v drugi četrtini, ko so gostje dosegli le pet točk. (lako)

D-LIGA - V Gorici Kontovel ni preprečil šeste zmage

Goriziana – Kontovel 86:72 (27:14, 44:29, 63:55)

Kontovel: Škerl 14 (-, 4:8, 2:10), Žerjal 2 (-, 1:3, 0:1), Majovski 4 (4:6, 0:3, 0:1), Gantar 0 (-, -, -), Starc 17 (2:2, 6:11, 1:3), Regent S. 3 (-, 0:2, 1:1); Lisjak 13 (5:6, 4:8, 0:2), Devetak 0 (-, -, -), Zaccaria J. 7 (1:2, 3:6, -), Sossi 12 (1:1, 4:10, 1:1). Trener: Švab.

Kontovel je proti močni Goriziani, ki je tako dosegla šesto zmago na prav tolikih nastopih, ponovno izgubil, končni rezultat pa je nekoliko varljiv, saj so se Lisjak in soigralci do začetka zadnje četrtine borili s favoriziranim nasprotnikom. Za goste je bil usoden predvsem začetek srečanja, ko so domači – tudi po zaslugi dveh izredno posrečenih metov za tri točke – povedli s 13:0. V tem delu sta bila razigrana predvsem Močnik in Laezza, ki nedvomno sodita v višjo ligo. Varovanci trenerja Švaba pa se niso predali in so začeli nižati zaostanek. Po zaslugi odličnega trenutka Starca, ki je v tretji četrtini dosegel 13 zaporednih točk, se je tako Kontovel približal na 9 točk zaostanka. Pozitivno serijo gostov pa je prekinila dvojica nekdanjih domovcev Abrami-Bernetič. Goriziana si je nato zmago priigrala v uvodnih minutah poslednje četrtine, ko gostje cele štiri minute niso dosegli koša. Sicer so se domači nekoliko razburili po nepotrebnem, Kontovel pa ni znal izkoristiti tehnične in nešportno osebno napako, ki ju je zagrešila Goriziana. Za nameček so morali Lisjak, Gantar in Žerjal zapustiti igrišče zaradi pete osebne napake, tako da je bilo srečanja predčasno konec. Pri Kontovelu je spodbuden podatek, da se počasi vračajo poškodovani igralci, varovanci trenerja Švaba pa so tokrat zatajili predvsem pri metu z razdalje (5:19), kar je Goriziana takoj kaznovala. (av)

DEŽELNA C-LIGA SILVER

Breg melje

Dolinski košarkarji so premagali Servolano - Bor Radenska izgubil drugič zapored

Breg – OFM Lussetti Servolana 78:70 (21:20, 40:37, 54:54)

Breg: Carra 20 (8:9, 6:10, 0:1), Mattiassich, Zobec 4 (-, 2:2, 0:1), Pigato 7 (2:4, 1:6, 1:4), Slavec (-, -, 0:1), Strle 7 (1:1, 3:7, -), Vecchiet 13 (5:6, 4:6, 0:2), Semec nv, Spigaglia 7 (2:2, 1:2, 1:1), Cigliani 15 (5:6, 2:6, 2:7), Crismani 2 (-, 1:1, 0:3), Gelleni 3 (1:2, 1:2, -), trener: Krašovec.

Breg je v tržaškem derbiju zaslužen po premagi Servolano in tako dosegel četrto zaporedno zmago. Tekma se je začela z mladimi v ospredju: prva dva koša sta namreč dosegla Floridan za Servolano, Gelleni pa za Breg. Servolana je za tem z delnim izidom 5:0 prvič resneje povedla, Carra pa je s košem in dodatnim prostim metom skoraj izničil zaostanek. Izid je bil za tem stalno izenačen: med domačini sta bila Spigaglia in Vecchiet nevtrajna pod košem, medtem ko so gostje obdržali stik s trojkami in koši z razdalje.

Na začetku druge četrtine je vstopil na igrišče bivši brežan Grimaldi, ki je dosegel štiri točke v dveh minutah in bistveno pripomogel k do tedaj najvišjemu vodstvu Servolane z 21:27. Brežani so po nekaj naivnih napakah kmalu spet strnili svoje vrste in s trojko Cigliani ponovno prevzeli vodstvo pri izidu 36:35. Po glavnem odmoru sta ekipi več grešili in ste stalno izmenjavali v vodstvu. Servolana je s čvrsto obrambo uspešno zastavljala izkušene Bregove centre, pri tem pa so si igralci nakopali precej osebnih napak. Igra je postala mestoma celo groba – višek tega je bila nešportna napaka na prodoru v protinapadu Ciglianija, ki se je skoraj spremenila v pretep. Pri izidu 60:61 je vajeti svoje ekipe prevzeli izkušeni Marco Carra, ki je s podajami in prodori zagotovil svoji ekipi novo vodstvo z delnim izidom 7:0. Dve za-

poredni trojki Ciglianija in Spigaglie pa sta za tem dokončno zapečatili izid v korist domače peterke. (mo)

Bor Radenska - Fogliano 71:73 (18:20, 43:32, 53:55)

Bor Radenska: Basile 23 (7:7, 8:12, 0:2), Danev (-, 0:1, 0:1), Crevatin 11 (2:2, 0:1, 3:5), Scocchi 17 (-, 1:2, 5:6), Marchesan 7 (2:2, 1:4, 0:1), Devčič, Marušič 11 (1:2, 5:14, -), Mozina 2 (-, 1:1, 0:1), Doz (-, 0:1, 0:1), Kocijančič nv, Danev T. nv, Albanese nv. Trener: Dean Oberdan. SON: 20, PON: Marchesan v 39 min. Skoki: 28 (20 v obrambi, 8 v napadu). 14 izgubljenih žog

Bor Radenska je v sedmem krogu prvega dela deželne C-lige na domačem parketu športne dvorane Bojana Pavletiča utrpel prvi prvenstveni poraz. Škoda, da bi se Radenska izgubila enkratno priložnost, ki bi še dodatno utrdila prvo mesto v lestvici. Peterka Fogliana je bila povsem v dometu plavih, saj na lestvici ima kar 6 točk manj in tudi adut Raccaro tokrat ni stopil na parket. Varovanci trenerja Oberdana so v ključnih trenutkih izgubili preveč žog (na koncu smo jih našli kar 14). Preveč je bilo tudi prenapetih metov, predvsem iz razdalje, kar so seveda izkoristili gostje. Prednost 11 točk po prvem polčasu je tako v trenutku v teku tretje četrtine dejansko skopnela. V zadnji četrtini se je vnel boj za vsako žogo, vendar so gostje z bivšim košarkarjem B-lige Pianijem na čelu (z 19 točkami je bil prava neresljiva uganka za obrambo Bora) v odločilnem trenutku ohranili mirnejšo kri, predvsem pa so bili veliko bolj borbeni v napadu in zasluženo popravili pod streho dve novi točki. Pri borovcih je bil z 23 točkami najboljši strellec Giacomo Basile. (RAS)

Dom izgubil šele ob zvoku sirene

Polisportiva Isontina – Dom 62:60 (19:22, 29:32, 37:48)

Dom: Voncina 7, Sanzin, Tercic, Zavadlav M. 21, Zavadlav G. 17, Antonello M., Collenzini 6, Furlan 5, Graziani, Feri 2, Gaggioli 2, Grusovin. Trener: Delisanti.

Domovo tekmo v Pierisu bi lahko kak režiser izkoristil za snemanje športnega filma. Po dopadljivi prvi četrtini, ko srečanje sploh ni bilo pod-

obno povprečnemu dvoboju promocijske lige, saj sta ekipi predvajali zelo lepo košarko, je Dom v tretji četrtini pritisnil na plin in si priigral enajst točk prednosti. Nato so gostje v prvih petih minutah poslednje četrtine doživeli pravi »blackout«, saj so domači poskrbeli za delni izid 17:0 in povedli s šestimi točkami naskoka. Rdeči so nato nadoknadili zaostanek in 2 sekundi pred koncem srečanja tudi prehiteli moštvo iz Pierisa s košem Gabrijele Zavadlava (59:60). V poslednjem napadu pa so nasprotniki zadeli nemogočo trojko, s tem da se je žoga odbila od table, preden je šla skozi obroč, in tako osvojili srečanje. (av)

Za Bor Radensko so bile sinoči na Stadionu 1. maja usodne tudi preštevilne izgubljene žoge

FOTODAMJ@N

NOGOMET - V 1. amaterski ligi poraz Brega in točka Sovodenj

Zadnje minute ...

Sovodnje - Mariano 1:1 (0:1)

Strelec: v 85. Claudio Visintin
Sovodnje: Dovier, Tomsic S. (od 82. Komianz), Stergulz (od 89. Tomsic N.), Flocco, Galliussi, Bytici, Markovič, C. Visintin, Vanzo, Hriberšek, J. Visintin (od 60. Čavdek). Trener: Sambo.

Z doseženo točko so sovodenjci lahko zadovoljni, saj so z igro razočarali predvsem v prvem polčasu. Vidne so bile velike hibe v obrambi, ki je morala kloniti že po treh minutah: visoka žoga v kazenskem prostoru je presenetila Galliussija in nasprotnikov napadalec, ki je bil za njim, je hladnokrvno zadel. V zračni igri so bili gostje spretnejši in imeli so še eno stoodstotno priložnost, ki jo je nekdanji igralec Sovodenj Andrea Cecotti zapravil. Vsekakor bi lahko gostitelji pred iztekom polčasa izenačili, a je Jason Visintin zgrešil enajstmetrovko, ki jo je sodnik dosodil po prekršku nad Hriberškom. V drugem delu je moral Dovier takoj posredovati. V trenutku največjega truda jim je uspelo zadeti s Claudiom Visintinom, ki je v 85. minuti preusmeril s peto Čavdkov predložek s kota. Kot že povedano ekipa se ni izkazala, individualno pa so nekateri igralci izstopali kot Bytici, ki je zelo dobro opravil obrambno nalogo in Čavdek, ki je poskrbel za višji nivo kakovosti.

Breg - Domio 0:1 (0:0)

Strelec za Domio: Romano v 91.
Breg: Daris, Piccolo, Frangini, Bolčič, Leiter, Delladonna (od 65. Semani), Pippan, Pohlen, Martini, Vianello, Nigris. Trener: De Fabris.
Rdeč karton: Martini po končani tekmi

Nogometaši Brega so po nič kaj dopadljivem srečanju doživeli hladno prho v 91. minuti, ko je Vincenzo Romano za Domio poslal močan strel z roba kazenskega prostora za hrbet Darisa. Bregov vratar je vseskozi dobro branil, izkazal se je pa minuto pred zadetkom, ko je dvakrat ubranil zaporedna poskusa gostov iz neposredne bližine vrat.

Srečanje v prvem polčasu ni postreglo z večjimi priložnostmi. Nekoliko bolj prizadeven je bil Domio, ki je še pred koncem prvih 45 minut napravil lepo izveden protinapad. Breg je v drugem polčasu napravil dve priložnosti, v drugi je Pippanov poskus z glavo odbil vratar Domia Koren, nesporen junak srečanja gostov v zelenih dresih. Breg je v zaključku srečanja nekoliko popustil. Gostje pa so le dosegli zadetek. Srečanje je minilo tudi v znamenju številnih prekrškov. Napetost ni popustila niti po zaključku igre. Ob odhodu igralcev v slačilnice je sodnik zaradi ugovaranja pokazal rdeči karton Jaru Martiniju. (mar)

DEŽELNI in POKRAJINSKI MLADINCI

Uspešna Kras in Vesna Sovodnje s točo golov

Mladinci Sovodenj med ogrevanjem pred tekmo na Opčinah FOTODAMU@N

DEŽELNI MLADINCI**Sant'Andrea San Vito - Kras 0:1 (0:0)**

Strelec: Kocman v 55.

Kras: Zucca (Gregori), Jurec, Košuta, Racman, Del Leo, Vascotto, Procacci, Salaković, Sgorbissa (Mule), Kocman, De Caneva (Caldeola). Trener: Pahor
Rdeč karton: Del Leo v 75.

Kras je na slabo vzdržanem igrišču pri Svetem Andreju imel ves čas pobudo in izdelal veliko priložnosti za gol, povedel pa je z Ivanom Kocmanom v 55. minuti. Sicer bi lahko bil rezultat v korist Krasa še višji, ampak so se gostitelji lepo zaprli v obrambo.

Vesna - San Giovanni 3:1 (2:0)

Strelec za Vesno: Sammartini 1. in 20., Purič 60.

Vesna: Paoli, Čuk (Grilanc), Gleria Sossi, Žerjal, Paolucci, Renar, Maggiore (Pietrobelli),

Poiani, Sammartini, Favento, Purič (Vatovaz). Trener: Toffoli.

Po tridesetih sekundah so mladinci Vesne že vodili po zaslugi Sammartinija. Po drugem zadetemu голу je Vesna dobro upravljala srečanje. Gostje so zadetek dosegli v izteku srečanja po nespornosti obrambe Križanov.

POKRAJINSKI MLADINCI**Opicina - Sovodnje 7:1 (1:0)**Strelec za Sovodnje: Clancis iz 11-m
Sovodnje: Persoglia, Clancis, Lutman, G. Visintin, Falcone, Marchesini, D. Trevisan, De Fornasari, Vidoni, Terpin, Antonini.

Sovodnje so na Opčinah nastopile zgolj z enajstimi igralci. Trener Luka Cijan ni imel na razpolago niti ene menjave. Be-lo-modri so zdržali le do 62. minute, ko se je začel strelski ples gostiteljev. Pri izidu 4:0 je častni gol za goste dosegel Clancis.

HOCKEY IN LINE

»Kwinsi« so se upirali močni Veroni

Polet Kwins - Verona 2:4 (1:2)

Strelca za Polet: Dakskobler in Žerdin
Polet: Biasion, Gallessi, Mariotto, Grusovin, Dakskobler, Pezzetta, Cavaliere, Žerdin, Motoleone, De Vonderweid, Fumagalli, Fabietti, Battisti, Zoll, Poloni. Trener: Rusanov.

»Kljub porazu smo igrali eno svojih boljših tekem. Ne smemo pozabiti namreč, da je Cus Verona zelo močna ekipa, ki je med favoriti za osvojitve naslova prvaka,« je po tekmi dejal Poletov spremljevalec Mojmir Kokorovec. Igralci Verone so na sinočnji tekmi začeli s polno paro in že po treh minutah povedli ter nadaljevali z napadi. Sredi polčasa so dali drugi gol, nakar so poletovci odražirali in malo pred koncem prvega dela zmanjšali zaostanek z Dakskoblerjem. V drugem polčasu so Poletovi hokejisti bili enakovredni boj s favoriziranimi gosti, ki so dosegli še dva gola. Žerdin, ki je bil gotovo med boljšimi na igrišču, je omilil poraz z drugim zadetkom za domače moštvo, v katerem se je skozi vso tekmo odlikoval vratar Biasion. (lako)

Obvestila

ZŠSDI sklicuje sejo odbojarske komisije v torek, 17. novembra, s pričetkom ob 20. uri na sedežu ASŽ Sloga na Opčinah, Dunajska cesta 33.

ŠD KONTovel obvešča, da se treningi otroške telovadbe odvijajo ob sobotah v kontovelski telovadnici s sledečim urnikom: letnik 2013/14 od 9.45 do 10.30; letniki 2012/2013 od 10.30 do 11.30. Informacije in prijave na 3288299227 (Tanja).

SK DEVIN organizira Smučarski sejem še danes v prostorih trgovine Conad superstore v Devinu. Prodaja: od 10.00 do 19.30.

AŠD SOKOL iz Nabrežine organizira zumba vadbo ob ponedeljkih od 20.15 do 21.15. Informacije na tel. št. 040200941 ali 3339482640.

SK DEVIN organizira jesenske tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Druga izmena: 21. novembra. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na 3358180449 (Erika), 3298012528 (Marjanka) 3358416657 (Dario)

Športel o ŠZ Bor

Novoizvoljeni predsednik Športnega združenja Bor, Gorazd Pučnik bo pred mikrofonom oddaje Športel v ponedeljek ob 18. uri na TV Koper-Capodistria povedal, ali ima klub v žepu načrt za rešitev Stadion 1. maja. Ob njem bosta gosta v studiu še predsednik KK Bor Igor Kocjančič in Niko Štokelj, avtor knjige ob 50-letnici KK Bor. Sledili bodo prispevki z odbojarske tekme Olympie, nogometne tekme Krasa in Brega ter domače košarske tekme Bora. Tudi tokrat bo šla v eter rubrika V 60-tih sekundah.

Skupaj zmoremo: nogomet in košarka

V radijski športni oddaji Skupaj zmoremo (jutri ob 9. uri po valovih Radia Trsta A) se bo Evgen Ban pogovarjal z nogometašem Vesne Goranom Kerpanom, predstavnikom bazovske Zarje in jadrancema Sašo Malalanom ter Danielom Batichem.

NASLEDNJI TOREK, NE ZAMUDITE

V torkovi Športni prilogi našega dnevnika boste lahko brali o dogodkih na športnih prizoriščih ob koncu tedna. V rubriki 33 vprašanj se je »izpovedal« košarkar Kontovela, 23-letni Nabrežinec **Tadjan Škerl**. Na nogometni strani bo v ospredju »reportaža« s tekme Zaule - Juventina. Na odbojarskih straneh pa nastopi treh slovenskih goriških ekip v moški deželni D-ligi. Kaj pa komentirja? Z(golj) o nastopu slovenske izbrane vrste v Ukrajini. Albert Voncina bo »razmišljal« o formuli 1.

Domači šport

DANES

Nedelja, 15. novembra 2015**NOGOMET**

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Torviscosa; 14.30 v Rivignanu: Rivignano - Vesna

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trebčah: Primorec - Gonars; 14.30 v Žavljah: Zaule - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Gradežu: Gradese - Zarja; 14.30 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Mladost

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Proseku, Rouna: Primorje - Azzurra; 14.30 v Rudi: Ruda - Gaja

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Gradišču: Ism - Kras Repen

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Audax Sanrocchese

DEŽELNI NAJMLAJŠI - 10.30 v Cavolanu: Cavolano - Kras Repen

NAJMLAJŠI 2002 - 10.30 v Trebčah: Kras Repen - Pieris

NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Zarja - Muglia; 10.30 v Podgori: Juventina - Azzurra; 10.30 v Červinjanu: Pro Cervignano - Sovodnje

KOŠARKA

UNDER 15 ELITE - 11.00 v Santa Marii la Longa: Libertas Gonars - Bor

UNDER 14 - 10.00 v Trstu, v ul. Veronese: Arcobaleno Trieste - Dom

ODBOJKA

DRŽAVNA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televisa - Massanzago

MOŠKA D-LIGA - 18.00 v Vidmu: Aurora Volley - Olympia

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 17.00 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea - Zalet Sloga; 19.30 v Trstu, Ul. della Valle: Volley Club - Zalet Breg

UNDER 17 MOŠKI - 15.00 v Reani del Roiale: Rojalese - Olympia

UNDER 16 ŽENSKO - 11.00 v Štandrežu: Mavrica - Mossa, 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Coselli, 11.00 v Nabrežini: Zalet Sokol - Sant'Andrea-San Vito

UNDER 15 ŽENSKO - 11.00 na Opčinah: Sloga Dvigala Barich - Coselli; 11.00 v Nabrežini: Zalet Sokol - S. Andrea

UNDER 14 MOŠKI - 16.00 v Gradišču: Coselli - Sloga Tabor, sledi Sloga Tabor - Torriana

UNDER 14 ŽENSKO - 11.15 v Trstu, telovadnica Don Marzari: Azzurra - Kontovel

JADRANJE

CONSKA REGATA - 11.00 v Sesljanu: razreda laser in 420 (organizator JK Čupa)

JUTRI

Ponedeljek, 16. novembra 2015**KOŠARKA**

UNDER 20 ELITE - 20.45 v telovadnici na Rouni: Jadran - Interclub Muggia, 21.15 v Trstu, Ul. Veronese: Santos - Breg

UNDER 20 - 19.30 v telovadnici Kulturnega doma: Dom - Basiliano

ODBOJKA

UNDER 14 ŽENSKO - 16.30 v Nabrežini: Sokol - Sloga Dvigala Barich

prej do novicewww.primorski.eu

Marijan Velik še naprej predsednik SŠZ

Slovenska športna zveza za Europeado 2020

CELOVEC - Na občnem zboru Slovenske športne zveze (SŠZ) v petek zvečer v prostorih Zveze Bank v Celovcu je bil vnovič izvoljen za predsednika Marijan Velik - že sedmič! 54-letni vodja slovenskih sporedov deželnega studia Avstrijske radiotelevizije (ORF) že 23 let (od leta 1992 dalje) vodi športno krovno organizacijo Slovencev na Koroškem. Delegati občnega zbora so pri volitvah za novo mandatno dobo do leta 2019 potrdili soglasno potrdili tudi ostali odbor, v katerem so podpredsednik Danilo Prušnik, poslušajoči tajnik Marko Loibneg-

ger (namestnik Silvo Kumer) in blagajnik Mirko Oraž (namestnica Magdalena Kulnik). V 14-člansko predsedstvo so bili izvoljeni še predsednik ŠD Sele Aleksander Mak, predsednik športne akademije Krona Štefan Hribar, predstavniki športnih društev Zahomc (Franc Wiegeler st.), Aich-Dob (Peter Trampuš), Zarja (Vili Ošina) in Šentjanža (Erich Užnik) ter Marijan Smid in vodja šahovske sekcije SŠZ Ivan Lukan. SŠZ je s svojimi 34 včlanjenimi športnimi društvi, 2500 aktivnimi športniki ter nad 500 športnimi delavci priznan in uspešen dejavnik ter obenem tudi največji ambasador slovenske narodne skupnosti na Koroškem, je poudaril Velik in napovedal, da bo SŠZ vložila kandidaturu za izvedbo Europeade, Evropsko nogometno prvenstvo narodnih skupnosti, v letu 2020 na Koroškem.

Ivan Lukan

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv Dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.30 UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00, 13.30, 16.30, 20.00, 23.40 Dnevnik **9.45** Dreams Road **10.30** A Sua immagine, vmes maša in angelus **12.20** Linea verde **14.00** L'arena **16.20** 18.50 Pole Position

17.00 Avtomobilizem: Formula 1, VN Brazilije, dirka **18.55** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuoi **21.30** Serija: Il giovane Montalbano

RAI2

6.30 Memex – La scienza raccontata dai protagonisti **7.15** Experia – Viaggio in Italia nell'anno dell'Expo **8.20** Frigo **8.45** Serija: Il nostro amico Charly **9.30** I nostri amici animali **10.15** Cronache animali **11.00** Mezzogiorni in famiglia **13.00** 16.55, 20.30 Dnevnik, vreme in šport **13.45** Serija: Squadra Omicidi Istanbul **15.20** Serija: Rex **17.05** Serija: Il commissario Lanz **18.00** Serija: Sea Patrol **18.40** 90° minuto – Serie B **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: N.C.I.S. **21.50** Serija: Hawaii Five-0 **23.30** La domenica sportiva

RAI3

6.00 Fuori orario **7.00** Geo **7.15** Serija: Zorro **8.00** Film: Classe di ferro (kom.) **9.40** Nad.: Doc Martin **10.25** Community – Le storie **11.10** 12.10 Rubrike **12.00** 14.00, 15.00, 18.55, 23.30 Dnevnik in vreme **12.25** Il posto giusto **13.15** Correva l'anno **14.30** In 1/2 ora **15.05** Kilimangiaro **20.00** Blob **20.10** Che tempo che fa **21.45** Report **23.45** Gazebo

RAI4

14.10 22.45 Roma Fiction Fest 2015 **14.20** Film: La prova – The Quest (akc.) **15.55** 17.00 Delitti in paradiso **16.55** Novice **18.05** Zoo **19.30** Supernatural **20.15** Teen Wolf **21.15** Marvel's Agents of S.H.I.E.L.D.

23.00 Film: Until Death (akc.)

RAIS

14.05 La Terra vista dal cielo **14.55** Wild Canada **15.55** Gledališče: Le false confidenze **17.10** Ubiq – Esplorare **17.40** Novice **17.45** Glasba **20.05** Petruška incontri **20.40** Cult Book **21.15** Natura invisibile **22.15** Alfabeto5 **23.15** Film: La banda (kom.)

RAI MOVIE

13.50 Movixtra **14.25** Film: Passengers – Mistero ad alta quota (triler, '08, i. A. Hathaway) **16.00** Film: Viaggio d'estate (kom.) **17.50** 0.50 Novice **17.55** Film: Bar Sport (kom., It., '11, i. C. Bisio) **19.35** Film: The Stupids (kom.)

21.15 Film: The Impossible (dram., '12, i. N. Watts, E. McGregor) **23.15** Serija: Hell on Wheels

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Assunta Spina **14.50** Attualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** GranPremium **15.15** Serija: Padre Brown **16.50** Nad.: Compagni di scuola **17.45** 0.55 Novice **17.50** Nad.: Tutta la musica del cuore **19.35** Nad.: Il maresciallo Rocca **21.20** Tale e Quale Show **0.00** Mister Premium

RETE4

7.25 Media Shopping **7.55** Super Partes **8.25** Serija: Due per tre **8.55** Terra! **10.00** Maša **10.50** Le storie di viaggio a... **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Donnavventura **14.50** Nad.: Il rosso e il nero **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Maurizio Costanzo Show

23.55 Film: Papà dice messa (kom., It., '96, i. R. Pozzetto)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.10** Le frontiere dello spirito **9.50** Pianeta mare **11.00** Le storie di Melaverde **12.00** Melaverde **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Domenica Live **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Il segreto **23.30** X-Style

VREDNO OGLEDA

Rai Nedelja, 15. novembra
Rai storia, ob 21.30

Gagarin: Primo nello spazio

Rusija 2013

Režija: Pavel Parkhomenko

Igrajo: Yaroslav Zhalnin, Mikhail Filippov in Olga Ivanova

V času ko se je vojna med Sovjetsko Zvezo in ZDA odvijala predvsem na podlagi rezultatov pri osvajanju vesolja, je 12. aprila 1961 ruski kozmonavt Jurij Aleksejevič Gagarin z vesoljsko ladjo Vostok prvič poletel v vesolje. Od takrat je prav njemu pripadel veliki podvig človeka, ki je obletaval zemljo za celih 108 minut. Gagarin je bil izbran z dvajsetimi ruskimi kozmonavti, ki jih so oblasti preizkusile med tritisočimi vojaškimi piloti celotne Sovjetske zveze. Nihče izmed njih ni vedel, da je selekcija, ki so jo prestali izpit za prvi polet v vesolje. Parkhomenkov film pripoveduje o vsem tem in o obdobju, ki je za vselej spremenilo sodobno zgodovino.

ITALIA1

7.00 Super Partes **7.30** Risanke in otroške serije **8.20** Film: Lupin III – Il castello di Cagliostro (anim.) **10.25** Film: Poliziotto a quattro zampe (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nad.: The Musketeers **16.15** Film: Dolf e la crociata dei bambini (pust.) **19.00** Nan.: La vita secondo Jim **19.25** Film: The Librarian – Alla ricerca della lancia perduta (pust.)

21.25 Film: R.I.P.D. - Poliziotti dell'aldilà (fant., '13, i. R. Reynolds, K. Bacon) **23.20** Serija: Lupin III – L'avventura italiana

IRIS

12.30 Film: Il tempo di decidere (dram., '98, i. V. Vaughn) **14.45** Film: Un matrimonio all'inglese (rom., '08, i. J. Biel, C. Firth) **16.40** Film: La fiera della vanità (dram., '04, i. R. Witherspoon) **19.10** Film: Gambit (kom., '12, i. C. Firth, C. Diaz) **21.00** Film: Instinct – Istinto primordiale (dram., '99, i. A. Hopkins) **23.25** Film: Duplicity (spio., '09, i. C. Owen, J. Roberts)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.15 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.35** L'aria che tira – Il diario **10.45** 11.25 Otto e mezzo **12.05** Gustibus **12.50** Chi guida meglio? **14.00** Kronika **14.40** Serija: La libreria del mistero **16.30** Serija: Josephine, ange gardien **20.35** Crozza nel Paese delle Meraviglie **21.10** Film: Geronimo (western, '93, i. G. Hackman) **23.00** Serija: Mondo senza fine

LA7D

6.20 11.00 Cuochi e fiamme **8.10** 17.00 I menu di Benedetta **13.05** 19.20 Chef per un giorno **15.10** Film: Big Daddy – Un papà troppo forte **18.55** Dnevnik **19.00** Food Maniac **21.30** Crozza nel Paese delle Meraviglie

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **9.30** 19.30, 23.00 Dnevnik **9.45** Apriti cielo **9.50** La parola del signore **10.05** Tisane, uguenti e cachet **13.10** Incontro di calcio amichevole: Telequattro & Friends – Politici **15.00** 20.05 Qui studio a voi stadio **19.00** Il caffè dello sportivo **19.45** Qua la zampa **19.50** Dodici minuti con Cristina **23.15** Rotocalco Adnkronos **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

11.50 Jamie: Menù in 15 minuti **12.45** Il re dello street food **13.55** 17.55 Posso dormire da voi? **16.05** Serija: Omicidi tra i fiordi **19.00** Vicini di viaggio – C'è posto per me? **19.35** Viaggi nudi e crudi **20.10** Il cuoco vagabondo **21.10** Film: Il calamaro e la balena (dram.) **22.45** Film: Ragione e sentimento (dram.)

CIELO

12.00 19.20 Affari in grande **13.00** Novice **13.05** 20.20 Affari di famiglia **14.05** Film: Chaos (akc.) **16.05** Film: Taxi 2 (akc.) **17.40** Film: Cold Fusion (zf) **21.15** Film: The Transporter (akc.)

DMAX

12.05 Bear Grylls: l'ultimo sopravvissuto **13.05** Come è fatto il cibo **13.50** 21.10 Unti e bisunti **14.45** La guerra dei coltelli **15.40** La prova del diavolo **16.35** Inside Mercedes **17.35** 0.00 Affari a quattro ruote **18.35** Affari in valigia **19.25** Cacciatori di tesori

SLOVENIJA1

7.00 18.40 Risanke in otroške nanizanke **10.50** Dok. odd.: Sledi **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 17.00, 18.55, 22.55 Poročila, šport in vreme **13.25** Slovenski pozdrav **15.00** Film: Težavna vzgoja (kom., '38) **16.45** Dok. serija: Village Folk – Ljudje podeželja **17.20** Vikend paket **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Nova dvajseta **20.30** Intervju **21.25** Dok. odd.: Razvajeni – naš odnos do nafte **23.25** Film:

Otrok iz zgornjega nadstropja (dram., '12, i. L. Seydoux)

SLOVENIJA2

7.00 Duhovni utrip **7.15** City Folk – Obrazi mesti **7.55** Glasbena matineja **9.35** Posebna ponudba **10.20** 13.00 Nan.: Se zgodi **11.55** Avtomobilnost **12.25** Žogarija **12.55** Šport & Špas **14.00** Zaljubljeni v življenje **15.00** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, studijska oddaja **15.55** Zvezdana **16.50** Avtomobilizem: Formula 1, VN Brazilije, prenos dirke **18.55** Športno plezanje: SP, prenos **20.50** Žrebanje Lota **20.35** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, Madžarska – Norveška, prenos **22.40** Vse je mogoče

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.10** Evronovice **14.30** Tednik **15.00** Vrt sanj **15.45** Dok. odd.: K2 **16.15** Jazz koncert: How Depp is the Ocean **17.00** Avtomobilizem **17.20** Najlepše besede **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Spomini **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vzhod-Zahod **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Klepet z... **21.30** Dok.: Ventotene **22.15** Slovenski magazin **22.40** Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem **23.15** Sredozemlje

POP TV

6.45 Risanke, otroške in zabavne serije **10.55** 12.55 Tv prodaja **11.10** Film: Družinska preizkušnja (kom.) **13.10** Tri želje **14.05** Film: Lažni izgovori (triler) **15.55** Film: Policaj in pol (kom.) **17.40** Zdravo, Te-reza! **18.15** Polona ga žge **18.55** Novice in vreme **20.00** Slovenija ima talent **22.15** Film: Miki modre oči (kom., '99, i. H. Grant)

KANAL A

8.10 18.35 Serija: Naša mala klinika **9.00** 14.30 Serija: Goldbergovi **9.25** 19.30 Serija: Dva moža in pol **9.55** Serija: Veliki pokovci **10.45** Magazin Lige prvakov **11.15** Tv prodaja **11.30** Top Gear **12.40** Film: Osamelec (kom., '84, i. S. Martin) **15.00** Film: Potomci (kom., '11, i. G. Clooney) **17.10** Volan **17.50** Pazi, kamera! **20.00** Film: Neznanec (akc., '11, i. L. Neeson) **22.10** Film: Kaznilnica odrešitve (dram., '95, i. T. Robbins, M. Freeman)

PLANET TV

12.05 Piflar in lepotica **13.10** Nan.: Vojaške žene **14.10** Hiša vaših sanj **15.15** Film: Dragi Bog (kom.) **17.20** Ta teden z Juretom Godlerjem **18.00** 23.55 Dok.: Galileo **19.00** 22.00 Danes **19.25** Planet Zvezde **19.50** Vreme in šport

20.00 Film: Predsedniška igra (dram., '08, i. M. Dillon) **22.05** Film: Krvave ulice (krim.)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Nedeljska maša; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00, 10.50, 14.10 Music box; 10.15 Iz domače zakladnice; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Koroški obzornik, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja, sledi Music box; 15.30 Z goriške scene, sledi Music box; 16.00 Šport in glasba, vmes Kratka poročila; 17.30 Iz domače zakladnice – Javna oddaja iz Repna z Alpskim kvintetom (v. A. Jercog), sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)
5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00, 17.30 Vreme; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00, 13.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Na

športnih igriščih; 15.30 DiO; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Okrog osmih; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.00, 13.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00 Verska oddaja; 9.30 Sonoramente classici; 10.00, 13.00, 14.00, 19.00, 20.00, 20.30, 22.00 Glasba; 10.45, 19.15 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 15.00 Ferry Sport; 17.45 Pesem tedna; 18.00 Album charts; 21.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Pic nic electro-nique; 0.00 Nottetempo.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Napolnil vas bo občutek zadovoljstva. Sijali boste od sreče in jo sejali med ljudi. Na delu boste skeptični glede svojega dela. Želeli si boste dinamike, možne so spremembe na tem področju.

BIK 21.4.-20.5.: Uspešni boste na poslovnem in zasebnem področju, kar vam bo okrepilo samozavest in ego. Pazite, da ne boste nestrpni in svojeglavi, kar vam lahko na delovnem mestu povzroči težave.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Tematična identiteta bo prišla na plan, polotili se vas bosta melanholija in apatičnost. Ne skrbite, le prehodno obdobje je. Osredotočite se na prihodnost, pridobili boste motivacijo.

RAK 22.6.-22.7.: V prijateljstvu se bo porušila neka navidezna pregrada, ki vam je dalj časa onemogočila iskren odnos. To vas bo napolnilo z občutkom sreče. V ljubezni se vam obeta dinamično obdobje.

LEV 23.7.-23.8.: Denar vam bo vlil močno motivacijo, spremenili boste odnos do dela. Malo časa boste namenili družini in prijateljem, energijo pa boste vložili v kariero. Razmislite o prioritetah.

DEVICA 24.8.-22.9.: Želja po spremembah vas bo gnala do skrajnosti. Pripravljeni boste narediti vse, da bi se stvari obrnile tako, da bi bilo vam prav. Pomembna odločitev vas bo kmalu popolnoma zaposlila.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Odlična intuicija vam bo prišla prav tako na zasebnem kot na poslovnem področju. S strankami se boste odlično znašli. Zmožni ste velike empatije, kar bodo cenili vsi ljudje.

ŠKORPIJON 23.10.-22.11.: Dodatna motivacija vam bo omogočila nadaljnjo ustvarjalnost v službi in vrhunske dosežke. Prejeli boste pohvalo nadrejenega. Ljubezen: brezskrbnost ima svojo ceno.

STRELEC 23.11.-21.12.: S partnerjem bosta na enaki čustveni frekvenci. Vpliv planetov vas bo prebudil iz jesenskega spanca, po dolgem času bodo zagoreli plameni strasti. Denar: apatičnost do materije.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Čutili boste željo po pridobivanju znanja. Vaše miselne sposobnosti bodo izredne, prav tako vaša ustvarjalnost. Dober timski igralec boste. Nekaj težav bo na čustvenem področju.

VODNAR 21.1.-19.2.: Piko-lovski boste. V službi boste gledali pod prste sodelavcem, zato bodo trpeli vaše delo in odnosi v kolektivu. Uživali boste v družbi prijateljev. Vzemite si več časa za druženje.

RIBI 20.2.-20.3.: Evforični boste a ne boste si znali pojasniti. Notranji nemir vas bo motiviral, zelo boste ustvarjalni. V službi se ne boste najbolje znašli, če je vaše delo bolj enolično in rutinsko.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.10** Torto o ragione? - Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Questo è il mio paese **23.40** Petrolio

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.35** Protestantismo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30, 17.45 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 0.20 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Monte Bianco **23.20** 2Next - Economia e futuro

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Parlamento Spaziolibero **10.10** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.15** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.10** 23.30 Film: Fuori (dram.) **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** L'erba dei vicini

RAI4

12.35 Switched at Birth **13.40** Roma Fiction Fest 2015 **13.50** Sabrina, vita da strega **14.40** Stargate Atlantis **15.25** Andromeda **16.05** Star Trek: Enterprise **16.50** Novice **16.55** Robin Hood **17.45** Beauty and the Beast **18.30** Reign **19.15** Supernatural **20.00** Vikings **21.10** Zoo

23.20 Film: L'uomo senza sonno (triler, '04, i. C. Bale)

RAI5

14.15 La Terra vista dal cielo **15.15** Wild Canada **16.20** Dok. film: Storie di famiglia **18.10** Novice **18.15** 20.40 Passepartout **18.45** Un lento viaggio africano **19.40** I buongustai dell'arte **21.15** I grandi della letteratura **22.15** Ubiq - Realtà aumentata **22.45** Gledališče: Li nipute de lu sinneco

RAI MOVIE

14.00 Film: The Impossible (dram.) **16.00** Film: Enigma (triler, '01, i. K. Winslet) **18.00** 0.35 Novice **18.05** Film: Il solitario di Rio Grande (western, '71) **19.45** Film: Ti spiace se bacio mamma? (kom., It., '03)

21.15 Film: Io non credo a nessuno (western, '75, i. C. Bronson) **22.55** Film: The Others (horor, '01, i. N. Kidman)

RAI PREMIUM

11.20 Nad.: Un posto al sole **12.20** 19.25 Nad.: Terra nostra **13.05** Nad.: Paura di amare **14.00** Serija: I misteri di Murdoch **14.50** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Serija: Un medico in famiglia **17.00** Nad.: Valeria **17.45** Novice **17.50** Nad.: Legami **18.35**

Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Il restauratore **21.20** Serija: Last Cop - L'ultimo sbirro **23.00** Serija: Chiamata d'emergenza

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in TV **16.50** Serija: Il ritorno di Colombo **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta Colonna

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.00** 0.10 Grande Fratello **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'invasione

21.10 Film: Mission - Impossible - Protocollo fantasma (spio., '11, i. T. Cruise)

ITALIA1

6.50 Risanke in otroške oddaje **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.40** Serija: Mike & Molly **18.05** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Le Iene Show

IRIS

13.15 Film: Napoli violenta (det., It., '76) **15.20** Film: Don Chisciotte e Sancio Panza (kom., It., '68) **17.20** Note di cinema **17.25** Film: Uccidi o muori (western, '67) **19.20** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: Il prescelto (triler, '06, i. N. Cage) **23.00** Film: Nightmare (horor)

LA7

6.30 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagada **16.20** Serija: Benjamin Lebel - Delitti D.O.C. **18.05** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** Otto e mezzo **21.10** Nad.: Grey's Anatomy

LA7D

6.20 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** I menù di Benedetta **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **15.20** Serija: Providence **17.05** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** SOS Tata

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.30** Aktualno: Musa Tv **12.45** Italia economia e meteo **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** 23.30 Košarka: Pallacanestro Trieste - Pallacanestro Ferrara **18.00** Trieste in diretta **19.20** Qua la zampa **20.00** Occhio alla spesa... **20.05** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **22.30** Il caffè dello sportivo

LAEFFE

11.30 13.30, 20.05 Il cuoco vagabondo **12.35** Bourdain: Cucine segrete **14.30** Chef Sara in Europa **15.25** David Rocco: Dolce vita **16.35** Jamie: Menù in 15 minuti **18.40** Il re dello street food **19.55** Novice

21.05 Film: Pollock (biogr.) **23.35** Film: Elles (dram.)

CIELO

12.05 13.05 MasterChef USA **13.00** Novice **14.00** 15.05 MasterChef Nuova Zelanda **16.10** Fratelli in affari **17.10** Buying & Selling **18.10** Love It or List It - Prendere o lasciare **19.10** Affari in grande **20.10** Affari di famiglia **21.10** Film: Il mistero del quarto piano (horor)

DMAX

13.15 Cattivissimi amici **14.05** L'idea da 1 milione di dollari **15.00** Bear Grylls: l'ultimo sopravvissuto **15.55** River Monsters **16.50** Come è fatto **18.40** Affare fatto! **19.30** Rimozione forzata **20.20** Affari a quattro ruote **21.10** Come è fatto il cibo **22.55** Nudi e crudi

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.15** Z vrta na mizo **10.40** 10 domaćih **11.10** 18.20 Kviz: Vem! **11.50** Kaj govoriš? = So vakeres? **12.20** Nan.: Totalna razprodaja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, vreme in šport **13.30** Panoptikum **14.40** Dok. serija: Village Folk - Ljudje podeželja **15.10** Dober dan, Koroška! **15.40** 18.10 Risanke **16.00** Točka preloma **16.30** Duhovni utrip **17.30** Slovenski magazin **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Pogovor s predsednikom vlade **22.00** Odmevi **23.05** Opus **23.40** Baletni in glasbeni večer

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 19.00 Risanke in otroške oddaje **8.10** Zgodbe iz školjke **8.30** Žogarija **8.55** Šport & Špas **9.35** Točka **11.05** 17.00, 0.10 Halo TV **12.10** Dobro jutro **14.25** Polnočni klub **15.35** Ljudje in zemlja **16.25** Avtomobilnost **18.00** Nad.: Pokličite babico **19.15** Kratki film: Veliki rop slike **19.25** Infodrom **19.40** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, studijska oddaja **20.35** Nogomet: kvalifikacije za EP 2016, Irska - BiH, prenos

22.40 Film: Ofsajd (dram.)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik **17.00** TG dogodki **17.25** Istra in... **18.00** Športel **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.10 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **20.00** Sredozemlje **20.30** City Folk **21.00** Meridiani **22.15** Glasba zdaj **22.30** Gremo plesat **23.30** Sprehodi

POP TV

6.55 Risanke in otroške serije **7.45** 9.30, 10.45, 12.00 Tv prodaja **8.00** 17.20 Nad.: Odpušcanje ljubezni **9.50** Sanjski moški **11.00** Nad.: Grehi preteklosti **12.15** 20.00 Gostilna išče šefa **13.50** 21.30 Nad.: Usodno vino **14.55** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Nad.: Kar

Ponedeljek, 16. novembra
DeeJay tv, ob 21.15

28 giorni

ZDA 2000

Režija: Betty Thomas

Igrajo: Sandra Bullock, Viggo Mortensen in Elizabeth Perkins

Gwen Cummings je uspešna newyorška pisateljica, ki življenje zajema z veliko žlico in si ne pusti za sabo nobene priložnosti. Neutrudno pohaja od enega plesnega kluba do drugega, zanjo je življenje predvsem velika zabava. Ko pa se po sestrini poroki pelje v smeri doma, trči z limuzino v verando stanovanjske hiše in je po odloku sodišča prisiljena na 28-dnevno bivanje v centru za zdravljenje odvisnosti. Tam se Gwen sooči tudi z drugačno življenjsko platjo, ki je do takrat ni poznala, kar ji seveda docela spremeni pogled na svet.

VREDNO OGLEDA

bo, pa bo **17.00** 18.55, 23.00 Novice **22.30** Cel svet ima talent **23.25** Serija: Kost

KANAL A

7.00 ŠKL - Šport mladih **7.30** Magazin Lige prvakov **8.00** Risanke in otroške oddaje **8.30** 12.30 Serija: Moj razred **8.55** 16.30 Serija: Zmešana soseda iz stanovanja **9.20** 13.25 Serija: Beverly Hills 90210 **10.10** 13.00, 13.10 Tv prodaja **10.25** Nan.: Naša mala klinka **11.35** 16.55 Serija: Lepo je biti sosed **14.30** Film: Ameriška pita 2 (kom.) **18.00** Svet **18.55** Nan.: Kar bo, pa bo **20.00** Film: Vohunske spletke (triler, '01, i. B. Pitt) **22.20** Film: Bannenov izhod (akc.)

PLANET TV

12.15 Ellen **13.15** Nan.: Talenti v belem **14.10** Nad.: Sulejman Veličastni **15.15** 23.20 Nan.: Prijatelji **15.45** Serija: Škorpion **16.35** Nad.: Želite, milord? **17.45** 20.00, 21.15 Kmetija: Nov začetek **19.00** 21.45 Danes **19.25** 23.00 Planet Debate **19.50** Vreme in šport **22.00** Serija: Kako se izmazati z umorom? **23.55** Serija: Preiskovalci na delu - N.C.I.S.

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00, 10.00 Poročila; 8.10 Prva izmena: Začnimo skupaj; 9.00 Skupaj zmoremo; 10.10 Prva izmena: Romance, serenade, arije in samospeli italijanskih skladateljev 19. stoletja (pripravlja Ivan Tavčar); 11.00 Studio D; 11.15 Pogled skozi čas; 13.20, 17.10 Music box; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Koroški obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: John Wolfgang Goethe - Izbirne soročnosti, 21. del, sledi Music box; 18.00 Hevrek - Iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.00 Jutranjik; 7.25 Kotiček za jeziček; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 8.30 Poročila; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Prireditev danes; 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 10.00, 11.45 Pesem in pol; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih!; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Zeleni planet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Il giornale del mattino; 8.00 Calle degli Orti Grandi; 8.05 Horoskop; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.05 Rubrica Sissa; 10.15, 19.15 Sigla Single; 10.25 Programi; 10.35, 20.30 Glocal; 12.30, 15.30 I fatti del giorno; 13.00 Ballando con Casadei; 13.35 Ora musica; 14.00 Playlist; 14.35, 20.00, 22.30, 23.35 Glasba; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 L'alveare; 19.30 Il giornale della sera; 23.00 Osservatorio; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,

št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

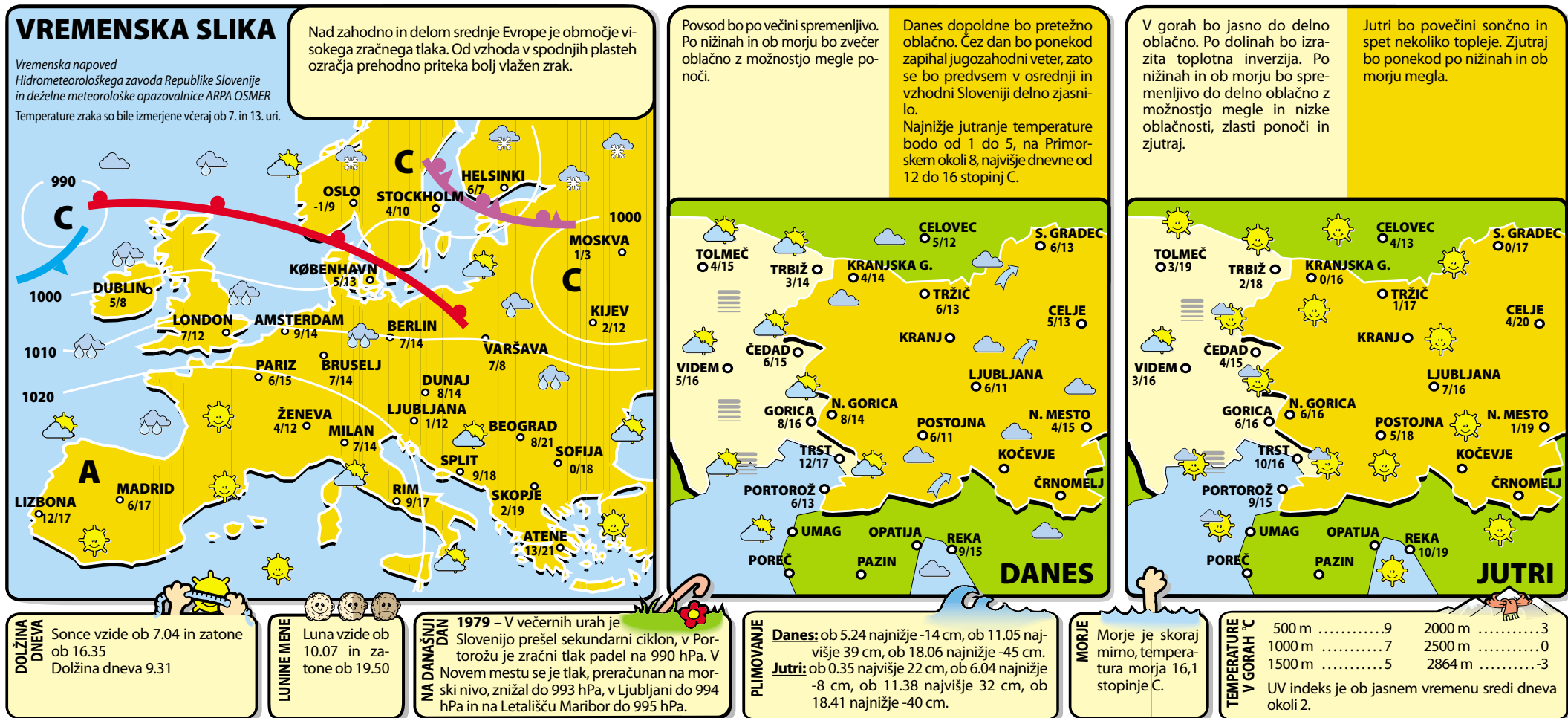
NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

Mati priznala krivdo

WALLENFELS - Po odkritju najmanj osmih trupel dojenčkov v stanovanju v kraju Wallenfels (na sliki) na severovzhodu nemške zvezne dežele Bavarske je mati priznala krivdo za smrt »nekaj malčkov«. Nekatero otroko naj bi rodila žive in jih nato ubila. 45 let stara ženska, ki so jo ujele v kakih 15 kilometrov oddaljenem penzionu (skupja z njo je bil 55-letni moški) je do pred nekaj tedni živela v hiši, kjer so našli posmrtno ostanke malčkov.

Kdaj in kako naj bi otroci umrli, še vedno ni jasno. Na truplih bodo opravili obdukcijo, katere rezultati pa naj bi bili znani v začetku prihodnjega tedna.

Rekordna stopnja ogljikovega dioksida

WASHINGTON - Ameriška vesoljska agencija Nasa je sporočila, da je koncentracija ogljikovega dioksida v atmosferi preseгла 400 delcev na milijon, kar naj bi bilo največ v zadnjih 400.000 letih, poleg tega pa narašča še naprej za dva delca na milijon letno. Poleg ogljikovega dioksida je med močnimi toplogrednimi plini tudi metan, katerega koncentracija v ozračju je preseгла predindustrijsko raven za 2,5-krat. Izračuni Nase kažejo, da zaradi človekove dejavnosti v ozračje pride približno polovica vsega ogljika. Druga polovica je naravnega izvora.

ZDA - Boj za predsedniško nominacijo med republikanci

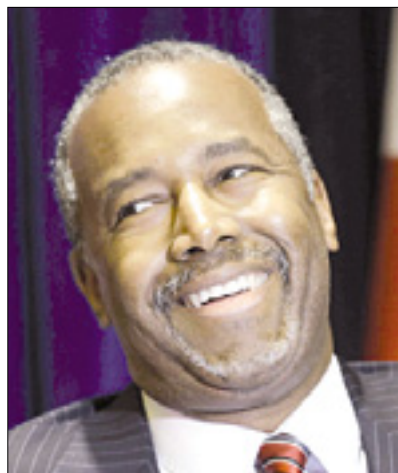
Establišment boli glava

V vodstvu so kandidati (Trump in Carlson), ki proti Clintonovi nimajo realnih možnosti za zmago

Donald Trump

ANSA

Ben Carson

ANSA

NEW YORK - Vodilni kandidat za republikansko nominacijo na predsedniških volitvah v ZDA Donald Trump je po umirjenih nastopih na zadnjih dveh televizijskih soočenjih v petek v Iowi znova zmer-

jal svoje tekmece v vrstah republikancev na čelu z Benom Carsonom, privoščil pa si je tudi volivce Iowe, ki jih je spraševal, če so neumni.

Carson, ki ga je Trump prej napadal kot preveč umirjenega in mlačnega, je v svoji avtobiografiji napisal, da je bil v mladosti precej divji in je med drugim hotel udariti mater s kladivom po glavi in zabosti vrstnika z nožem. Divje narave temnopoltega mladeniča iz Detroita se je znebil tako, da je našel Boga. S svojo zgodbo je požel uspeh pri delu republikanskih volivcev.

Mediji niso mogli najti potrditve Carsonovih trditev in ta jih je napadel, da lažejo. Trump pa je volivce Iowe vprašal ali so res tako neumni, da verjamejo Carsonovi zgodbi.

Carson se je na Trumpove besede odzval v svojem umirjenem slogu. Sporočil je, da bo molil za Trumpa, sicer pa upa, da bo ameriška politika lahko enkrat prišla iz blata in se bo govorilo o priembnih stvareh, ne pa o medsebojnih napadih.

Časnik Washington Post je medtem v petek poročal, da vodilne osebnosti republikanske stranke že počasi grabi panika, ker Trump in Carson še vedno vztrajata na vrhu javnomnenjskih raziskav. Nekateri že predlagajo, da bi v kampanjo znova vključili Mitta Romneyja, protikandidata predsedniku Baracku Obami leta 2012.

Njihov izbravec Jeb Bush se je izkazal za zelo slabega med kampanjo, Marco Rubio naj bi bil premlad, ostali kandidati pa pomenijo gladko pot do zmage Hillary Clinton, ki lah-

ko le z največjo težavo izgubi demokratsko nominacijo. V žepu ima že skoraj vse tako imenovane super delegate, to je delegate za konvencijo, ki bo potrdila kandidata za predsednika in ki niso odvisni od števila osvojenih glasov na strankarskih volitvah po državah. (STA)

V Teksasu bitka proti omejitvam pravice da splava

WASHINGTON - Vrhovno sodišče ZDA obravnava tožbo proti zvezni državi Teksas, ki s svojim zakonom o splavu po mnenju nasprotnikov močno omejuje ustavno zagotovljeno pravico žensk do splava. Zagovorniki zakona trdijo, da želijo dvigniti standard zdravstva za ženske.

Zakon ukinja večino klinik, kjer je možno opraviti splav, ker dviguje standarde tako za zdravnike kot za objekte, v katerih so zdravstvene ustanove. Republikanci, ki so zakon sprejeli trdijo, da želijo z višjimi standardi le izboljšati zdravje in varnost žensk. Demokrati in ženske pa trdijo, da gre za uvajanje ustavno prepovedanih hudih ovir za splav, saj se bodo morale ženske voziti do desetih klinik, ki bodo po novem zakonu lahko delale naprej, po 400 ali več kilometrov daleč.

Odločitev vrhovnega sodišča bo znana prihodnje poletje. (STA)

fotoutrip '15

70 let

Poslajte svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Kraševci na 1700 m višine

IVAN SARDOČ